

Lewis Carroll
Iliustravo Robert Ingpen

Alisa Veidrodžio karalystėje

Alisa Veidrodžio karalystėje

Geriausios pasaulio rašytojų ir dailininkų knygos vaikams

Lewis Carroll

Alisa Veidrodžio karalystėje ir ką ji ten rado

Iš anglų kalbos vertė
Vilija Vitkūnienė

ILIUSTRAVO
Robert Ingpen

Eilėraščius iš anglų kalbos
vertė Violeta Palčinskaitė

Vilnius
2016

UDK 821.111-93
Ca241

Versta iš:
Lewis Carroll
ALICE THROUGH THE LOOKING-GLASS
Templar Publishing, London, 2015

Carroll, Lewis
Alisa Veidrodžio karalystėje : [apysaka] / Carroll, Lewis; iš anglų kalbos vertė Vilija Vitkūnienė; eilėraščius iš anglų kalbos vertė Violeta Palčinskaitė; iliustravo Robert Ingpen. – Vilnius: Nieko rimto, 2016. – 192 p.: iliustr.

Britų rašytojo, matematiko, fotografo ir diakono Lewiso Carrollio (1832–1898) istorija apie smalsią ir drąsią mergaitę Alisą, patekusią į Veidrodžio karalystę, kur viskas vyksta atvirkščiai, iki šiol žavi viso pasaulio vaikus ir suaugusiuosius. Knygoje nonsensas, juokai, žodžių žaismai ir keistenybės pinasi su Viktorijos laikų visuomenės kritika, parodijuojami to meto papročiai ir netgi matematikos mokslo naujovės. Fantastiški Alisos nuotykiai nepalieka abejingų, o literatūros tyrinėtojai kūrinyje kaskart randa naujų netikėtų prasmių.

Šį išskirtinį „Alisos Veidrodžio karalystėje“ leidimą iliustravo australų dailininkas Robertas Ingpenas (g. 1936), už viso gyvenimo kūrybą apdovanotas Hanso Christiano Anderseno medaliu.

KITOS ROBERTO INGPENO ILIUSTRUOTOS KNYGOS:

„Nuostabusis Ozo šalies burtininkas“

„Vėjas gluosniuose“

„Aplink Žemę per 80 dienų“

„Piteris Penas ir Vendė“

„Alisa Stebuklų šalyje“

ISBN 978-609-441-360-5

Redaktorė **Giedrė Kmitienė**
Korektorė **Nijolė Čijauskienė**
Maketavo **Miglė Dilytė**
Tiražas 2000 egz.
Išleido leidykla „Nieko rimto“
Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius
www.niekorimto.lt
Spausdino UAB BALTO print
Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

Turinys

Iš autoriaus pratarmės 1897 m. leidimui 10

1

Namas veidrodyje 13

2

Kalbančių gėlių sodas 33

3

Veidrodžio karalystės vabzdžiai 53

4

Abulis ir Labulis 67

5

Vilna ir vanduo 85

6

Kliunkis Pliumpis 101

7

Liūtas ir Vienaragis 119

8

„Pats tai išradau“ 133

9

Valdovė Alisa 155

10

Purtymas 183

11

Nubudimas 185

12

Kas visa tai sapnavo? 187

Dailininko žodis 192

Lewis Carroll

1832–1898

Luisas Kerolis – tai literatūrinis Čarlzo Latvidžo Dodžsono (Charles Lutwidge Dodgson) slapyvardis. Jis gimė Anglijoje, Češyro grafystėje, buvo trečiasis vaikas ir pirmasis sūnus kaimo pastoriaus vienuolikos vaikų šeimoje. Kerolis turėjo daugybę talentų: buvo rašytojas, matematikas ir vienas geriausių to meto fotografų mėgėjų. Be to, išradėjas. Prietaisas rašymui tamsoje ir dvipusė lipni juostelė vokams užklijuoti – tai tik keli jo novatoriškų sumanymų pavyzdžiai. Jam patiko kurti naujus žodžius, rodyti fokusus ir sugalvoti neįprastų žaidimų, tokių kaip žodžių spėlionė, kurios vėlesnė versija dabar vadinama žodžių loto, ir biliardą, žaidžiamą ant apvalaus stalo be kišenių. Jis puikiai pasakojo istorijas, ypač jam sekėsi minti mįsles ir kurti absurdo eilėraščius.

Kerolis buvo aukštas, išstypęs jaunuolis, kalbėdamas mikčiojo, tad suaugusiųjų drovėdavosi, tarp jų jausdavosi nepatogiai. Su vaikais jam buvo kur kas smagiau, jiems prigalvodavo žaidimų, pasakodavo istorijas. Tarp mažųjų draugų buvo ir Alisa Plezans Lidl (Alice Pleasance Liddell), vidurinioji Henrio Lidlo, Oksfordo Kristaus bažnyčios koledžo dekano, duktė. Kerolis mokėsi tame koledže, paskui liko jame dėstyti matematikos.

1862 m. vasarą Kerolis ir jo draugas Robinsonas Dakvortas (Robinson Duckworth) pakvietė mergaites paiškylauti – paplaukioti valtele upe, tekančia pro Oksfordą, vėliau visi sustojo pakrantėje užkąsti. Per šią iškylą Kerolis pradėjo pasakoti savo mažosioms draugėms istorijas, nutikusias mergaitei vardu Alisa.

Vėliau, papildęs šį pasakojimą naujais skyriais, pavertė jį knyga ir iš pradžių pavadino „Alisos nuotykiai po žeme“. Kruopščiai surašė ją ranka, palikdamas vietos 37 iliustracijoms, – jas pridėjo vėliau. Knygą Alisai įteikė 1863 m. lapkričio 26 d., joje įrašęs: „Mielam vaikui Kalėdų dovana vasaros dienai atminti.“

Netrukus Kerolis buvo įkalbėtas knygą išleisti, padaryti ją prieinamą ir kitiems vaikams. Jis sukūrė dar antra tiek teksto ir pavadino knygą „Alisos nuotykiai Stebuklų šalyje“. Tačiau reikėjo nuspręsti, ką daryti su iliustracijomis. Kerolis pripažino, kad dailininkas iš jo nekoks, bet labai aiškiai įsivaizdavo, kaip nori knygą iliustruoti, tad paprašė žinomo karikatūrininko Džono Tenielo (John Tenniel) nupiešti naujas iliustracijas. Kerolio prašomas Tenielas Alisą pavaizdavo ilgais plaukais, nors „tikrosios“ Alisos plaukai buvo tamsūs ir trumpai kirpti.

Ši nauja istorijos versija turėjo būti išleista 1865 m. liepą, bet Tenielą „nuvylė atspausdintos iliustracijos“. Beveik visi, išskyrus kelis, pirmojo leidimo egzemplioriai buvo išimti iš prekybos, o pakankamai geras „pirmasis“ leidimas pasirodė 1865 m. gale, nors jame buvo įrašyti 1866 leidimo metai. Knygelė iškart tapo perkamiausia ir lig šiol yra nuolat perleidžiama.

Akimirksniu užplūdusi knygos sėkmė pakeitė Kerolio gyvenimą. Jis ėmė uždirbti gerokai daugiau, nors ir toliau dėstė Kristaus bažnyčios koledže ir ten dirbo iki pat mirties. Be to, iš viso pasaulio ėmė plūsti gerbėjų laiškai. Parašė pati karalienė Viktorija. Manoma, kad jai taip patikusi ši knygelė, jog ji pasiūliusi kitą knygą paskirti jai. 1871 m. pabaigoje, atsiliepdamas į „Stebuklų šalies“ visuotinį pripažinimą, Kerolis išleido knygos tęsinį.

„Veidrodžio karalystėje ir ką Alisa ten rado“ puikiai papildo pirmąją knygutę ir yra tokia pat kerinti bei absurdiška. Veiksmas prasideda mieguistą popietę, matyt, žiemą, atėjusią po mergaitės nuotykių Stebuklų šalyje. Alisa žaidžia su savo numylėtiniais – katės Dinos kačiukais, o pro langą matyti, kaip krenta sniegas. Tačiau neilgai trukus per veidrodį, kabantį virš židinio, ji jau žengia į keistoką, aukštyn kojomis apverstą pasaulį, kuriame vaikštinėja šachmatų figūros, kalba gėlės ir viskas yra kitaip, negu atrodo.

Per tuos metus, prabėgusius nuo tada, kai buvo išleista knygutė „Stebuklų šalyje“, Kerolis mokė Alisą Lidl žaisti šachmatais, tad lygiai taip pat, kaip Alisos nuotykiams Stebuklų šalyje jis pasitelkė kortų žaidimų vaizdinius, nuotykiai „Veidrodžio karalystėje“ laisvokai remiasi šachmatų žaidimo principais. Knygos įžangoje Kerolis netgi pateikė šachmatų uždavinį, kuris, plėtojantis pasakojimui, išsprendžiamas teisingai. Alisa įtraukiama į keistą žaidimą: per milžinišką šachmatų lentą, gyvatvorių ir upelių padalytą į laukelius, ji skuba tapti Valdove ir kelyje sutinka daugybę nepaprastų personažų: mėgstančią įsakinėti Juodųjų Valdovę, netvarkingą Baltųjų Valdovę, liūdną, bet geraširdį Baltųjų Žirgo raitelį, Abulį ir Labulį, Liūtą su Vienaragiu ir Kliunkį Pliumpį. Į knygą įtraukti eilėraščiai „Vėplys ir dailidė“ bei „Džambaliūnas“ išpopuliarėjo ne mažiau nei patys Alisos nuotykiai. Išgarsėjo ir daugybė kitų puikių personažų, kuriems gyvybę suteikė ši istorija.

Viskas šioje knygutėje vyksta atvirkščiai. Keroliui ši tema taip pat visą gyvenimą buvo itin artima: jam patiko laiškus ir istorijas rašyti veidrodiniu raštu, piešti paveikslėlius, kurie, apversti aukštyn kojomis, vaizduodavo ką nors kita. Manoma, jog šis pomėgis kilo dėl to, kad rašytojas buvo kairiarankis. „Veidrodžio karalystėje“ aiškiai matyti, kaip džiaugsmingai Kerolis žaidžia žodžiais. Britų autorius Filipas Pulmanas (Philip Pullman) rašė: „Knygos apie Alisą yra puikiausia kada nors parašyta niekų literatūra, mano požiūriu, gerokai pranokstanti daugumą rimtų knygų.“

Iki pasirodant knygutėms apie Alisą, vaikams skirtos knygos dažniausiai būdavo didaktinės ir moralizuojančios. Tuo tarpu nuostabios Kerolio istorijos pasakojamos vaiko požiūriu, tarsi matomos vaiko akimis, todėl daug priimtinesnės jaunųjų skaitytojų vaizduotei. Knygas jis rašė vaikų džiaugsmui, be jokių pamokymų ar moralų. Jos visiškai pakeitė vaikų literatūrą, padarė įtaką daugybei rašytojų ir yra laikomos labiausiai pamėgta visų laikų vaikų literatūros klasika.

Puslapyje priešais – Džono Tenielo pavaizduota Alisa. Tai – pirmojo „Veidrodžio karalystės“ leidimo 1871 m. iliustracija.

O, mielas vaike, nejučia
Tu kas minutę augi,
Bet tyros akys paslapčia
Tau sako: ak, nejaugi?
Ir aidas buvusių dienų
Dar ilgis pasakų senų.

Ištirpsta veidas migloje
Ir juokas užkerėtas.
Ar liko tavo širdyje
Man truputėlį vietos?
Jei panorėsi, kaip kadais,
Ir vėlei pasaka ateis.

Ji užgimė anuo metu,
Kai vasara žydėjo,
Kai irklo nuostabiu ritmu
Melodija skambėjo.
Bet metų bėgsmas pavydus
„Pamiršk, – man kužda, – taip nebus.“

Nutilkit, negandų balsai,
Gana man širdį virkdyt.
Geriau išnykite visai,
Nes pasakų negirdit.
Žinau, dabar ne tie laikai,
Ne tie vaikai. Ne tie vaikai?

Anapus vėtrų ir šalnų,
Pro baltą sniego kaugę
Ugnelė iš anų dienų
Vaikystės juoką saugo.
Ji neužges, ji vėl spindės
Ir vėl iš naujo pakerės.

Šešėliai dingusių dienų
Ir vėl pas mus atbėga.
Kaip žodžiai pamirštų dainų,
Kaip spinduliai per sniegą.
Ir mūsų metų atskirtis
Šiai pasakai – nesutrukdys.

Iš autoriaus pratarmės 1897 m. leidimui

BALTIEJI
Abulis
Vienaragis
Avis
Baltųjų Valdovė
Baltųjų Karalius
Senukas
Baltųjų Žirgas
Labulis

BALTŲJŲ PĖSTININKAI
Saulutė
Piškis
Austrė
„Lelijėlė“
Elniukas
Austrė
Skryblius
Saulutė

Kadangi kitame puslapyje pateikiamas šachmatų uždavinys suglumino kai kuriuos mano skaitytojus, vertėtų paaiškinti, kad jis, ėjimų požiūriu, išspręstas teisingai. Galbūt Juodųjų ir Baltųjų figūrų ėjimai keičia vienas kitą ne taip griežtai, kaip reikėtų, o trijų Valdovių „rokiruotė“ yra tik būdas pasakyti, kad jos atvyko į rūmus, bet Baltųjų Karaliaus šachas šeštuoju ėjimu, Juodųjų Žirgo nukirtimas septintuoju ėjimu ir galiausiai Juodųjų Karaliaus matas įvyksta tiksliai pagal žaidimo taisykles, – tuo įsitikins visi, kurie nepatingės išdėlioti figūrų ir atlikti ėjimų taip, kaip jie aprašyti.

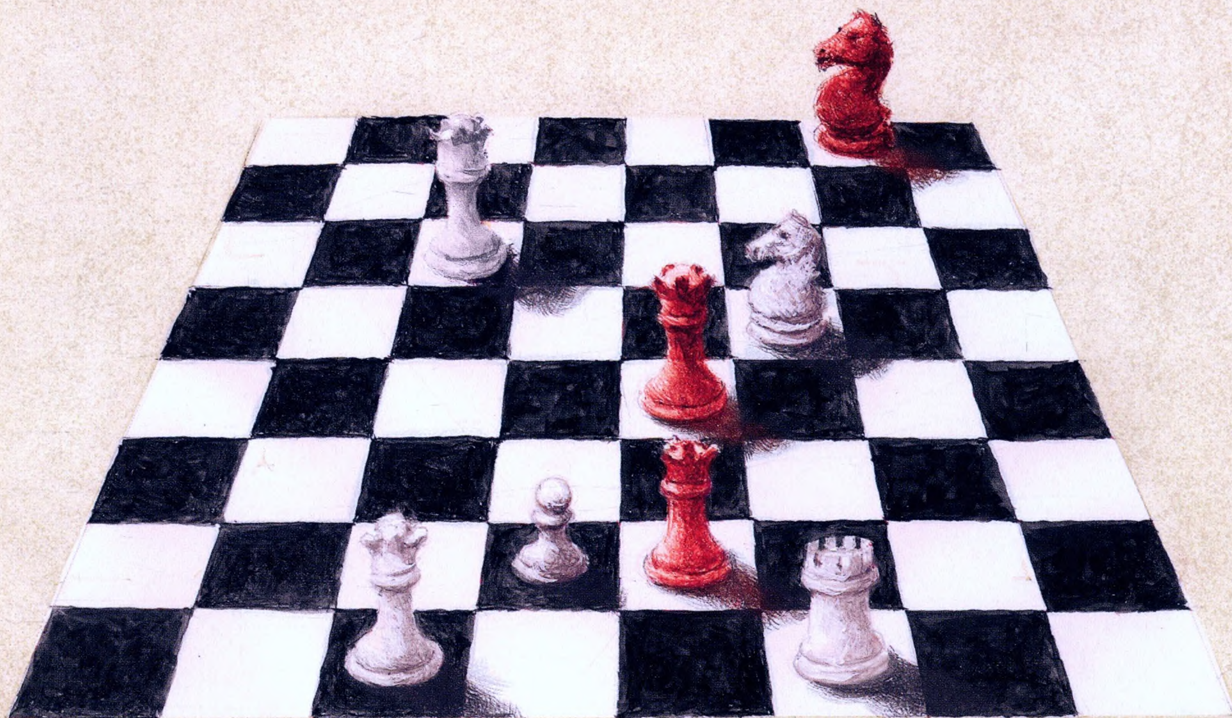
1896 m. Kalėdos

JUODIEJI
Kliunkis Pliumpis
Dailidė
Vėplys
Juodųjų Valdovė
Juodųjų Karalius
Varna
Juodųjų Žirgas
Liūtas

JUODŲJŲ PĖSTININKAI
Saulutė
Žygūnas
Austrė
Raiboji Lelija
Rožė
Austrė
Varlinas
Saulutė

Baltasis pėstininkas *(Alisa)* pradeda žaidimą ir vienuoliktu ėjimu laimi.

1. Alisa sutinka Juodųjų Valdovę.
2. Alisa per d3 keliauja *(traukiniu)* į d4 *(pas Abulį ir Labulį)*.
3. Alisa sutinka Baltųjų Valdovę *(su skraiste)*.
4. Alisa žengia į d5 *(krautuvė, upė, krautuvė)*.
5. Alisa pereina į d6 *(Kliunkis Pliumpis)*.
6. Alisa žengia į d7 *(į mišką)*.

7. Baltųjų Žirgas kerta Juodųjų Žirgą.
8. Alisa įsiveržia į d8 *(karūnuojama).*
9. Alisa tampa Valdove.
10. Alisa atlieka rokiruotę *(puota).*
11. Alisa kerta Juodųjų Valdovę ir laimi.

1. Juodųjų Valdovė juda į h5.
2. Baltųjų Valdovė lekia į c4 *(paskui skraistę).*
3. Baltųjų Valdovė eina į c5 *(tampa avimi).*
4. Baltųjų Valdovė žengia į f8 *(palieka kiaušinį ant lentynos).*
5. Baltųjų Valdovė sprunka į c8 *(bėga nuo Juodųjų Žirgo).*
6. Juodųjų Žirgas juda į e7 *(šachas).*
7. Baltųjų Žirgas žengia į f5.
8. Juodųjų Valdovė eina į e8 *(egzaminas).*
9. Valdovių rokiruotė.
10. Baltųjų Valdovė krenta į a6 *(į sriubą).*

Pirmas skyrius

Namas veidrodyje

Dėl vieno buvo galima neabejoti: *baltasis* kačiukas čia niekuo dėtas – tai vien juodojo kaltė. Nes baltajam senoji katė jau gerą ketvirtį valandos prausė snukutį (ir, reikia pasakyti, katinėlis gan kantriai laikėsi), tad, matote, jis niekaip *negalėjo* prie šios išdaigos prikišti nagų.

Snukučius savo jaunikliams Dina prausdavo taip: pirmiausia nutvėrusi už ausies viena letena prispausdavo vargšelį prie žemės, paskui kita letena, pradėjusi nuo nosies, prieš plauką šveisdavo visą snukutį. Kaip sakiau, dabar ji įnirtingai dorojo baltąjį kačiuką, o šis gulėjo ramus ir bandė murkti – matyt, jautė, kad visa tai skirta tik jo labui.

Bet juodasis šią popietę jau buvo nupraustas anksčiau, tad kol Alisa sėdėjo susirangiusi didelio krėslo kampe snūduriuodama ir retkarčiais pasikalbėdama su savimi, kačiukas įsismaginęs šėliojo su vilnonių siūlų kamuoliu, kurį Alisa buvo mėginusi suvynioti. Ritinėjo jį šen bei ten, ir šis vėl visas išsitaršė. Kačiukas gainiojo savo uodegą, o aplink jį ant kilimėlio prie židinio susiraizgę ir susimazgę dryksojo siūlai.

– Ak, tu, mažasis nenaudėli! – sušuko Alisa ir sugavusi katinėlį pakštelėjo jam į snukutį; tegu išdykėlis supranta patekęs į nemalonę. – Tikrai, Dina turėjo išmokyti tave gražiau elgtis! Turėjai, Dina, pati žinai, kad turėjai! – pridūrė kuo piktesniu balsu, priekaištingai dėbtelėdama į senąją katę. Paskui, laikydama rankoje katinėlį ir išdraikytus siūlus, įsiropštė į krėslą ir vėl ėmė vynioti kamuolį. Bet darbas vyko ne itin sparčiai, nes ji nesiliovė šnekėjusi tai su katinėliu, tai su savimi. Kačiukas ramiai tupėjo ant kelių, dėjosi nenuleidžiąs akių nuo vyniojamų siūlų, retkarčiais ištiesdavo letenėlę ir švelniai paliesdavo kamuolį, lyg norėdamas padėti.

– Ar žinai, Kačiuk, kokia rytoj diena? – prašneko Alisa. – Būtum atspėjęs, jei būtum atėjęs su manimi prie lango. Bet Dina kaip tik tave prausė, tad negalėjai. Žiūrėjau, kaip berniukai renka pagalius laužui. Jam reikia daugybės pagalių, Kačiuk! Tik spaudė toks speigas ir taip ėmė snigti, kad jiems teko liautis. Tiek to, Kačiuk, laužo eisime pažiūrėti rytoj.

Tai sakydama Alisa du ar tris kartus apsuko siūlą kačiukui aplink kaklą, tik norėdama pažiūrėti, kaip jis atrodys, bet kačiukas ėmė priešintis, kamuolys nuriedėjo ant grindų ir siūlai vėl išsivyniojo.

– Žinok, Katinėli, aš taip supykau, – toliau kalbėjo Alisa, kai juodu vėl patogiai įsitaisė, – pamačiusi, kokias eibes kreti, vos neišmečiau tavęs pro langą į sniegą! Juk taip tau ir reikia, mažasis išdykėli! Kaip galėtum pasiteisinti? Nagi, nepertraukinėk! – tęsė ji, grūmodama pirštu. – Išklosiu tau viską, dėl ko esi kaltas. Pirmiausia dukart cyptelėjai, kai Dina šįryt prausė tau snukutį. Nesigink, Katinėli, aš viską girdėjau! Ką sakai? – (Alisa apsimetė, kad katinėlis kažką sako.) – Letena užgavo akį? Ką gi, *pats* kaltas, kad buvai atsimerkęs.

Jei būtum kietai užsimerkęs, taip nebūtų nutikę. Tad nesiteisink, verčiau paklausyk! Antra, vos padėjau pieno dubenėlį prieš Baltukę, nutempei vargšelę už uodegos į šalį! Ak, sakai, buvai ištroškęs? O iš kur žinai, kad ji nebuvo ištroškusi? Trečia, tik nusisukau, o tu jau ištaršei visą siūlų kamuolį!

– Štai trys tavo eibės, Kačiuk, o tu dar nė už vieną nenubaustas. Žinai, trečiadienį bausiu už viską iš karto... O jei *mane* baustų už viską iš karto? – labiau su savimi nei su kačiuku kalbėjosi Alisa. – Ką man *padarytų* pasibaigus metams? Tikriausiai, atėjus atpildo dienai, pasodintų į kalėjimą. Arba – leisk pagalvoti – už kiekvieną nusižengimą, tarkime, paliktų be vakarienės, taigi išaušus tai liūdnai dienai negaučiau penkiasdešimties vakarienių iškart! Ką gi, dėl *tokios* daugybės tikrai nesigraužčiau! Mieliau apsieičiau be jų, nei valgyčiau jas visas!

– Ar girdi, Kačiuk, kaip sniegas krenta į stiklą? Kaip maloniai ir tyliai prisiliečia! Lyg kas iš lauko bučiuotų langą. Matyt, sniegas *myli* medžius ir laukus, nes taip švelniai juos bučiuoja. Paskui jaukiai apklosto, žinai, baltais patalais ir tikriausiai palinki: „Miegokite, brangieji, iki kitos vasaros.“ O kai jie vasarą nubunda, Kačiuk, apsitaiso žaliai ir šoka, vos vėjui papūtus. Ak, kaip gražu! – sušuko Alisa, paleidusi siūlų kamuolį, nes turėjo suploti rankomis. – Ir kaip *norėčiau*, kad taip būtų iš tikrųjų! Nes rudenį, kai paruduoja lapai, miškai išties tarytum apsnūsta.

– Kačiuk, ar moki žaisti šachmatais? Tik nereikia šaipytis, mielasis, aš klausiu rimtai. Nes kai dabar žaidėme, tu žiūrėjai į mus lyg suprasdamas, o kai ištariau „Šachas!“, sumurkei! Ką gi, gražus buvo šachas, Kačiuk, ir tikrai galėjau laimėti, jei ne tas nelemtas Žirgas, atšuoliavęs pro mano figūras. Kačiuk, mielasis, žaiskime...

Gaila, negaliu papasakoti nė pusės to, ko prišnekėdavo Alisa pradėjusi savo pamėgtu žodžiu „žaiskime“. Dar vakar jiedvi ilgai ginčijosi su seseria vien dėl to, kad Alisa pratarė: „Žaiskime, jog mes karaliai ir karalienės“, o sesuo, mėgstanti tikslumą, užginčijo, esą jos to padaryti negalinčios, nes yra tik dvi.

Pagaliau Alisai teko ištarti: „Ką gi, tai *tu* būk viena jų, o *aš* būsiu visi kiti." Kitą kartą ji baisiausiai išgąsdino senąją auklę, staiga sušukdama į ausį: „Aukle! Žaiskime, kad aš – išbadėjusi hiena, o tu – kaulas!"

Bet grįžkime prie Alisos pašnekesio su kačiuku.

– Kačiuk, žaiskime, kad tu – Juodųjų Valdovė. Jei atsisėstum ir sukryžiuotum rankas, atrodytum visai kaip ji. Nagi, būk geras, pabandyk!

Alisa paėmė nuo stalo Juodųjų Valdovę ir padėjo priešais katinėlį, kad šis matytų, kaip tai daroma, bet sumanymas, pasak Alisos, labiausiai neišdegė dėl to, kad kačiukas niekaip nenorėjo tinkamai sukryžiuoti kojyčių. Tad, norėdama jį nubausti, pakėlė priešais veidrodį: tegu užsispyrėlis pasižiūri.

– Ir jeigu tuoj pat nepasitaisysi, – pridūrė, – įmesiu tave į namą už veidrodžio. Ar patiks? O jeigu, Kačiuk, tiek daug neplepėtum ir paklausytum, papasakočiau viską, ką apie tą namą veidrodyje manau. Pirmiausia už veidrodžio yra kambarys, jis visai toks kaip mūsų svetainė, tik baldai priešingai sustatyti. Užlipusi ant kėdės matau jį visą, išskyrus kamputį už židinio. Vaje! Tikrai norėčiau pamatyti, kas *tame kampelyje* yra! Ir būtų įdomu sužinoti, ar žiemą ten kūrenasi ugnis. Juk šito niekaip *negali* suprasti, nebent mūsų židinys ima rūkti. Tuomet dūmai rūksta ir aname kambaryje, bet gal tai tik apgaulė, kad manytume, jog ten dega ugnis. Ką gi, jų knygos panašios į mūsų, tik žodžiai parašyti atvirkščiai. Žinau, nes vieną mūsų knygą buvau pakėlusi prieš veidrodį, o aname kambaryje kažkas irgi laikė pakėlęs knygą.

– Ar tau patiktų gyventi Veidrodžio name, Kačiuk? Kažin, ar ten duotų tau pieno? Gal Veidrodžio pienas netinkamas lakti, bet štai, Kačiuk, priėjome prie koridoriaus. Jei paliksi plačiai atvertas mūsų svetainės duris, išvysi *nedidelį* Veidrodžio koridoriaus plotelį. Kaip matai, jis labai panašus į mūsiškį, tik, žinoma, ten toliau, kur nieko nematyti, gali būti visai kitoks. Ak, Kačiuk, kaip būtų smagu patekti į namą veidrodyje! Nė kiek neabejoju, kad jame yra nuostabių dalykų! Žaiskime, kad galime kaip nors į jį pakliūti, Kačiuk. Įsivaizduokime, kad visas stiklas virto migla, tad galima prasmukti. Nagi, sakau tau, jis iš tiesų dabar virsta keista migla! Bus visai lengva pralįsti...

Tai sakydama Alisa užsikorė ant židinio atbrailos, nors nė pati nenumanė kaip. Ir tikrai, veidrodžio stiklas it sidabrinis rūkas buvo bepradedąs tirpti.

Dar akimirka, ir Alisa, atsidūrusi kitoje veidrodžio pusėje, lengvai stryktelėjo į kambarį veidrodyje. Pirmiausia dirstelėjo, ar židinys kūrenasi, ir apsidžiaugė radusi tikrą, lygiai taip pat skaisčiai liepsnojančią ugnį, kaip ir ta, kuri liko už nugaros.

„Čia man bus šilta, kaip ir aname kambaryje, – pagalvojo Alisa, – netgi dar šilčiau, nes niekas nevarys nuo ugnies. Tai bus juoko, kai namiškiai pamatys mane veidrodyje, bet negalės pasiekti!“

Paskui ėmė dairytis ir pastebėjo, kad viskas, ką buvo regėjusi žvelgdama iš senojo kambario, atrodo gan paprasta ir neįdomu, bet visa kita skiriasi kaip diena nuo nakties. Tarkim, paveikslai ant sienų šalia židinio atrodė gyvi, o pats laikrodis ant židinio atbrailos (žinote, veidrodyje matoma tik jo užpakalinė dalis) įgavo seneliuko veidą ir jai išsišiepė.

„Šis kambarys ne toks tvarkingas kaip anas", – pamanė Alisa, židinio pelenuose pastebėjusi keletą šachmatų figūrų, bet po akimirkos, iš nustebimo tyliai aiktelėjusi, ji parpuolė ant visų keturių ir geriau į jas įsižiūrėjo. Šachmatų figūrėlės, susikibusios po dvi, vaikštinėjo!

– Štai Juodųjų Karalius ir Juodųjų Valdovė, – tarė Alisa (ji kuždėjo, nes bijojo figūrėles išgąsdinti), – o štai ten, ant semtuvo krašto, sėdi Baltųjų Karalius ir Baltųjų Valdovė... O čia du Bokštai eina susikibę už parankės... Nemanau, kad mane girdi, – toliau kalbėjo ji, žemiau palenkusi galvą, – ir beveik esu tikra, kad nemato. Jaučiuosi lyg būčiau nematoma...

Staiga ant stalo Alisai už nugaros kažkas ėmė spiegti ir pačiu laiku privertė atsigręžti: vienas Baltųjų Pėstininkų pargriuvo ir ėmė spardytis. Alisa jį stebėjo didžiai susidomėjusi, spėliodama, kas gi bus toliau.

– Tai mano vaikelio balsas! – sušuko Baltųjų Valdovė ir taip galvotrūkčiais puolė pro Karalių, kad įvertė jį į pelenus. – Mano brangiausioji Lelijėlė! Mano karališkoji katytė!

Ir kaip patrakusi ėmė ropštis židinio grotelėmis į viršų.

– Karališkoji verksnė! – leptelėjo Karalius, trindamas užgautą nosį. Nenuostabu, kad jis šiek tiek pyko ant Valdovės, juk nuo galvos iki kojų buvo aplipęs pelenais.

Alisa labai troško pasitarnauti, tad vargšei Lelijėlei plyšaujant skubiai pakėlė Valdovę ir pastatė ant stalo šalia triukšmadarės dukrelės.

Valdovė aiktelėjo ir atsisėdo: sparti kelionė oru užėmė jai kvapą ir kokią minutę ar dvi ji teįstengė tylomis glėbesčiuoti Lelijėlę. Vos atgavusi kvapą šūktelėjo Baltųjų Karaliui, niūriai sėdinčiam pelenuose.

– Saugokis ugnikalnio!

– Kokio ugnikalnio? – paklausė Karalius, neramiai žvelgdamas į ugnį, lyg manydamas, kad ugnikalnis turėtų būti ten.

– Mane... išmetė... į orą, – sunkiai alsuodama pasakojo Valdovė. Ji vis dar buvo uždususi. – Žiūrėk, kad koptum... įprastu keliu... kad neišlėktum į orą!

Alisa atidžiai žiūrėjo, kaip Baltųjų Karalius palengva ropščiasi nuo vieno virbo prie kito. Pagaliau ji tarė:

– Nagi, tokiu greičiu tu valandų valandas kabarosiesi iki stalo. Verčiau tau padėsiu, gerai?

Bet Karalius nė kiek jos nepaisė, buvo aišku, kad jis jos nei mato, nei girdi. Tad Alisa labai atsargiai jį paėmė ir perkėlė, padarė tai daug lėčiau, negu keldama Valdovę, kad jam neužgniaužtų kvapo, bet, prieš statydama ant stalo, nutarė Karalių truputį apšluostyti, mat jis visas buvo aplipęs pelenais.

Vėliau ji pasakojo lig tol kaip gyva nemačiusi tokio veido, kokį nutaisė Karalius, kai pasijuto nematomos rankos laikomas ir šluostomas. Buvo per daug apstulbęs, tad nerėkė, bet akys ir burna vis plėtėsi ir apvalėjo. Iš juoko Alisai taip virptelėjo ranka, kad vos neišmetė figūrėlės ant grindų.

– Oi, tik *malonėkite* nedaryti tokių grimasų, mielasis! – sušuko ji, visai pamiršusi, kad Karalius jos negirdi. – Taip mane juokinate, kad vos išlaikau! Ir nebūkite taip plačiai išsižiojęs! Visi pelenai subyrės į burną... Štai, atrodo, dabar jau esate ganėtinai švarus! – pridūrė suglostydama jam plaukus ir statydama ant stalo šalia Valdovės.

Karalius kaipmat parvirto ant nugaros ir gulėjo nekrutėdamas. Alisa truputį sunerimo, kad bus ką negero padariusi, tad apėjo kambarį ieškodama vandens, norėdama Karalių apšlakstyti. Bet nieko nerado, tik rašalo buteliuką, o kai sugrįžo, Karalius jau buvo atsigavęs, ir juodu su Valdove baikščiai kuždėjosi – taip tyliai, kad Alisa vargiai įstengė suprasti, ką jie kalba.

Karalius tvirtino:

– Patikėk, brangioji, nutirpau iki pat žandenų pašaknų!

– Neturi jokių žandenų, – atrėžė Valdovė.

– Tos akimirkos siaubo niekada, *niekada* nepamiršiu! – kartojo Karalius.

– Pamirši, – įsiterpė Valdovė, – jei neužsirašysi.

Alisa didžiai susidomėjusi žiūrėjo, kaip Karalius iš kišenės išsitraukia milžinišką užrašinę ir ima rašyti. Staiga jai į galvą šovė mintis: ji suėmė pieštuko galą, kuris truputį kyšojo jam virš peties, ir pradėjo juo vedžioti.

Vargšas Karalius atrodė labai suglumęs ir nelaimingas ir kurį laiką grūmėsi su pieštuku tylėdamas, bet Alisa buvo stipresnė, tad galiausiai jis sušvokštė:

– Brangioji! Man tikrai *reikia* plonesnio pieštuko. Su šituo niekaip nepajėgiu susidoroti: rašo visokius niekus, kurių nė neketinau...

– Kokius niekus? – paklausė Valdovė, žvelgdama į užrašinę. (Joje Alisa buvo įrašiusi: *„Baltųjų Žirgas čiuožia žarstekliu žemyn. Jis sunkiai išlaiko pusiausvyrą.“*) – Juk čia visai ne tai, ką *tu* jauti!

Šalia Alisos ant stalo gulėjo knyga ir ji, sėdėdama ir stebėdama Baltųjų Karalių (nes truputį dėl jo nerimavo ir turėjo pasiruošusi rašalo, jei Karalius vėl nualptų ir prireiktų jį apšlakstyti), vartė lapus ieškodama, ką galėtų paskaitinėti.

– Čia viskas parašyta man nesuprantama kalba, – tarė ji sau.

Ten buvo parašyta taip:

DŽAMBALIŪNAS
Tai una druna duku Džambaliūnas.
Aplipęs krupiais trinkt miela kūnas.
Tai isla misla jo sparnai – malūnas,
Tai kompaciela vybur Džambaliūnas.

Valandėlę ji suko galvą, bet paskui toptelėjo puiki mintis. „Juk tai Veidrodžio karalystės knyga, ne kitaip! Tad jei laikysiu ją prieš veidrodį, žodžiai vėl suguls tinkama tvarka.“

Štai ką perskaitė Alisa.

DŽAMBALIŪNAS
Tai una druna duku Džambaliūnas.
Aplipęs krupiais trinka miela kūnas.
Tai isla misla jo sparnai – malūnas,
Tai kompaciela vybur Džambaliūnas.

– To Džambaliūno saugokis, sūneli.
Jo letenos tave pačiupti gali.
Ir pasisaugok paukščio Abudžabo,
Tasai plėšrus klastūnas medy kabo.

Jis paėmė į ranką aštrų kardą,
Kuris kaipmat negailestingai kerta,
Ir po medžiu ūksmingojo Tamtamo
Jis kantriai laukė priešo, kol sutemo.

Ir štai netrukus jaunas karžygys
Išvys siaubūno degančias akis.
Jis tintaluoja brisdamas per liūną,
Baisi gyvatė rangos apie kūną.

Tik viens ir du – paėmęs aštrų kardą,
Jis iš peties labai ryžtingai kerta.
Todėl dabar pavargęs, bet ramus
Sugrįžta ten, kur buvo – į namus.

– Ar tu tą Džambaliūną nužudei?
Sūneli, mielas, kuo greičiau ateik.
Kokia puiki dienelė, iki miki.
Tai viską išklausyk dar vieną sykį.

Tai una druna duku Džambaliūnas.
Aplipęs krupiais trinka miela kūnas.
Tai isla misla jo sparnai – malūnas,
Tai kumpaciela vybur Džambaliūnas.

– Skamba labai gražiai, – baigusi tarė, – bet *sunkoka* suprasti!

(Matote, ji net sau nenorėjo prisipažinti, kad visai nieko nesuprato.)

– Man galvoje kilo daugybė minčių – tik tiksliai nežinau kokių! Viena aišku, kad *kažkas kažką* nukirto...

„Bet palaukit! – staiga pašokusi susigriebė Alisa. – Jei nepaskubėsiu, turėsiu grįžti pro veidrodį atgal, nespėjusi apžiūrėti viso namo! Pirmiausia pažvelkime į sodą!“

Ji tučtuojau puolė iš kambario ir nubėgo laiptais žemyn. Iš tikro negali sakyti, kad nubėgo, veikiau, anot jos pačios, pasinaudojo nauju išradimu greitai ir lengvai nusileisti laiptais. Tik priglaudė pirštų galiukus prie turėklo ir švelniai nuskriejo žemyn, pėdomis nė neliesdama pakopų, paskui nusklendė koridoriumi ir jau būtų išlėkusi pro duris, jei nebūtų įsitvėrusi durų staktos. Jautėsi truputį apsvaigus – juk šitiek plaukė oru – tad apsidžiaugė supratusi, kad vėl vaikšto įprastai.

Antras skyrius

Kalbančių gėlių sodas

– Sodą matyčiau geriau, – tarė sau Alisa, – jei užkopčiau ant anos kalvos viršūnės. O štai ir takelis, vedantis į ją. Ne, jis veda ne *ten*... – kiek paėjusi smarkiai vingiuojančiu taku nusprendė Alisa. – Bet tikriausiai pagaliau nuves ten. Tačiau kaip keistai jis vingiuoja! Ne takas, o tikras kamščiatraukis! Na, štai, jis sukasi kalvos link, bet ne, nesisuka! Veda atgal į namą! Ką gi, tuomet pamėginsiu iš kito galo.

Ji taip ir padarė: keliavo pirmyn ir atgal, išbandė visus posūkius, bet kad ir ko ėmėsi, vis grįždavo prie namo. Tiesą sakant, kartą posūkį įveikusi sparčiau nei įprastai, ji nespėjo sustoti ir atsimušė į namo sieną.

– Apie tai neverta net kalbėti, – tarė Alisa žvelgdama į namą ir dėdamasi, kad jis su ja ginčijasi. – Kol kas *nė nemanau* eiti vidun. Žinau, turėčiau vėl pro veidrodį grįžti į savo senąjį kambarį, ir visi mano nuotykiai baigtųsi!

Tad ji ryžtingai nusisuko ir dar kartą patraukė takeliu, nusprendusi eiti tol, kol pasieks kalvą. Keletą minučių jai sekėsi puikiai, ir ji jau žiojosi tarti: „Šįkart man tikrai *pavyks*", bet takas staiga pasisuko, pasipurtė (kaip vėliau pasakojo Alisa), ir kitą akimirką ji vėl atsidūrė prie durų.

– To jau per daug! – sušuko ji. – Dar neregėjau namo, kuris taip painiotųsi po kojomis! Niekada!

Bet prieš akis aiškiausiai stūksojo kalva, tad neliko nieko kito, tik pradėti iš naujo. Šį kartą ji priėjo didelę gėlių lysvę; jos kraštai buvo apsodinti saulutėmis, o pačiame viduryje augo gluosnis.

– Ak, Raiboji Lelija, – tarė Alisa, kreipdamasi į vieną grakščiai vėjyje siūbuojančią gėlę, – *gaila*, kad negali kalbėti.

– Mes *galime* kalbėti, – atsakė Raiboji Lelija, – kai yra pokalbio vertas pašnekovas.

Alisa taip apstulbo, kad minutėlę jai atėmė žadą, regis, net kvapą užgniaužė. Pagaliau, Raibajai Lelijai tebesiūbuojant, mergaitė vėl baugščiai prašneko, beveik sukuždėjo.

– Ar *visos* gėlės moka kalbėti?

– Nė kiek ne prasčiau nei *tu*, – atsakė Raiboji Lelija. – Dargi gerokai garsiau.

– Žinai, mums negražu kalbinti pirmoms, – tarė Rožė, – tad nekantravau, kada prabilsi! Tariau sau: „Iš veido ji *sumani*, nors neatrodo itin protinga!“ Bet tavo spalva kaip tik tokia, kokios reikia, o tai jau šį tą reiškia.

– Man spalva nesvarbu, – pareiškė Raiboji Lelija. – Jei žiedlapiai būtų labiau užsirietę, atrodytų visai neblogai.

Alisai nepatiko būti kritikuojamai, tad ėmė klausinėti.

– Ar jums kartais ne baugu, kad jus čia pasodino, bet niekas neprižiūri?

– Viduryje auga medis, – tarė Rožė. – Kam kitam jis čia reikalingas?

– Bet ką jis padarytų, jei kiltų pavojus? – paklausė Alisa.

– Šakotųsi ir lotų, – atsakė Rožė.

– Jis šakojasi ir lo... lapoja! – sušuko Saulutė. – Todėl jo šakos ir lapai vadinami laja!

– *Nežinojai?* – sušuko kita Saulutė.

Ir čia jos visos įsismagino rėkti, spigūs balseliai drebino orą.

– Nutilkite! – įnirtingai siūbuodama ir tirtėdama iš jaudulio sušuko Raiboji Lelija. – Žino, kad negaliu jų prigriebti! – sušvokštė nulenkusi virpančią galvą prie Alisos, – antraip nedrįstų šitaip elgtis!

– Nekreipk į jas dėmesio! – ramino Alisa ir pritūpusi prie vėl beįsismarkaujančių saulučių sukuždėjo:

– Jei neprikąsite liežuvio, aš jus nuskinsiu!

Iškart stojo tyla, ir kelios rausvos saulutės pabalo.

– Taip ir reikia! – pareiškė Raiboji Lelija. – Saulutės labiausiai netikusios iš visų. Vos viena išsižioja, įsismagina visos, ir nuo jų riksmo galima nuvysti!

– Kaip čia yra, kad mokate taip gražiai kalbėti? – paklausė Alisa vildamasi, kad pagirta pašnekovė pralinksmės. – Esu vaikščiojusi po daugybę sodų, bet nė viena gėlė ten nemokėjo kalbėti.

– Paliesk ranka žemę, – paliepė Raiboji Lelija. – Tada suprasi kodėl.

Alisa taip ir padarė.

– Žemė labai kieta, – tarė mergaitė, – bet nesuprantu, kuo ji čia dėta?

– Daugumoje sodų, – paaiškino Raiboji Lelija, – lysvės tokios išpurentos, kad gėlės visuomet miega.

Priežastis atrodė įtikinama, ir Alisa džiaugėsi ją sužinojusi.

– Niekada apie tai nepagalvojau! – tarė ji.

– Mano nuomone, tu *apskritai* niekada negalvoji, – gan griežtai pareiškė Rožė.

– Kaip gyva nesu mačiusi didesnės kvaišos, – išdrožė Našlaitė, bet taip netikėtai, kad Alisa vos nepašoko. Lig tol Našlaitė tylėjo.

– Prikąsk liežuvį! – sušuko Raiboji Lelija. – Lyg *būtum* kada nors ką nors mačiusi! Laikai galvą pakišusi po lapais ir parpi sau, o apie pasaulį žinai tik tiek, kiek žinojai dar neprasiskleidusi!

– Ar, be manęs, šiame sode yra daugiau žmonių? – paklausė Alisa, nutarusi nekreipti dėmesio į pastarąją Rožės pastabą.

– Sode yra dar viena gėlė, gebanti vaikštinėti kaip tu, – tarė Rožė. – Įdomu, kaip tau tai pavyksta...

– Tau viskas įdomu, – įsiterpė Raiboji Lelija.

– Bet ji panašesnė į krūmą, – užbaigė Rožė.

– Ar ji panaši į mane? – nekantravo Alisa, nes tą akimirką švystelėjo mintis: „Kažkur sode yra kita mergaitė!“

– Na, ji irgi tokio stamboko sudėjimo, – kalbėjo Rožė, – bet tamsesnė ir, man rodos, jos žiedlapiai trumpesni.

– Jie tankiau suglausti, panašiai kaip jurgino, – aiškino Raiboji Lelija, – ne tokie išsidraikę kaip tavo.

– Bet tai ne tavo *kaltė*, – maloniai pridūrė Rožė. – Tu jau pradedi vysti, todėl žiedlapius sunku suglausti tvarkingai.

Alisai tokia mintis visai nepatiko, tad norėdama pakeisti pokalbio temą paklausė:

– Ar ji kartais čia ateina?

– Manau, netrukus ją išvysi, – tarė Rožė. – Žinai, ji iš tų, kurios turi devynis spyglius.

– Kur tie jos spygliai? – pasmalsavo Alisa.

– Nagi, žinoma, aplink galvą, – atsakė Rožė. – Stebiuosi, kad *tu* nė vieno neturi. Maniau, taip įprasta.

– Ateina! – sušuko Pentinius. – Girdžiu jos žingsnius – girgžt girgžt per žvyrą!

Alisa nekantriai apsidairė ir pamatė besiartinančią Juodųjų Valdovę.

– Ji gerokai paaugo! – pirmučiausia leptelėjo.

Valdovė išties buvo didesnė. Kai Alisa pirmąkart aptiko ją pelenuose, ji tebuvo vos trijų colių, o štai dabar net puse galvos aukštesnė už mergaitę!

– Tai nuo gryno oro, – paaiškino Rožė. – Čia nuostabiai puikus oras.

– Verčiau eisiu jos pasitikti, – tarė Alisa. Nors su gėlėmis šnekėtis buvo įdomu, mergaitei atrodė, kad kalbėtis su tikra Valdove būtų kur kas įspūdingiau.

– Tau niekaip nepavyks, – paprieštaravo Rožė. – *Patarčiau* eiti į kitą pusę.

Alisai šis patarimas atrodė kvailas, todėl nieko neatsakiusi patraukė Juodųjų Valdovės link. Nustebo, nes netrukus pametė ją iš akių, ir suprato artėjanti prie namo durų.

Kiek suirzusi ji grįžo atgal ir visur išieškojusi Valdovės (galiausiai susekė ją tolumoje) nutarė išbandyti kitą planą, šįkart patraukti priešinga kryptimi.

Jai kuo puikiausiai pavyko. Nepraėjo nė minutėlė, ir ji akis į akį susidūrė su Juodųjų Valdove. Už Valdovės visu gražumu stūksojo kalva, į kurią mergaitė taip ilgai troško pakliūti.

– Iš kur tu? – paklausė Juodųjų Valdovė. – Ir kur keliauji? Žiūrėk, kalbėk gražiai ir nežaisk visą laiką pirštais.

Alisa paklausė visų šių nurodymų ir kuo gražiausiai paaiškino pametusi taką.

– Nesuprantu, ką turi omenyje sakydama „pamečiau taką“, – pareiškė Valdovė. – Visi takai čia priklauso *man*. Bet ko tu čia iš viso atėjai? – maloniau pridūrė. – Kol galvoji, ką atsakyti, padaryk reveransą. Laimėsi laiko.

Alisa šiek tiek nustebo, bet Valdovė kėlė per didelę pagarbą, tad nedrįso nepatikėti. „Namie pamėginsiu, – pamanė ji, – kai kitąkart vėluosiu vakarienės.“

– Dabar jau metas atsakyti, – tarė Valdovė, dirstelėjusi į laikrodį. – Kalbėdama *truputį* plačiau prasižiok ir visada kreipkis „Jūsų Didenybe“.

– Aš tik norėjau apžiūrėti sodą, Jūsų Didenybe...

– Gerai, – tarė Valdovė ir patapšnojo Alisai galvą, nors mergaitei tai visai nepatiko. – Sakai „sodas“... Betgi šis sodas tikros džiunglės, palyginti su kitais sodais, kuriuos *aš* mačiau.

Alisa nedrįso dėl to ginčytis, tad kalbėjo toliau:

– ...ir maniau pamėginsianti rasti taką į tos kalvos viršūnę...

– Sakai „kalva“, – pertraukė ją Valdovė, – bet *aš* parodyčiau tau kalvų, su kuriomis palyginti šitą pavadintum slėniu.

– Ne, nepavadinčiau, – tarė Alisa ir nustebo pagaliau ėmusi prieštarauti. – Žinote, kalva *negali* būti slėnis. Tai būtų nesąmonė...

Juodųjų Valdovė papurtė galvą.

– Jei nori, gali tai vadinti „nesąmone“, – tarė ji, – bet *aš* girdėjau nesąmonių, su kuriomis palyginti šita skambėtų lyg apibrėžimas iš kokio žinyno!

Alisa vėl padarė reveransą, mat nuogąstavo, kad Valdovė – sprendžiant iš balso – šiek tiek įsižeidė. Kol įkopė į kalvelės viršūnę, jiedvi ėjo tylėdamos.

Kelias minutes Alisa nepratarė nė žodžio, tik dairėsi po apačioje plytinčią šalį. Kokia keista tai buvo šalis! Skersai jos nuo vieno krašto iki kito tekėjo upeliukai, o neaukšta žalia gyvatvorė, auganti tarp upelių, dalijo žemę į taisyklingus keturkampius laukelius.

– Atrodo tarsi didelė šachmatų lenta, tai jau tikrai! – pagaliau pareiškė Alisa. – Kas nors turėtų ja vaikščioti... taip ir yra! – nudžiugusi pridūrė, ir iš jaudulio jai suspurdėjo širdis. – Tai milžiniška šachmatų partija, kurią žaidžia... visas pasaulis... Žinoma, jeigu tai *yra* pasaulis. Oi, kaip smagu! Kad *galėčiau* būti viena tų figūrų! Tegu ir Pėstininku, kad tik dalyvaučiau žaidime... Nors, žinoma, labiausiai *norėčiau* būti Valdove.

Tai sakydama ji gan droviai dirstelėjo į tikrąją Valdovę, bet pašnekovė tik maloniai nusišypsojo ir tarė:

– Tai visai nesunku. Jei nori, gali būti Baltųjų Valdovės Pėstininku, nes Lelijėlė dar per maža žaisti. Turi pradėti nuo Antrojo laukelio, o kai pasieksi Aštuntąjį, tapsi Valdove...

Tą akimirką jiedvi kažkodėl leidosi bėgti.

Vėliau tai prisiminusi Alisa niekaip negalėdavo suprasti, kas gi atsitiko, kad jos leidosi bėgti, žinojo tik, kad bėgo susikibusios rankomis, o Valdovė skuodė taip greitai, kad mergaitei beliko tik kurnėti kartu. Negana to, Valdovė vis šūkčiojo: „Greičiau! Greičiau!“, bet Alisa *nepajėgė* bėgti greičiau. Ji vos gaudė kvapą, tad neįstengė to pasakyti.

Keisčiausia, kad medžiai ir kiti daiktai aplinkui nė kiek nepajudėjo iš savo vietų; kad ir kaip greitai jiedvi bėgo, atrodė, jog niekas neslenka pro šalį. „Gal visi tie daiktai juda kartu su mumis?“ – pamanė suglumusi Alisa. Valdovė tarytum atspėjo jos mintis, nes sušuko:

– Greičiau! Nemėgink kalbėti!

Alisa nė neketino *prasižioti*. Manė jau niekada nebepajėgsianti prabilti – taip buvo uždususi, o Valdovė vis ragino: „Greičiau! Greičiau!“ ir tempė paskui save.

– Ar mes jau netoli? – pagaliau sušvokštė Alisa.

– Netoli! – atkartojo Valdovė. – Taigi jau prieš dešimt minučių pralėkėme pro šalį! Greičiau!

Kurį laiką bėgo tylėdamos, tik vėjas švilpė Alisai ausyse ir atrodė, kad nuraus nuo galvos plaukus.

– Nagi! Nagi! – šaukė Valdovė. – Greičiau! Greičiau!

Jos skuodė taip greitai, kad atrodė, jog slysta oru kojomis beveik neliesdamos žemės. Tik staiga, kai jėgos jau buvo beapleidžiančios Alisą, jiedvi sustojo, ir mergaitė pasijuto sėdinti ant žemės uždususi ir apsvaigusi.

Valdovė atrėmė ją į medį ir maloniai tarė:

– Dabar gali truputį pailsėti.

Didžiai nustebusi Alisa apsidairė.

– Dievaži, juk visą laiką bėgome po tuo pačiu medžiu! Niekas nepasikeitė!

– Žinoma, nepasikeitė, – pritarė Valdovė. – O kodėl turėjo pasikeisti?

– Na, *mūsų* šalyje, – sunkiai alsuodama aiškino Alisa, – jei taip greitai ir ilgai bėgi, paprastai kur nors atbėgi.

– Kokia lėta šalis! – leptelėjo Valdovė. – Matai, čia tenka bėgti kiek kojos neša, jei nori likti toje pačioje vietoje. O jei nori patekti kur nors kitur, tenka dumti bent dukart greičiau!

– Verčiau nė nemėginsiu, jei galima! – atsakė Alisa. – Man visai gerai ir čia, tik labai *karšta* ir norėčiau gerti!

– Žinau, ko *tu* norėtum! – geraširdiškai atsiliepė Valdovė ir išsiėmė iš kišenės dėžutę. – Gal sausainio?

Alisai atrodė, kad atsisakyti būtų negražu, nors troško ne to. Paėmė sausainį ir sukaupusi jėgas ėmė jį krimsti. Sausainis buvo *itin* sausas, ir ji pamanė kaip gyva taip nespringusi.

– Kol tu gaiviniesi, – tarė Valdovė, – aš imsiuos matuoti.

Iš kišenės ji išsitraukė coliais sužymėtą juostelę ir pradėjo matuoti žemę, tai vienur, tai kitur įsmeigdama kuoliukus.

– Už dviejų jardų, – tarė ji, smeigdama kuoliuką atstumui pažymėti, – duosiu tau nurodymus. Gal dar sausainio?

– Ne, dėkui, – atsakė Alisa, – *visai* gana ir vieno!

– Viliuosi, numalšinai troškulį? – paklausė Valdovė.

Alisa nežinojo, ką atsakyti, bet, laimė, Valdovė nė nelaukė atsakymo, kalbėjo toliau.

– Už *trijų* jardų nurodymus pakartosiu, nes bijau, kad pamirši. Už *keturių* atsisveikinsiu. O už *penkių* – nueisiu šalin.

Dabar ji jau buvo susmeigusi visus kuoliukus, ir Alisa didžiai susidomėjusi žiūrėjo, kaip Valdovė grįžta prie medžio, o paskui lėtai palei kuoliukų eilę nueina tolyn.

Ties du jardus žyminčiu kuoliuku ji atsigręžė ir tarė:

– Juk žinai, pėstininkas pirmuoju ėjimu eina per du laukelius. Tad per Trečiąjį laukelį judėsi *labai* greitai – manyčiau, traukiniu – ir kaipmat atsidursi Ketvirtajame. Na, tas laukelis priklauso Abuliui ir Labuliui, Penktasis – beveik visas apsemtas vandens, o Šeštasis priklauso Kliunkiui Pliumpiui. Kodėl nieko nesakai?

– Aš... nežinojau, kad turėčiau ką nors pasakyti... kaip tik tada, – sumikčiojo Alisa.

– *Turėjai* ką nors pasakyti, – liūdnai papriekaištavo Valdovė. – „Kaip nepaprastai malonu, kad teikėtės man visa tai papasakoti..." Na, įsivaizduokime, kad buvo taip pasakyta... Septintasis laukelis yra ištisas miškas. Beje, vienas Žirgas tau parodys kelią. O Aštuntajame abi būsime Valdovės, tad vien puotausime ir linksminsimės!

Alisa atsistojo, padarė reveransą ir vėl atsisėdo.

Prie kito kuolelio Valdovė vėl atsigręžė ir šįkart paliepė:

– Kai nežinosi, kaip pasakyti angliškai, sakyk prancūziškai, vaikščiok kojų pirštus kreipdama į išorę ir nepamiršk, kas esi!

Šįkart ji nelaukė, kol Alisa dar kartą tūptelės, greitai žengė prie kito kuolelio, tada grįžtelėjo atsisveikinti ir nuskubėjo prie paskutinio.

Alisa taip ir nesuprato, kas atsitiko, bet Valdovė priėjo paskutinį kuolelį ir dingo. Ar ji ištirpo ore, ar sparčiai nukūrė į mišką („O ji tikrai *geba* greitai bėgti!“ – pamanė Alisa) – niekaip neatspėsi, nes Valdovės nebebuvo, o Alisa prisiminė esanti Pėstininkas ir jai tuoj bus laikas judėti.

Trečias skyrius

Veidrodžio karalystės vabzdžiai

Žinoma, pirmiausia reikėjo nuodugniai ištyrinėti šalį, per kurią teks keliauti. „Visa tai truputį primena geografijos pamoką“, – toptelėjo Alisai ir ji pasistiebė vildamasi apsidairyti plačiau. „Didžiausios upės – tokių *nėra*. Aukščiausi kalnai – aš stoviu ant to vienintelio, bet vargu ar jis turi pavadinimą. Svarbiausi miestai... Na, o *kas* gi tie padarėliai, renkantys medų? Tik jau ne bitės – bičių per mylią tikrai niekas neįžiūrėtų...“ Kurį laiką ji stovėjo ir tyliai stebėjo vieną gyvį, triūsiantį tarp gėlių, kaišiojantį į jas savo straubliuką. „Visai kaip tikra bitė“, – dingtelėjo Alisai.

Tačiau tai buvo anaiptol ne bitė. Tiesą sakant, – kaip Alisai netrukus paaiškėjo, – tai buvo dramblys. Iš pradžių ši mintis jai kone užėmė kvapą. „Tai kokie milžiniški turėtų būti žiedai! – iškart toptelėjo kita mintis. – Kaip nameliai ant kotų su nukeltais stogais... Ir kokia daugybė medaus juose turėtų būti! Ko gero, leisiuosi žemyn ir... Ne, *dar* neisiu“, – sustojo, nors jau buvo bebėganti nuo kalvos, ir ėmė ieškoti dingsties savo netikėtam baikštumui pateisinti.

„Prie dramblių reikia eiti su gera ilga šaka, kuria galėtum juos nubaidyti... Ir kiek bus juoko, kai namie paklaus, kaip man patiko pasivaikščiojimas, o aš atsakysiu, kad visai patiko... – čia Alisa kaip visad krestelėjo galvą, – tik jau tų dulkių gausybė ir taip karšta, o dar tie įkyrūs drambliai!“

– Gal verčiau leisiuosi kitu keliu, – tarė patylėjusi, – ir dramblius aplankysiu vėliau. Be to, tikrai *noriu* patekti į Trečiąjį laukelį!

Taip pasiteisinusi ji nubėgo kalva žemyn ir stryktelėjo per pirmąjį iš šešių upelių.

– Jūsų bilietai! – paprašė Kontrolierius, kyštelėjęs galvą pro langą. Visi tučtuojau ištiesė bilietus; šie buvo kone žmonių dydžio ir užėmė beveik visą vagoną.

– Nagi, vaike! Rodyk savo bilietą! – paragino Kontrolierius, piktai dėbsodamas į Alisą.

Daugybė balsų kartu atitarė („Tarytum dainos priedainį“, – pamanė Alisa):

– Neversk jo laukti, vaikeli! Juk jo laikas brangus – minutė verta tūkstančio svarų!

– Deja, neturiu bilieto, – baugiai pralemeno Alisa. – Ten, kur įlipau, nebuvo bilietų kasos.

Balsų choras vėl pakartojo:

– Ten, kur ji įlipo, kasai neatsirado vietos. Žemės colis ten vertas tūkstančio svarų!

– Nesiteisink, – pyktelėjo Kontrolierius, – bilietą turėjai nusipirkti iš mašinisto.

Balsų choras vėl užtraukė:

– Iš žmogaus, kuris vairuoja garvežį. Juk to garvežio vien dūmų gūsis vertas tūkstančio svarų!

„Tuomet nė neverta burnos aušinti“, – pamanė Alisa. Balsai šįkart tylėjo, mat Alisa nieko garsiai neištarė, tačiau labai nustebo, kai visi choru *pagalvojo* (viliuosi, kad žinai, kaip *galvoti choru*, nes aš, prisipažinsiu, *nežinau*):

„Verčiau nieko nesakyk. Kalba brangi – vienas žodis yra vertas tūkstančio svarų!“

„Šiąnakt sapnuosiu tūkstantį svarų, dievaži!“ – pamanė Alisa.

Visą tą laiką Kontrolierius nenuleido nuo jos akių. Iš pradžių žiūrėjo pro teleskopą, paskui pro mikroskopą ir galiausiai pro teatrinius žiūronus.

– Tu važiuoji ne ten, – pagaliau prabilo.

Uždarė langą ir nuėjo šalin.

– Toks mažas vaikas, – prašneko priešais sėdintis vyriškis (jis buvo apsitaisęs baltais popieriniais drabužiais), – turėtų žinoti, kur važiuoja, net jei nežinotų savo vardo!

Ožys, sėdintis šalia baltais drabužiais apsitaisiusio pono, užsimerkė ir garsiai pareiškė:

– Kelią iki bilietų kasos ji turėtų žinoti, net jei nemokėtų abėcėlės!

Greta Ožio sėdėjo Vabalas (visas vagonas buvo pilnas neapsakomai keistų keleivių), ir kadangi lig šiol visi kalbėjo iš eilės, Vabalas *irgi* įsiterpė:

– Grįžti jai teks kaip bagažui!

Alisa neįžiūrėjo, kas sėdi už Vabalo, bet netrukus kažkas sugergždė kimiu balsu.

– Keisk traukinius... – ištarė, bet balsas užlūžo ir nutilo.

„Balsas kimus tarytum arklio“, – pamanė Alisa.

Staiga kažkas prie ausies neįtikėtinai laibu balseliu suzyzė:

– Žinai, galėtum pajuokauti: tas arklys – kimulys, ar panašiai.

Paskui tolumoje prabilo kitas itin švelnus balselis:

– Ją reikėtų pažymėti užrašu: „Mergaitė. Elgtis atsargiai.“

Tada prisidėjo ir kiti balsai („Kokia gausybė keleivių šitame vagone!“ – nusistebėjo Alisa):

– Jai reikėtų keliauti paštu, nes turi galvą kaip ant...

– Reikia ją pasiųsti kaip žinią telegrafu...

– Likusį kelią ji turėtų pati traukti traukinį...

Ir taip toliau.

Bet baltais drabužiais apsitaisęs vyriškis pasilenkė į priekį ir sukuždėjo į ausį:

– Brangioji, neimk į galvą, ką jie sako, bet kai tik traukinys sustos, kas kartą pirk bilietą atgal.

– Tikrai to nedarysiu! – netekusi kantrybės pareiškė Alisa. – Man ši kelionė traukiniu visai ne prie širdies. Ką tik buvau miške – norėčiau vėl į jį sugrįžti!

– Ir *tais* žodžiais galėtum pasakyti ką nors sąmojingo, – prie ausies suzyzė laibas balselis. – Ką nors, pavyzdžiui, „*norėtum*, jei galėtum".

– Nesikabinėk, – tarė Alisa, veltui dairydamasi, iš kur sklinda zyzimas. – Jei jau taip nori, kodėl nepokštauji pats?

Balselis giliai atsidūsėjo. Buvo aišku, kad jis *baisiai* nelaimingas, ir Alisa būtų kaip nors jį paguodusi, „jei dūsautų kaip kiti žmonės!" – pamanė. Bet tas atodūsis buvo toks tylus, kad ji būtų jo nė neišgirdusi, jei būtų atsidūsėta ne prie *pat* ausies. Jai taip sukuteno ausį, kad iš galvos išgaravo visos mintys apie vargšo padarėlio vargus.

– Žinau, kad tu man draugė, – kalbėjo balsytis, – brangi ir sena draugė. Ir tu manęs nenuskriausi, nors *aš* ir vabzdys.

– Koks vabzdys? – truputį sunerimusi paklausė Alisa. Labiausiai jai rūpėjo sužinoti, ar jis negelia, bet manė, kad tiesiai to klausti gal būtų nemandagu.

– Ką, tai tu ne... – pradėjo balsiukas, bet jį užgožė šaižus garvežio švilpesys. Visi, tarp jų ir Alisa, išsigandę pašoko.

Arklys, kuris sėdėjo iškišęs galvą pro langą, tyliai įtraukė ją vidun ir tarė:

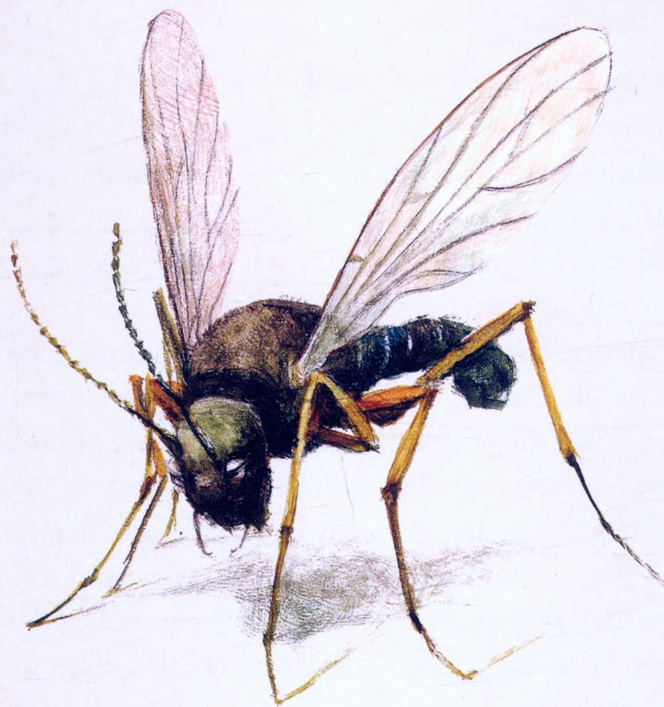
– Tai tik upelis, turėsime jį peršokti.

Visiems tarytum buvo aišku, nors Alisą vien nuo minties apie šokinėjančius traukinius apėmė šioks toks nerimas.

– Guodžia bent tai, kad nuveš mus į Ketvirtąjį laukelį, – tarė sau.

Kitą akimirką ji pajuto, kad vagonas kyla į orą, ir išsigandusi stvėrėsi už arčiausiai po ranka esančio daikto. Paaiškėjo, kad tai Ožio barzda.

Bet, Alisai prisilietus, toji barzda ištirpo ir mergaitė pasijuto tyliai sėdinti po medžiu, o Uodas (nes lig tol ji šnekėjosi būtent su uodu) bandė išsilaikyti siūbuodamas ant šakelės jai virš galvos ir vėduodamas mergaitę sparnais.

Tai tikrai buvo *itin* didelis Uodas. „Beveik sulig viščiuku", – pamanė Alisa. Vis dėlto ji nė kiek neišsigando, nes juodu kalbėjosi jau taip seniai.

– ...tai tu nemėgsti *visų* vabzdžių? – tylutėliai paklausė Uodas, lyg nieko nebūtų atsitikę.

– Kalbančius mėgstu, – atsakė Alisa. – Ten, iš kur *aš* atėjau, nė vienas vabzdys nekalba.

– O kokie vabzdžiai tave džiugina ten, iš kur atėjai? – pasidomėjo Uodas.

– Vabzdžiai manęs apskritai *nedžiugina*, – paaiškino Alisa, – nes aš jų truputį prisibijau... bent jau didžiųjų. Bet galiu pasakyti, kaip kai kurie iš jų vadinami.

– Juk jie atsiliepia šaukiami vardais, – nerūpestingai tarė Uodas.

– Niekada nieko panašaus nesu girdėjusi.

– Kokia nauda iš vardų, – pareiškė Uodas, – jei niekas į juos neatsiliepia?

– *Jiems* jokios naudos, – atkirto Alisa, – bet tikriausiai juos pavadinusiems žmonėms tai naudinga. Jei nebūtų naudinga, kam apskritai visiems kaip nors vadintis?

– Nežinau, – atsakė Uodas. – Ten toliau, miško tankmėje, niekas neturi vardų... Beje, vardink, kokius žinai vabzdžius, negaišk laiko.

– Na, žinau, kad arklius puola Sparvos, – pradėjo Alisa, užlenkdama pirštą.

– Puiku, – tarė Uodas. – Jei įsižiūrėsi, anava tame krūme pamatysi Supamąjį Arkliuką-Sparvą. Jis visas iš medžio ir juda sūpuodamasis nuo šakos ant šakos.

– Kuo jis minta? – didžiai susidomėjusi paklausė Alisa.

– Augalų syvais ir pjuvenomis, – atsakė Uodas. – Vardink toliau.

Alisa smalsiai nužvelgė Supamąjį Arkliuką-Sparvą ir nusprendė, kad jis tikriausiai ką tik perdažytas – toks atrodė ryškus ir lipnus. Paskui vardijo toliau.

– Dar yra Laumžirgis.

– Pažiūrėk į šaką sau virš galvos, – tarė Uodas, – ir pamatysi Laumžirgį-Pyragaitį. Jo liemuo iš slyvų pudingo, sparnai – iš bugienio lapų, o galva – razina, skrudinta brendyje.

– O kuo jis minta? – vėl pasiteiravo Alisa.

– Pudingu ir vaisių pyragu, – atsakė Uodas, – o lizdą suka Kalėdų dovanų dėžutėje.

– Paskui dar yra Duonvabalis, – gerai įsižiūrėjusi į vabzdį su dar spragsinčia galva toliau vardijo Alisa ir tyliai sau pamanė: „Kažin, ar dėl to vabzdžiai taip veržiasi į žvakės liepsną – gal nori tapti tokiais spragsinčiais Laumžirgiais!“

– Sau prie kojų, – tarė Uodas (ir Alisa truputį nusigandusi patraukė kojas), – pamatysi ropojantį Duonvabalį Su Sviestu. Jo sparnai – plonos riekelės duonos, apteptos sviestu, liemuo – kriaukšlys, o galva – gabalėlis cukraus.

– O kuo *jis* minta?

– Silpna arbata su grietinėle.

Alisai kita mintis nedavė ramybės.

– O jei jis jos nerastų? – paklausė.

– Tuomet, be abejo, žūtų.

– Bet tikriausiai dažnai taip ir atsitinka, – susirūpino Alisa.

– Visada taip atsitinka, – pritarė Uodas.

Tai išgirdusi Alisa minutėlę ar dvi susimąsčiusi tylėjo. Uodas tuo tarpu linksminosi – zirzdamas suko jai aplink galvą ratus. Pagaliau vėl nutūpė ir pareiškė.

– Tu, ko gero, nenori netekti savo vardo?

– Žinoma, nenoriu, – kiek sunerimo Alisa.

– O aš nežinau, – toliau nerūpestingai kalbėjo Uodas, – tik manau, būtų visai neblogai, jei grįžtum namo be vardo! Tarkim, guvernantė norėtų pakviesti tave į pamokas ir šūktelėtų: „Eik šen...“ Bet turėtų nutilti, nes nebūtų vardo, kuriuo galėtų tave pakviesti, ir, suprantama, tau nereikėtų atsiliepti.

– Nė kiek neabejoju, kad taip niekuomet nebus, – paprieštaravo Alisa. – Dėl tokios priežasties guvernantė jokiu būdu neatleistų manęs nuo pamokų. Jei neprisimintų mano vardo, sušuktų: „Panele, praleisi pamokas!“

– Ką gi, jei pasakytų „praleisi pamokas“ ir nieko daugiau nepridurtų, – įsiterpė Uodas, – tu, be abejo, taip ir padarytum. Juokauju. Bet norėčiau, kad taip padarytum.

– Kodėl norėtum, kad taip padaryčiau? – paklausė Alisa. – Taip elgtis negražu.

Bet Uodas tik giliai atsiduso ir skruostais nuriedėjo dvi didelės ašaros.

– Neturėtum juokauti, – tarė Alisa, – jei dėl to taip nusimeni.

Dar vienas liūdnas, trumputis atodūsis, ir šįkart vargšelį Uodą oro gūsis tarytum iš tiesų kažkur nunešė, nes pažvelgusi aukštyn ant šakelės Alisa nieko nebeįžvelgė. Taip ilgai sėdėti darėsi šaltoka, tad ji pakilo ir nužingsniavo.

Netrukus priėjo atvirą lauką, viename jo pakraštyje dunksojo miškas. Jis atrodė daug tamsesnis nei tas, kuriuo Alisa keliavo anksčiau, tad buvo *baugoka* žengti į tankmę. Tačiau kiek pasvarsčiusi ji nusprendė eiti tolyn. „Juk tikrai *atgal* negrįšiu", – pagalvojo, o šis kelias vienintelis vedė į Aštuntąjį laukelį.

– Čia tikriausiai tas miškas, – susimąsčiusi tarė sau, – kuriame daiktai neturi vardų. Kažin kas nutiks *mano* vardui, kai į jį įžengsiu? Visai nenorėčiau jo netekti, nes tada man turėtų duoti kitą, o naujasis, ko gero, būtų bjaurus. Bet kaip būtų smagu ieškoti tos būtybės, kuriai atiteko senasis mano vardas! Žinai, panašiai kaip skelbimuose, kuriuos rašo šunis pametę žmonės: „Atsiliepia šaukiamas Sargiuku, turi varinį antkaklį." Įsivaizduok sau: į kiekvieną sutiktąjį kreipiesi „Alisa", kol pagaliau kas nors atsiliepia! Tik jei tie žmonės turėtų bent kiek proto, visai neatsilieptų.

Taip kalbėdama ji priėjo mišką, šis atrodė labai vėsus ir ūksmingas.

– Tikra atgaiva, – tarė sukdama po medžiais, – tokiai suplukusiai atsidurti tarp... tarp... tarp *ko*? – kartojo nustebusi, nes neįstengė prisiminti tinkamo žodžio. – Norėjau pasakyti, pakliūti po... po... po šituo, na, žinote! – tarė ranka palietusi medžio kamieną. – Kažin kaip jis pats save vadina? Tikrai manau, kad neturi vardo... na, tikrai neturi!

Valandėlę ji stovėjo ir tylėdama svarstė, paskui staiga vėl prabilo.

– Vadinasi, iš tiesų tai galiausiai įvyko! Kas gi dabar aš esu? Jei įstengsiu, *prisiminsiu*! Tikrai prisiminsiu!

Bet ryžtas ne kažin kiek jai padėjo. Gerokai pasukusi galvą ji pajėgė pralementi tik tiek:

– L, žinau, jis prasideda raide L!

Kaip tik tada prie jos prisigretino Elniukas. Jis žvelgė į Alisą didelėmis švelniomis akimis, bet nė kiek neatrodė išsigandęs.

– Eik šen! Eik šen! – pašaukė Alisa. Ištiesė ranką ir bandė jį paglostyti, bet Elniukas truputį atšoko, paskui sustojo ir vėl įsmeigė akis į Alisą.

– Kaip tu save vadini? – pagaliau paklausė Elniukas. Koks švelnus ir mielas buvo jo balsas!

„Kad aš žinočiau!“ – pagalvojo Alisa ir liūdnokai atsakė:

– Dabar niekaip.

– Pagalvok dar, – tarė Elniukas, – toks atsakymas netinka.

Alisa pagalvojo, bet niekas neatėjo į galvą.

– Gal galėtum pasakyti, kaip *tu* save vadini? – nedrąsiai paklausė. – Gal man padėtų.

– Pasakysiu, jei paėjėsi su manimi, – atsakė Elniukas. – Čia niekaip neatsimenu.

Tad juodu kartu patraukė per mišką. Alisa meiliai laikė apglėbusi švelnų Elniuko kaklą. Pagaliau išėjo į kitą atvirą lauką, čia Elniukas liuoktelėjo į viršų ir išsilaisvino iš Alisos glėbio.

– Aš Elniukas! – džiugiai sušuko. – Vaje! O tu juk žmogaus vaikas!

Staiga jo gražiose rudose akyse blykstelėjo baimė, dar po akimirkos jis kiek kojos įkerta nudūmė šalin.

Alisa stovėjo ir žvelgė jam pavymui. Vos neverkė iš apmaudo, kad taip staiga neteko mielo bendrakeleivio.

– Na, bent žinau savo vardą, – tarė ji, – vis šiokia tokia paguoda. Alisa... Alisa... Kitą kartą nepamiršiu. Tik kažin kurios rodyklės turėčiau laikytis?

Į šį klausimą buvo lengva atsakyti, nes per mišką driekėsi tik vienas kelias, ir abi rodyklės buvo nukreiptos į jį.

– Nuspręsiu vėliau, – tarė sau Alisa, – kai kelias išsišakos ir rodyklės rodys skirtingas kryptis.

Bet atrodė, kad to niekada nebus. Ji ėjo ir ėjo, kulniavo ilgai, bet visur, kur tik kelias šakodavosi, abi rodyklės būtinai rodydavo tą pačią kryptį. Vienos užrašas skelbė: ABULIO NAMAI, kitos – LABULIO NAMAI.

– Guldau galvą, – pagaliau tarė Alisa, – kad juodu abu gyvena *tame pačiame* name! Kaip anksčiau nepagalvojau... Bet negaliu ilgai ten užtrukti. Tik užeisiu pasisveikinti ir paklausiu, kaip išeiti iš miško. Būtų puiku, jei Aštuntąjį laukelį pavyktų prieiti dar iki sutemstant!

Taip sau kalbėdama ji keliavo tolyn, kol pasukusi už staigaus posūkio sutiko du nedidukus storulius. Jie išdygo taip netikėtai, kad mergaitė net žengė atatupsta, bet po akimirkos atitoko, susivokusi ir neabejodama, kad jie turėtų būti...

UM
DEE

KETVIRTAS SKYRIUS

Abulis ir Labulis

Juodu stovėjo po medžiu apsikabinę per pečius, ir Alisa iškart suprato, kuris yra kuris, nes vienam ant apykaklės buvo išsiuvinėta „Abu“, o kitam – „Labu“.

– Tikriausiai nugaroje ant apykaklių jiems išsiuvinėta „lis“, – tarė sau Alisa. Storuliai stovėjo nekrutėdami, tad ji beveik pamiršo, kad juodu gyvi, ir buvo beeinanti pažiūrėti, ar jiems nugaroje ant apykaklių yra žodelis „lis“, tik staiga krūptelėjo, kai vienas, pažymėtas „Abu“, prabilo.

– Jei manai, kad mudu – vaškinės figūros, – tarė jis, – tai turėtum susimokėti. Vaškinės figūros daromos ne tam, kad į jas spoksotų veltui. Tikrai ne!

– Ir priešingai, – įsiterpė antrasis, pažymėtas „Labu“, – jei manai, kad mudu gyvi, turėtum pašnekinti.

– Tikrai labai atsiprašau, – tepasakė Alisa, nes galvoje lyg tiksintis laikrodis nepaliaujamai skambėjo senos dainos žodžiai, ir ji vos ištvėrė neištarusi jų garsiai:

Abulis ketino
Prikulti Labulį.
Kam tas sugadino
Abulio barškulį.

Bet varna juoda
Aštrų snapą atkišo,
Ir juodu bemat
Savo ginčą pamiršo.

– Žinau, apie ką galvoji, – tarė Abulis, – bet taip nėra, tikrai ne.

– Ir priešingai, – pridūrė Labulis, – jei taip buvo, vadinasi, gal ir buvo, o jei taip būtų, vadinasi, taip ir būtų, bet kadangi nėra, tai, vadinasi, ir nėra. Tokia logika.

– Galvojau, – labai mandagiai tarė Alisa, – kaip geriausiai išeiti iš šito miško. Jau temsta. Gal jūs pasakytumėte?

Bet abu storuliukai tik susižvelgė ir išsišiepė.

Abu taip priminė porą šaunių mokinukų, kad neiškentusi Alisa bedė į Abulį pirštu ir tarė:

– Pirmas!

– Tikrai ne! – gyvai atšovė Abulis ir staiga vėl užsičiaupė.

– Antras! – tarė Alisa, rodydama į Labulį, nors nė kiek neabejojo, kad šis sušuks „Priešingai!“ Jis taip ir padarė.

– Ne taip pradėjai! – sušuko Abulis. – Atvykus pirmiausia derėtų pasisveikinti ir paspausti ranką!

Čia abu broliai apsikabino, paskui ištiesė Alisai laisvąsias rankas pasisveikinti.

Alisa nenorėjo kuriam nors vienam pirmam paspausti rankos, bijodama užgauti kitą, tad sukdamasi iš padėties iškart suėmė abiejų rankas; dar po akimirkos visi trys skriejo rateliu. Vėliau ji prisiminė, kad viskas atrodė taip

UM
DEE

savaime suprantama, jog nė nenustebo išgirdusi skambant muziką. Ji tarytum sklido iš medžio, po kuriuo jie šoko, o grojo (kiek pavyko suprasti) viena į kitą besibrūžindamos šakos, lyg griežtų smuikų strykai.

– Bet juokingiausia buvo, – vėliau, pasakodama sesei visą šią istoriją, kalbėjo Alisa, – kai supratau pati dainuojanti „Pasėjau žilvitį tėvelio sodely“. Nežinau, kada užtraukiau, bet jutau, kad jau seniai dainuoju!

Abu kiti šokėjai buvo storuliai, tad labai greitai pritrūko kvapo.

– Keturis kartus apsisukom, ir vienam šokiui gana, – sunkiai alsuodamas sušvokštė Abulis, tad jie liovėsi šokti lygiai taip pat netikėtai, kaip buvo pradėję. Tą pačią akimirką nutilo ir muzika.

Paskui juodu paleido Alisos rankas ir minutėlę stovėjo įsistebeiliję į ją. Stojo nejauki tyla, mat Alisa nežinojo, kaip pradėti pokalbį su žmonėmis, su kuriais ką tik šoko.

– Juk dabar būtų nei šis, nei tas ištarti „Sveiki“, – tarė ji sau. – Atrodo, jau per vėlu!

– Viliuosi, ne per daug pailsote? – pagaliau paklausė.

– Tikrai ne. Ir dėkui, kad paklausei, – tarė Abulis.

– *Didžiai* tau dėkingi! – pridūrė Labulis. – Mėgsti poeziją?

– Taip, šiek tiek... kai kuriuos eilėraščius, – dvejodama atsakė Alisa. – Ar pasakytumėte, kuris kelias veda iš miško?

– Ką jai padeklamuoti? – paklausė Labulis žvelgdamas į Abulį didelėmis rimtomis akimis ir negirdomis nuleisdamas Alisos klausimą.

– Ilgiausias būtų „Vėplys“ – atsakė Abulis, meiliai spustelėdamas brolį.

Nieko nelaukdamas Labulis pradėjo:

Saulutė spigino kaitri...

Čia Alisa išdrįso jį pertraukti.

– Jei eilėraštis labai ilgas, – kiek įmanydama mandagiau tarė ji, – gal pirma malonėtumėte pasakyti, kuriuo keliu man...

Labulis švelniai nusišypsojo ir vėl pradėjo:

Saulutė spigino kaitri
Ir žaidė ant bangų,
Pasklido žėrinti šviesa,
Bet buvo nejauku,
Nes keista saulę pamatyt
Vidurnakčio metu.

Išlindo mėnuo toks niūrus –
Išdaiga nelaukta –
Švytėt *vidurnakčio metu*
Mintis nepaprasta,
Todėl, kad saulei šiuo laiku
Padangėj – ne vieta.

Nors jūra iš tiesų šlapia,
Bet smėlis sausas buvo.
Nė debesėlio danguje,
Nes debesys pražuvo.
Nesklandė paukščiai viršuje,
Nes jų tiesiog nebuvo.

Tą sykį kėblino krantu
Dailidė ir Vėplys.
Mums smėlio pusnys, sakė jie,
Bemat išgrauš akis.
Bet kas galėtų kuo skubiau
Tą smėlį išvalyt?

Vėplys paklausė: kaip manai,
Būrys mergų su šluotom
Per gerą pusmetį galbūt
Pajėgs mus išvaduoti?
Dailidė tarė: nemanau,
Ir ėmė ašaroti.

O mielos austrės, eikit šen,
Vėplys vilioti bando.
Tokia diena, tokia naktis,
Toks pokalbis ant kranto!
Priimsim keturias ar tris,
Kad ne per daug iš karto...

Vyriausia Austrė išdidžiai
Nepratarė nė žodžio,
Tik mirktelėjo akimis
Ir taip visiems parodė,
Kad nepaliks savų namų,
Nes ji nėra beprotė.

Bet jaunos austrės paskubom
Į krantą nuropojo.
Nusimazgojo veidelius,
Dar kojas nusiplovė.
Tai buvo keista, nes žinia,
Kad jos neturi kojų.

Tos kelios austrės nebaisu.
Kukli puota, tačiau
Būrys šokavo per bangas –
Greičiau, aukščiau, greičiau...
Jų buvo gal keli šimtai,
Aš pats gerai mačiau.

Tada Dailidė ir Vėplys
Taip pat padus papustė.
Tačiau pavargę ant uolos
Prisėdo atsipūsti.
O mažos austrės laukė jų,
Skubėdamos paklusti.

Vėplys prabilo: na, tai štai,
Išaušo valanda,
Kada turėsime drauge
Aptarti šį bei tą:
Varliagyvius, uodų kelius,
Batus, kiaules ir karalius.

Bet austrės šaukė: ne, dar ne!
Palauk, mums trūksta oro.
Labai pavargom kelyje,
Nes visos esam storos.
Dailidė tarė: na, gerai,
Aš nuolaidus ir doras.

Reiks duonos, – tarė sau Vėplys, –
Prie šono pasidėti.
Pipirų, acto ir, be to,
Daug prieskonių pridėti.
Na, mielos austrės, ar dabar
Jau galime pradėti?

Jūs norite suvalgyt mus?
Iš siaubo austrės grąžos.
Vėplys pasakė: iš tiesų
Ir kvailos jūs, ir mažos.
Bet argi nepatinka jums
Tas nuostabus peizažas?

Tad ačiū, kad aplankėt mus,
Įstengėte suprasti.
Dailidė tepasakė: man
Atpjauk didesnį kąsnį.
Ar išgirdai, ką pasakiau?
Sakiau, didesnį kąsnį.

Vėplys pamąstė – negražu,
Toks elgesys nedoras.
Jos atkeliavo iš toli,
Kai buvo blogas oras...
Dailidė suniurzgė piktai:
Man užtepas per storas.

Na, ką gi, – ištarė Vėplys, –
Galiu nebent paguosti...
Riebiausias išsirinko sau,
Apuostęs jas paglostė,
Ir ašarojančias akis
Pašluoste nusišluostė.

Na, argi buvo ne smagu?
Dailidė austrėms sakė, –
Pasisiūbavot ant bangų,
Kada dar būtų tekę?
Bet buvo keista ir baugu,
Nes niekas neatsakė.

– Labiausiai man patinka Vėplys, – pareiškė Alisa, – nes jis bent šiek tiek gailėjosi vargšių austrių.

– Bet sukirto jų daugiau nei Dailidė, – atšovė Labulis. – Matai, jis buvo prisidengęs nosine, kad Dailidė nesuskaičiuotų, kiek jų paėmė. Priešingai.

– Kaip negražu! – pasipiktino Alisa. – Tada man labiausiai patinka Dailidė, jei jis nerijo tiek daug kiek Vėplys.

– Bet kimšo, kiek įstengė, – įsiterpė Abulis.

Tai bent uždavinys. Patylėjusi Alisa prabilo:

– Ką gi! Jie *abu* – labai nemalonūs veikėjai...

Čia truputį sunerimusi mergaitė nutilo, nes išgirdo kažką pūškuojant, lyg netoliese mišku važiuotų didžiulis garvežys, nors išsigandusiai Alisai atrodė, kad alsuoja laukinis žvėris.

– Čia yra liūtų ar tigrų? – nedrąsiai paklausė ji.

– Tai tik knarkia Juodųjų Karalius, – paaiškino Labulis.

– Eime, pažiūrėsime į jį! – pakvietė broliai ir paėmę Alisą už rankų nusivedė prie miegančio Karaliaus.

– Argi ne *mielas* vaizdas? – paklausė Abulis.

Alisa negalėjo nuoširdžiai tam pritarti. Užsimaukšlinęs aukštą juodą naktinę kepuraitę su kutu Karalius gulėjo susmukęs it netvarkingai suversta krūva ir garsiai knarkė. Anot Abulio, „parpė, net galva kilnojosi“.

– Gulėdamas ant drėgnos žolės jis gali peršalti, – sunerimo Alisa. Ji buvo labai rūpestinga mergaitė.

– Dabar jis sapnuoja, – paaiškino Labulis. – Ir kaip manai, ką jis sapnuoja?

– To niekas neatspės, – tarė Alisa.

– Nagi *tave*! – sušuko Labulis plodamas rankomis. – O jei liautųsi tave sapnavęs, kaip manai, kur būtum?

– Ten, kur dabar esu, – atsakė Alisa.

– Tik jau ne tu! – niekinamai atšovė Labulis. – Tavęs niekur nebūtų. Juk tu esi tik jo sapne.

– Jei Karalius pabustų, – pridūrė Abulis, – tu išnyktum. Blūkt, ir užgestum kaip žvakė!

– Neužgesčiau! – pasipiktino Alisa. – Be to, jei *aš* – tik susapnuotas pavidalas, tai norėčiau žinoti, kas esate *jūs*?

– Ir mes tokie pat, – tarė Abulis.

– Tokie pat, tokie pat! – pritarė Labulis.

Jis sušuko taip garsiai, kad Alisa neiškentusi ėmė tildyti.

– Tyliau! Jei taip triukšmausit, bijau, kad jį pažadinsit.

– Kokia nauda iš *tavo* kalbų, kad jį pažadinsim, – tarė Labulis, – jei tu – tik vienas iš jo sapno vaizdinių. Puikiai supranti, kad nesi tikra.

– Aš *tikra*! – pareiškė Alisa ir pravirko.

– Verkdama tikresnė netapsi, – postringavo Labulis, – tad nėra ko verkti.

– Jei būčiau netikra, – kalbėjo Alisa, pusiau juokdamasi pro ašaras, nes viskas atrodė taip juokinga, – negalėčiau verkti.

– Tikiuosi, nemanai, kad tavo ašaros *tikros*? – pašaipiai pertraukė ją Abulis.

„Žinau, kad jie tauškia niekus, – pamanė Alisa, – ir kad kvaila dėl to verkti.“

Tad ji nusibraukė ašaras ir kaip įmanydama linksmiau prabilo:

– Šiaip ar taip, verčiau trauksiu iš miško, nes iš tiesų jau visai tamsu. Kaip manote, ar bus lietaus?

Abulis išskleidė virš brolio ir savęs didžiulį skėtį ir užvertė galvą.

– Ne, nemanau, – pareiškė. – Bent jau čia, po skėčiu, nelis. Tikrai ne.

– Bet *kitur* gali lyti?

– Gali, jei nori, – atsakė Labulis. – Mes neprieštaraujame. Priešingai.

„Savanaudžiai!“ – pamanė Alisa. Ji jau ketino palinkėti labos nakties ir nueiti, bet Abulis iššoko iš po skėčio ir stvėrė jai už riešo.

– Matai? – paklausė dusdamas nuo jaudulio. Akys išsiplėtė ir kaipmat pageltonavo. Virpančiu pirštu jis rodė į nedidelį baltą daikčiuką, gulintį po medžiu.

– Tai tik barškutis, – nuramino jį Alisa, atidžiai apžiūrėjusi baltąjį daikčiuką. – Juk matai, ne barškuolė, – skubiai pridūrė manydama, kad jis išsigando gyvatės, – senas, sulūžęs barškutis.

– Taip ir maniau! – šaukė Abulis, pašėlusiai trypdamas kojomis ir raudamasis plaukus. – Na, žinoma, jis sugadintas!

Tuomet jis atsigręžė į Labulį, o šis tučtuojau klestelėjo ant žemės bandydamas pasislėpti po skėčiu.

Alisa palietė jam ranką ir raminamai prabilo:

– Nereikia taip pykti dėl seno barškučio.

– Bet jis *ne senas*! – dar labiau niršo Abulis. – Jis *naujas*, sakau tau, pirkau jį vakar. Mano gražusis NAUJAS BARŠKUTIS!

Dabar jis spiegte spiegė.

Visą šį laiką Labulis iš visų jėgų stengėsi suglausti skėtį pats likdamas jame. Tai padaryti buvo itin nelengva, tad Alisa užsižiūrėjo ir net pamiršo nirštantį brolį. Bet jam niekaip nesisekė, tad galiausiai jis persivertė kūlio ir taip susirietė skėtyje, kad kyšojo tik galva, ir gulėjo tai prasižiodamas, tai susičiaupdamas, išpūtęs akis. „Tikrų tikriausia žuvis“, – pamanė Alisa.

– Juk neprieštarausi, jei kausimės? – jau ramiau paklausė Abulis.

– Tikriausiai, – burbtelėjo brolis, ropodamas iš skėčio, – tik, žinai, *ji* turi padėti mums apsivilkti šarvus.

Taigi abu broliai susikibę rankomis nudrožė į mišką ir po minutėlės grįžo nešini pilnais glėbiais visokių daiktų: pagalvėlių, antklodžių, židinio kilimėlių, staltiesių, gaubtų patiekalams ir anglių kibirėlių.

– Tikiuosi, moki segioti ir raišioti? – paklausė Abulis. – Visi šie daiktai turi būti vienaip ar kitaip pritaisyti.

Vėliau Alisa pasakojo lig tol kaip gyva neregėjusi, kad kas be reikalo tiek bruzdėtų kaip šiuodu. Nebuvo mačiusi tokios gausybės daiktų, kiek jie apsivilko, ir vargo tokio patyrusi, kaip raišiodama raištelius ir segiodama sagutes.

– Apsitaisę jie užvis labiausiai panėšės į senų drabužių ryšulius! – tarė sau Alisa, sukdama pagalvėlę Labuliui aplink kaklą. Anot jo, „kad niekas nenukirstų galvos“.

– Žinai, – baisiai rimtai pridūrė jis, – vienas pavojingiausių dalykų, galinčių nutikti kautynėse, – kai žmogui nukertama galva.

Alisa garsiai prunkštelėjo, bet įstengė apsimesti, kad kosėja, nes nenorėjo jo įskaudinti.

– Ar atrodau labai išblyškęs? – priėjęs paklausė Abulis. Jis pageidavo, kad jam užrištų šalmą. (*Vadino* tą daiktą šalmu, nors iš tiesų jis labiau panėšėjo į prikaistuvį.)

– Na... taip... *truputį*, – švelniai atsakė Alisa.

– Paprastai būnu labai drąsus, – tyliai dėstė Abulis, – bet taip jau nutiko, kad šiandien man skauda galvą.

– O *man* skauda dantį! – suriko Labulis, nugirdęs brolio pastabą. – Man daug blogiau nei tau!

– Gal šiandien verčiau nesikaukite, – patarė Alisa, manydama, kad tai puiki proga susitaikyti.

– Privalome truputį pasikauti, bet nenorėčiau ilgai užtrukti, – pareiškė Abulis. – Kiek dabar laiko?

Labulis dirstelėjo į laikrodį ir tarė:

– Pusė penktos.

– Kaukimės ligi šeštos, o paskui pavakarieniaukime, – pasiūlė Abulis.

– Puiku, – liūdnokai atsiliepė brolis, – o *ji* gali į mus žiūrėti... tik neprieik *per* arti, – pridūrė. – Paprastai aš kertu viskam, ką tik užmatau... kai tikrai įsikarščiuoju.

– O *aš* kertu viskam, ką tik pasiekiu, – sušuko Abulis, – nesvarbu, matau ar nematau!

Alisa nusijuokė.

– Tada tikriausiai itin dažnai kapojate *medžius*, – tarė ji.

Šypsodamasis Abulis patenkintas apsidairė.

– Mano galva, – pareiškė jis, – kai baigsime kautis, vargu ar čia bus likęs bent vienas nenukirstas medis!

– Ir viskas dėl barškučio! – nusistebėjo Alisa, vis dar vildamasi juodu *bent kiek* sugėdyti kautis dėl tokio menkniekio.

– Nebūčiau taip ėmęs į galvą, – tarė Abulis, – jei barškutis nebūtų buvęs naujas.

„O, kad atskristų pabaisa varna!“ – pamanė Alisa.

– Žinai, turime tik vieną kardą, – kreipėsi į brolį Abulis, – bet *tu* gali kautis skėčiu – jis gana smailus. Tik jau turime negaišti ir pradėti. Temsta.

– Ir darosi vis tamsiau, – pridūrė Labulis.

Sutemos leidosi taip staiga, kad Alisai dingtelėjo, ar tik nesikaupia perkūnijos debesys.

– Koks storas juodas debesis! – sušuko ji. – Ir kaip greitai jis artinasi! Žiūrėkit, man rodos, jis su sparnais!

– Tai varna! – suspigo išsigandęs Abulis.

Abu broliai spruko kiek kojos neša ir kaipmat dingo iš akių.

Alisa pabėgėjo giliau į mišką ir sustojo po dideliu medžiu. „Čia varna manęs nepagriebs, – mintijo mergaitė. – Ji per didelė, kad prasibrautų pro medžius. Bet būtų geriau, jei taip neplasnotų – miške kilo tikra vėtra. Štai skrenda vėjo nupūsta kažkieno skraistė!“

Penktas skyrius

Vilna ir vanduo

Taip sakydama ji sugavo skraistę ir apsidairė, gal pamatys savininką. Po akimirkos per mišką pašėlusiai skubėdama atkurnėjo Baltųjų Valdovė. Rankas ji laikė plačiai išskleistas, lyg skristų, ir Alisa, nešina skraiste, mandagiai nuėjo jos pasitikti.

– Labai džiaugiuosi, kad pasitaikiau jūsų kelyje, – tarė Alisa, padėdama Valdovei vėl apsigaubti skraiste.

Baltųjų Valdovė tik dėbtelėjo į ją kažkaip bejėgiškai išsigandusi ir toliau tarytum šnibždėjo sau panosėje. Šnibždesys skambėjo panašiai kaip „duona su sviestu, duona su sviestu“, tad Alisa suprato, kad jei koks nors pokalbis ir įvyks, jį pradėti teks pačiai. Todėl baugščiai prabilo:

– Ar grąžinau skraistę pačiai Baltųjų Valdovei?

– Na, taip, jei tai vadinsime grãžinimu, – atsakė Valdovė. – *Aš* ne taip tai įsivaizduoju.

Alisa pamanė, kad neverta nuo pat pokalbio pradžios leistis į ginčą, tad nusišypsojo ir tarė:

– Jei tik Jūsų Didenybė pasakytų, ką daryti, stengčiausi iš paskutiniųjų.

– Bet aš visai to nenoriu! – sudejavo nelaiminga Valdovė. – Aš pati jau ištisas dvi valandas gražinausi.

Alisai atrodė, kad verčiau jau kas nors kitas būtų ją puošęs, nes Valdovė atrodė baisiai netvarkinga. „Visi lig vieno drabužiai užtempti kreivai, – galvojo Alisa, – ir visa susegiota žiogeliais!“

– Ar galėčiau pataisyti jūsų skraistę? – garsiai paklausė.

– Nežinau, kas jai negerai! – niūriai atrėžė Valdovė. – Manau, ji pyksta. Prisegiau ją čia ir ten, bet ne, jai neįtiksi!

– Žinote, skraistė *negulės* tiesiai, jei ją visą prisegsite viename šone, – aiškino Alisa, kuo švelniau taisydama skraistę. – Vaje, kokie jūsų plaukai!

– Į juos įsipainiojo šepetys! – atsiduso Valdovė. – Vakar pamečiau šukas.

Alisa atsargiai išpainiojo šepetį ir, kiek įstengė, sutvarkė plaukus.

– Štai, dabar atrodote geriau! – persegusi beveik visus žiogelius pasidžiaugė ji. – Bet jums tikrai praverstų kambarinė.

– Mielai tave priimsiu! – tarė Valdovė. – Gausi du pensus per savaitę ir uogienės kas antrą dieną.

Alisa neištvėrusi susijuokė.

– *Aš* nenoriu jums parsisamdyti... O uogienė man nerūpi.

– Uogienė labai gardi, – kalbėjo Valdovė.

– Na, bent šiandien uogienės nenoriu.

– Negautum, jei ir *norėtum*, – pareiškė Valdovė. – Taisyklė tokia: uogienė rytoj ir uogienė vakar, o šiandien – jokios uogienės.

– Turėtų kartais ateiti eilė ir „uogienei šiandien“, – paprieštaravo Alisa.

– Ne, negali, – aiškino Valdovė. – Uogienė kas *antrą* dieną; juk žinai, kad ši diena nėra *antra*.

– Nesuprantu, – atsakė Alisa. – Tai siaubingai painu!

– Taip jau būna, kai gyveni atbulai, – maloniai kalbėjo Valdovė. – Visuomet iš pradžių šiek tiek svaigsta galva...

– Kai gyveni atbulai! – didžiai apstulbusi pakartojo Alisa. – Nieko panašaus nesu girdėjusi!

– Bet yra vienas naudingas dalykas: atmintis veikia abiem kryptimis.

– Na, bent m*aniškė* tai tikrai veikia tik viena kryptimi, – pareiškė Alisa. – Neprisimenu nieko, kas dar neatsitiko.

– Nekokia atmintis, jei prisimena tik praeitį, – burbtelėjo Valdovė.

– O kokius dalykus *jūs* prisimenate geriausiai? – išdrįso paklausti Alisa.

– Tokius, kurie nutiks po savaitės, – nerūpestingai atsakė Valdovė. – Pavyzdžiui, – kalbėjo ji lipindama prie piršto didoką pleistrą, – Karaliaus Žygūnas. Dabar jis kalėjime, atlieka bausmę, o teismas prasidės ne anksčiau kaip kitą trečiadienį. Nusikaltimas, žinoma, bus padarytas paskiausiai.

– O jei jis niekada nenusikals? – paklausė Alisa.

– Tuo geriau, ar ne? – atsakė Valdovė, kaspinėliu rišdama prie piršto pleistrą.

Alisa pamanė, kad *to* nenuneigsi.

– Nė kiek neabejoju, kad būtų geriau, – tarė ji, – bet būtų geriau ir jo nebausti.

– Čia tai jau klysti, – paprieštaravo Valdovė. – Ar *buvai* kada nubausta?

– Tik už nusižengimus, – atsakė Alisa.

– Ir esu tikra, kad nuo to tapai tik geresnė! – pergalingai rėžė Valdovė.

– Taip, bet pirma *nusižengiau* ir tik vėliau buvau už tai nubausta, – aiškino Alisa. – Čia ir yra visas skirtumas.

– Bet jei *nebūtum* nusižengusi, – kalbėjo Valdovė, – būtų buvę dar geriau; vis geriau, geriau ir geriau!

Su kiekvienu „geriau“ jos balsas kilo aukštyn ir galiausiai ji ėmė spiegte spiegti.

– Kažkur įsivėlė klaida... – žiojosi sakyti Alisa, bet Valdovė spiegė taip garsiai, kad mergaitė nebaigė sakinio.

– Oi, oi, oi! – klykė Valdovė kratydama ranką, lyg norėtų ją nusipurtyti. – Man iš piršto bėga kraujas! Oi, oi, oi!

Jos klyksmas taip priminė garvežio švilpimą, kad Alisa turėjo abiem rankomis užsidengti ausis.

– Kas *atsitiko*? – paklausė ji, kai tik pajėgė įsiterpti. – Ar įsidūrėte pirštą?

– *Dar* neįsidūriau, – atsakė Valdovė, – bet netrukus įsidursiu... Oi, oi, oi!

– O kada tai turėtų įvykti? – paklausė Alisa, vos tverdama juoku.

– Kai vėl segsiuosi skraistę, – suaimanavo vargšė Valdovė, – rankoje atsisegs sagė. Oi, oi!

Taip beaimanuojant sagė staiga atsisegė, Valdovė tučtuojau ją sugriebė ir pabandė užsegti.

– Atsargiai! – suriko Alisa. – Jūs ne taip ją suėmėte!

Mergaitė stvėrė už sagės, bet buvo per vėlu – smeigtukas išsprūdo ir įsmigo Valdovei į pirštą.

– Matai, dėl to ir bėgo kraujas, – šypsodamasi tarė ji Alisai. – Dabar supranti, kaip čia viskas vyksta.

– Bet kodėl *dabar* neberėkiate? – paklausė Alisa, pasiruošusi vėl užsidengti ausis.

– Juk jau išsirėkiau, – atsakė Valdovė. – Kokia būtų nauda vėl viską pradėti iš naujo?

Tuo metu ėmė švisti.

– Matyt, varna nuskrido šalin, – tarė Alisa. – Džiaugiuosi, kad nulėkė. Maniau, jog leidžiasi naktis.

– Ak, kad aš *galėčiau* džiaugtis! – pareiškė Valdovė. – Tik niekaip neprisimenu, kaip tai daryti. Tikriausiai esi labai laiminga: gyveni šiame miške ir džiaugiesi kada panorėjusi!

– Tik aš čia *tokia* vieniša! – liūdnai atsakė Alisa, ir nuo minties apie savo vienatvę jai skruostais nuriedėjo dvi didelės ašaros.

– Oi, tik nereikia verkti! – sušuko nelaiminga Valdovė, beviltiškai grąžydama rankas. – Pagalvok, kokia tu puiki mergaitė. Prisimink, kokį ilgą kelią šiandien įveikei. Pagalvok, kelinta dabar valanda. Galvok, apie ką nori, tik neverk!

Alisa neiškentusi nusijuokė, nors ašaros plūdo iš akių.

– Ar *jūs* įstengiate neverkti apie ką nors pagalvojusi? – paklausė ji.

– Taip ir reikia elgtis, – labai ryžtingai atsakė Valdovė. – Juk žinai, niekas negali dirbti dviejų darbų iškart. Iš pradžių pagalvokime, kiekgi tau metų?

– Patikėkite, lygiai septyneri su puse.

– Nereikia sakyti „patikėkite“, – subarė Valdovė, – tikiu ir taip. O tu ar patikėsi manimi? Man lygiai šimtas vieni metai, penki mėnesiai ir viena diena.

– Negaliu patikėti! – šūktelėjo Alisa.

– Negali? – užjaučiamai paklausė Valdovė. – Pamėgink dar kartą: giliai įkvėpk ir užsimerk.

Alisa nusijuokė.

– Neverta nė mėginti, – tarė ji. – Neįmanomais dalykais *negalima* patikėti.

– Matyt, neturi daug patirties, – pareiškė Valdovė. – Kai buvau tavo metų, kasdien po pusvalandį pratindavausi. Ir ką gi, kartais iki pusryčių būdavau patikėjusi net kokiais šešiais neįmanomais dalykais. Štai, vėjas ir vėl nupūtė man skraistę!

Valdovei bekalbant sagė atsisegė ir staigus vėjo gūsis nunešė skraistę į kitą upeliuko pusę. Valdovė vėl išskėtė rankas ir nuskriejo skraistei iš paskos. Šįkart jai pačiai pavyko ją sugauti.

– Sugavau! – pergalingai sušuko ji. – Dabar pamatysi, kaip vėl ją prisisegsiu. Viena pati!

– Vadinasi, pirštui jau geriau? – kuo mandagiausiai paklausė Alisa ir žengė per upelį Valdovei įkandin.

– Oi, pirštui jau daug geriau! – sušuko Valdovė. Kuo toliau, tuo spigesnis darėsi jos balsas: – Daug geriauu! Geeriauuu! Geeeriauuuu! Geeeeriauuuuu! Paskutinį žodį ji bliaute išbliovė. Alisa net krūptelėjo – taip priminė avies bliovimą.

Ji pažvelgė į Valdovę. Atrodė, lyg staiga toji būtų susisupusi į vilną. Alisa pasitrynė akis ir dar kartą įsižiūrėjo. Niekaip negalėjo suvokti, kas nutiko. Ar ji atsidūrė krautuvėje? Ir ar tikrai... ar tikrai kitapus prekystalio sėdi *avis*? Kad ir kaip trynėsi akis, nieko daugiau neįžiūrėjo – stovėjo nedidelėje tamsioje krautuvėje alkūnėmis remdamasi į prekystalį, o priešais krėsle sėdėjo sena Avis. Ji mezgė, retkarčiais pakeldama nuo mezginio akis ir dirstelėdama į mergaitę.

– Ką nori pirkti? – pagaliau paklausė Avis, valandėlei atitraukusi nuo mezginio žvilgsnį.

– Dar nežinau, – atsargiai pralemeno Alisa. – Pirmiausia norėčiau gerai apsižvalgyti aplinkui, jei galima.

– Gali žiūrėti priešais save ir į abu šonus, jei nori, – tarė Avis, – bet negali žiūrėti aplinkui – nebent turi akis pakaušyje.

Bet Alisa pakaušyje akių *neturėjo*, tad tik apėjo krautuvę dairydamasi po lentynas.

Krautuvė atrodė pilnutėlė visokiausių keistų daiktų, bet kai kas buvo dar keisčiau: vos tik mergaitė į ką nors įdėmiau pažvelgdavo norėdama įsižiūrėti, lentyna beveik ištuštėdavo, nors kitos aplink ją lūžte lūžo nuo prekių.

– Daiktai čia sklando ore! – pagaliau pasiskundė ji, minutę ar dvi veltui sekusi įkandin didelio šviesaus daikto, kuris kartais atrodė kaip lėlė, kartais – kaip rankdarbių dėžutė ir visada gulėdavo virš tos lentynos, į kurią mergaitė

žiūrėdavo. – O šita mane ypač erzina, bet žinote ką, – pridūrė netikėtai kai ką sugalvojusi, – seksiu paskui ją iki pat viršutinės lentynos. Juk pro lubas ji tikriausiai nepralįs!

Bet ir šis planas neišdegė: „daiktas" kuo tyliausiai prasmuko pro lubas, lyg tai būtų jam įprasta.

– Ar tu vaikas, ar koks sukutis? – tarė Avis, imdama dar vieną porą virbalų. – Jei šitaip suksi ratais, man tuoj apsvaigs galva.

Dabar ji mezgė iškart keturiolika porų virbalų, ir apstulbusi Alisa negalėjo atitraukti nuo jos akių.

„Kaip ji *gali* megzti su šitiek virbalų? – stebėjosi suglumusi mergaitė. – Kuo toliau, tuo labiau panėši į dygliakiaulę!"

– Ar moki irkluoti? – paklausė Avis, paduodama jai porą virbalų.

– Taip, truputį... bet tik ne sausumoje... ir ne su virbalais... – pradėjo sakyti Alisa, bet staiga virbalai jos rankose virto irklais ir jiedvi atsidūrė mažoje valtelėje, slystančioje vandens paviršiumi palei upės pakrantę, tad neliko nieko kito, tik irkluoti iš visų jėgų.

– Pasuk irklus skiausčiai! – sušuko Avis, imdama kitą virbalų porą.

Atsakyti į šią pastabą tarytum nereikėjo, tad Alisa tylėdama yrėsi toliau. Vanduo mergaitei atrodė labai keistas, nes retkarčiais lengvai panardintus irklus ji vos įstengdavo ištraukti.

– Skiausčiai! Skiausčiai! – vėl šaukė Avis, imdama daugiau virbalų. – Tuoj pagausi krabą.

„Mažą gražų krabuką! – pamanė Alisa. – Man patiktų."

– Ar negirdėjai, kad sakiau „skiausčiai"? – piktai subliuvo Avis, stverdama visą pluoštą virbalų.

– Tikrai girdėjau, – atsakė Alisa. – Jūs taip dažnai – ir garsiai – tai kartojote. Bet kurgi krabai?

– Vandenyje, kur daugiau! – atšovė Avis, smeigdama kelis virbalus sau į plaukus, nes rankose jau nebetilpo. – Skiausčiai, sakau!

– *Kodėl* taip dažnai kartojate šį žodį? – galiausiai pyktelėjo Alisa. – Aš ne koks skiauterėtas paukštis!

– Tu paukštis, – tarė Avis, – tikra žąselė.

Alisa kiek įsižeidė, tad minutėlei ar dviem pokalbis nutrūko. Valtelė švelniai plaukė tolyn tai pro vandeninius augalus (tada irklai dar labiau strigdavo vandenyje), tai pro medžius, bet visąlaik virš galvų stūksojo tie patys aukšti, niūrūs upės krantai.

– Vaje! Švendrai! – staiga nudžiugo Alisa. – Tikrai jie... ir *kokie* gražūs! Prašyčiau...

– Nereikia *manęs* prašyti, – atsakė Avis, nepakeldama akių nuo mezginio, – aš ten jų nepadėjau, tad ir nepaimsiu.

– Taip, bet aš turėjau omeny... Gal galėtume stabtelėti ir kelis nusiskinti? – maldavo Alisa. – Jei jūs valandėlę palauktumėte.

– Kaip *aš* galiu ją sustabdyti? – nustebo Avis. – Jei liausiesi irklavusi, ji pati sustos.

Taigi nebeirkluojama valtelė leidosi pasroviui ir palengva įčiuožė tarp siūruojančių švendrų. Tuomet buvo rūpestingai pasiraitotos rankovėlės ir rankutės iki alkūnių paniro vandenin skinti švendrų – kuo giliau, kad šie nenulūžtų. Avis ir jos mezginys Alisai visai iškrito iš galvos. Persisvėrusi per valties kraštą, kad net susipynę plaukų galiukai paniro į vandenį, mergaitė žibančiomis akimis pluoštais skynė numylėtuosius švendrus.

– Kad tik neapvirstų valtis! – tarė ji sau. – Ak, *koks* dailus! Tik niekaip jo nepasiekiu.

Ir iš tiesų švendras tarytum ją *erzino* („Lyg tą darytų tyčia“, – pamanė ji). Nors jau buvo prisiskynusi puokštę gražių švendrų, valtelei plaukiant vis pasitaikydavo dar gražesnių, kurių mergaitė negalėdavo pasiekti.

– Dailiausi visada toliausiai! – pagaliau atsiduso dėl tokio švendrų užsispyrimo augti taip toli.

Įraudusiais skruostais ir varvančiais plaukais bei rankomis ji nurepečkojo į savo vietą ir ėmė tvarkyti naująjį lobį.

Na tai kas, kad nuskinti švendrai jau ėmė vysti netekdami kvapo ir grožio? Juk ir tikri švendrai neilgai tveria, o šie, susapnuotieji, gulintys krūvelėmis jai prie kojų, tirpo beveik kaip sniegas. Bet Alisa vargu ar tai matė – reikėjo galvoti apie kitus nepaprastus dalykus, kurių čia buvo gausybė.

Jiedviem dar toli nenuplaukus, vieno irklo mentė, lengvai panirusi vandenin, *niekaip* nebeiškilo į paviršių (kaip vėliau aiškino Alisa), tad irklo kotas užkliuvo jai už smakro ir mergaitė buvo nušveista nuo suolo ir parblokšta ant švendrų šūsnies, nors vargšelė nepaliaujamai šaukė „Oi, oi, oi!“

Tačiau ji nė kiek neužsigavo ir kaipmat vėl atsisėdo. Visą šį laiką Avis mezgė, lyg nieko nebūtų nutikę.

– Tai bent gražų krabą pagavai! – pareiškė, kai Alisa, labai apsidžiaugusi, kad tebėra valtyje, klestelėjo į savo vietą.

– Nejaugi? Nemačiau jo, – atsakė Alisa, atsargiai pro valties kraštą žvilgčiodama į tamsų vandenį. – Gaila, kad jis atsikabino. Mielai parsineščiau kokį krabuką namo!

Bet Avis tik niekinamai nusijuokė ir mezgė toliau.

– Ar čia daug krabų? – paklausė Alisa.

– Ir krabų, ir dar visa ko, – tarė Avis. – Yra iš ko rinktis, tik žinok, ko nori. Nagi, tai ką *nori* pirkti?

– Pirkti! – pakartojo kiek nustebusi ir išsigandusi Alisa, nes ir irklai, ir valtis, ir upė – viskas akimirksniu dingo ir ji vėl atsidūrė tamsioje krautuvėje.

– Jei galima, norėčiau pirkti kiaušinį, – nedrąsiai tarė ji. – Po kiek parduodate?

– Penki pensai už vieną, du pensai už du, – atsakė Avis.

– Tai du pigiau nei vienas? – nusistebėjo Alisa, traukdama piniginę.

– Tik jei perki du, *privalai* abu ir suvalgyti, – aiškino Avis.

– Tuomet prašyčiau duoti *vieną*, – tarė Alisa, dėdama ant prekystalio pinigus. Sau tyliai pagalvojo: „Juk jie gali būti nešvieži.“

Avis paėmė pinigus ir įdėjo į dėžutę, paskui tarė:

– Aš niekada nepaduodu prekių į rankas – taip būtų negražu, taigi turit jas pasiimti pati.

Tai pasakiusi nuėjo į kitą krautuvės galą ir pastatė kiaušinį stačią ant lentynos.

„Kažin *kodėl* būtų negražu? – mąstė Alisa, apgraibomis slinkdama tarp stalų ir kėdžių, nes krautuvės gilumoje buvo labai tamsu. – Atrodo, kuo arčiau einu, tuo labiau tolsta kiaušinis. Kas čia, kėdė? Vaje, nejaugi ji su šakomis! Kaip keista, kad čia auga medžiai! Ir net teka tikras upelis! Ką gi, keistesnės krautuvės nesu regėjusi!“

Ji žengė toliau, kas žingsnį vis labiau stebėdamasi, nes visa, prie ko tik prieidavo, kaipmat virsdavo medžiais, ir ji beveik neabejojo, kad kiaušiniui nutiks tas pat.

Šeštas skyrius

Kliunkis Pliumpis

Tačiau kiaušinis tik augo, didėjo ir vis labiau panašėjo į žmogų. Kai iki jo beliko keli jardai, Alisa pamatė, kad jis turi akis, nosį ir burną, o visai priartėjusi aiškiai išvydo, jog tai KLIUNKIS PLIUMPIS, ne kitaip.

– Čia gali būti tiktai jis! – tarė ji sau. – Aiškiausiai aišku, lyg vardas būtų jam ant veido užrašytas!

Vardas galėjo būti lengvai užrašytas kad ir šimtą kartų – toks tas veidas buvo milžiniškas. Sukryžiavęs kojas Kliunkis Pliumpis sėdėjo ant tokios aukštos ir siauros tvoros, kad Alisa negalėjo atsistebėti, kaip jis išlaiko pusiausvyrą. Akys buvo tvirtai įsmeigtos į nežinia ką priešingoje pusėje ir jis nė nedirstelėjo į mergaitę, tad ši pamanė, kad tai – tik iškamša, nieko daugiau.

– Bet koks jis panašus į kiaušinį! – ištarė garsiai ir ištiesė rankas, pasiruošusi jį sugauti. Atrodė, kad gali tuoj imti ir nukristi.

– *Kaip* pikta, – ilgai tylėjęs prabilo Kliunkis Pliumpis, nežiūrėdamas į Alisą, – kai esi vadinamas kiaušiniu. Netgi labai!

– Aš sakiau *panašus* į kiaušinį, pone, – maloniai paaiškino Alisa. – Be to, žinote, kai kurie kiaušiniai būna labai dailūs, – pridūrė vildamasi, kad šie žodžiai nuskambės kaip pagyrimas.

– Kai kurie žmonės, – nežiūrėdamas į ją, kaip visada, tarė Kliunkis Pliumpis, – protelio turi ne daugiau už kūdikį!

Alisa nežinojo, ką atsakyti. „Nė kiek nepanašu į pokalbį", – pamanė, nes jis nė kartelio į ją nesikreipė. Tiesą sakant, savo paskutinę pastabą jis aiškiai išsakė kažkuriam medžiui, tad Alisa stovėjo ir tyliai sau kartojo:

Kliunkis Pliumpis sėdėjo aukštai.
Nukrito nuo sienos visai nelauktai.
Karaliaus žirgai ir visa kariauna
Negali to Kliunkio pakelt, ir gana.

– Toji paskutinė eilutė eilėraščiui gerokai per ilga, – pusbalsiu pridūrė ji, pamiršusi, kad Kliunkis Pliumpis ją išgirs.

– Nemurmėk ten sau po nosimi, – pirmąkart pažvelgė į ją Kliunkis Pliumpis. – Verčiau pasakyk savo vardą ir kokiu reikalu atėjai.

– Mano vardas Alisa, bet...

– Kvailokas vardas! – nekantriai pertraukė Kliunkis Pliumpis. – Ką jis reiškia?

– Ar vardas *būtinai* turi ką nors reikšti? – suabejojo Alisa.

– Žinoma, turi, – nusijuokė Kliunkis Pliumpis. – Mano vardas nusako, koks aš esu – o aš labai dailus. Turėdama tokį vardą kaip tavo, gali būti beveik visokia.

– Kodėl čia sėdite vienas? – paklausė Alisa, nenorėdama ginčytis.

– Nagi, todėl, kad su manimi nieko nėra! – sušuko Kliunkis Pliumpis. – Manei, kad nežinau atsakymo į šitą klausimą? Užduok kitą.

– Ar nemanote, kad ant žemės būtų saugiau? – toliau klausinėjo Alisa. Visai ne todėl, kad būtų norėjusi užminti kitą mįslę, – mat būdama geros širdies ji tik rūpinosi šiuo keistu padaru. – Toji tvora *tokia* siaura!

– Kokios neapsakomai lengvos tavo mįslės! – sudundėjo Kliunkis Pliumpis. – Aš jokiais būdais taip nemanau! Juk jei kada nors *nukriščiau* – nors taip niekada nebus, – bet *jei* nukriščiau... – čia jis papūtė lūpas. Atrodė toks rimtas ir orus, kad Alisa vos ištvėrė nenusijuokusi. – Jei *nukriščiau,* – tęsė jis, – *Karalius pažadėjo man* – taip, gali blykšti, jei nori! Nelaukei, kad taip pasakysiu, tiesa? *Karalius savo paties lūpomis man pažadėjo*, kad... kad...

– Atsiųs savo žirgus ir visą kariauną, – neišmintingai nutraukė jį Alisa.

– Še tau, kad nori, koks įžūlumas! – staiga įširdęs pratrūko Kliunkis Pliumpis. – Klauseisi už durų... ir už medžių... ir lindėdama kamine... Antraip nežinotum!

– Tikrai nesiklausiau! – atsargiai paaiškino Alisa. – Taip knygoje parašyta.

– Na, gerai. Knygoje gali būti rašoma apie tokius dalykus, – kiek ramiau pripažino Kliunkis Pliumpis. – Jūs tai vadinate Anglijos istorija, štai taip. Nagi, gerai įsižiūrėk į mane! Esu tas, kuris kalbėjosi su Karaliumi, štai kas *aš*. Galgi niekad kito tokio nebesutiksi, o kad nemanytum, jog aš pasipūtęs, gali paspausti man ranką!

Išsišiepęs ligi ausų jis pasilenkė į priekį ir, vos nenuriedėjęs nuo tvoros, ištiesė Alisai ranką. Ranką ji paspaudė, bet susirūpinusi nenuleido nuo jo akių. „Jei dar nors truputį labiau išsišieptų, burnos kampučiai susitiktų pakaušyje, – pamanė ji. – O paskui nežinia *kas* atsitiktų galvai! Bijau, kad nenusivožtų viršugalvis!

– Taip, savo žirgus ir visą kariauną, – toliau dėstė Kliunkis Pliumpis. – Jie tučtuojau, tą pačią minutę mane pakeltų, *tikrai*! Tačiau mudu truputį per daug nuskubėjome, grįžkime prie ankstesnės pastabos.

– Bijau, kad nelabai prisimenu, – kukliai prisipažino Alisa.

– Tada pradėsime iš naujo, – tarė Kliunkis Pliumpis, – ir dabar mano eilė rinktis, apie ką kalbėsime... – („Kalba tarytum žaisdamas!“ – pamanė Alisa.) – Štai tau klausimas. Kiek, sakei, tau metų?

– Septyneri metai ir šeši mėnesiai, – skubiai suskaičiavusi tarė Alisa.

– Netiesa! – pergalingai pareiškė Kliunkis Pliumpis. – Niekada nieko panašaus nesi sakiusi!

– Maniau, klausėte „Kiek tau *metų*?" – paaiškino Alisa.

– Jei būčiau norėjęs to paklausti, tai būčiau ir paklausęs, – atšovė Kliunkis Pliumpis.

Alisa nebenorėjo vėl veltis į ginčą, tad nieko neatsakė.

– Septyneri metai ir šeši mėnesiai! – mąsliai pakartojo Kliunkis Pliumpis. – Koks nepatogus amžius. Jei būtum paklausus *manęs*, būčiau pataręs: „Sustok sulaukusi septynerių", bet dabar jau per vėlu.

– Aš neprašau patarti, kaip man augti, – pasipiktino Alisa.

– Pernelyg didžiuojiesi? – pasiteiravo šis.

Tai išgirdusi Alisa pasipiktino dar labiau.

– Norėjau pasakyti, – paaiškino ji, – kad nė vienas žmogus negali neaugti.

– *Vienas* žmogus gal ir negali, – sutiko Kliunkis Pliumpis, – bet *du* gali. Jei kas nors būtų tinkamai pagelbėjęs, būtum galėjusi likti septynerių.

– Koks gražus jūsų diržas! – staiga pareiškė Alisa. (Ji pamanė, kad jau gana kalbėti apie amžių, be to, jei juodu tikrai kalba pakaitomis, dabar atėjo *jos* eilė.) – Tiksliau, – kiek pagalvojusi pasitaisė ji, – turėčiau sakyti, koks gražus kaklaraištis... ne, sakyčiau, diržas... Ak, prašau man atleisti! – pridūrė nusiminusi, nes Kliunkis Pliumpis atrodė nepaprastai įsižeidęs, ir ji jau ėmė gailėtis, kad pradėjo šią kalbą.

„Jei tik žinočiau, – pamanė sau, – kur jo kaklas, o kur juosmuo!"

Kliunkis Pliumpis aiškiai širdo, nors minutėlę ar dvi nesakė nieko. Kai *vėl* prabilo, jo balsas sudundėjo tarsi iš po žemių.

– Kaip... *baisiai*... *pikta*, – pagaliau ištarė, – kai žmogus neskiria kaklaraiščio nuo diržo!

– Žinau, esu baisi neišmanėlė, – teisinosi Alisa tokiu nuolankiu balseliu, kad Kliunkis Pliumpis atlyžo.

– Vaike, tai kaklaraištis, dargi labai gražus, kaip ir sakai. Tai Baltųjų Karaliaus ir Valdovės dovana. Štai taip!

– Tikrai? – paklausė Alisa, patenkinta, kad vis dėlto *pasirinko* tinkamą temą.

– Juodu jį padovanojo, – susimąstęs toliau kalbėjo Kliunkis Pliumpis, keldamas vieną koją ant kitos ir apkabindamas kelius rankomis, – tai buvo dovana man... negimtadienio proga.

– Atsiprašau, kaip jūs pasakėte? – suglumusi paklausė Alisa.

– Aš neįsižeidžiau, – pareiškė Kliunkis Pliumpis.

– Norėjau paklausti, kas yra dovana negimtadienio proga?

– Na, juk aišku, kad tai dovana, įteikiama ne per gimtadienį.

Alisa susimąstė.

– Man labiausiai patinka gimtadienio dovanos, – pagaliau tarė ji.

– Pati nežinai, ką kalbi! – sušuko Kliunkis Pliumpis. – Kiek metai turi dienų?

– Tris šimtus šešiasdešimt penkias, – atsakė Alisa.

– Kiek tu turi per metus gimtadienių?

– Vieną.

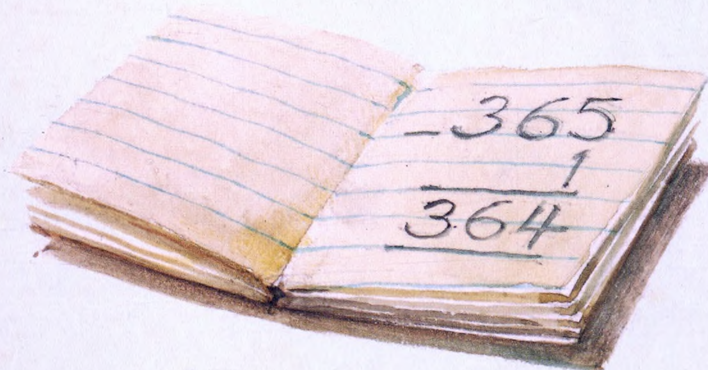
– O jei iš trijų šimtų šešiasdešimt penkių atimsime vieną, kiek liks?

– Be abejo, trys šimtai šešiasdešimt keturios.

Kliunkis Pliumpis tarytum abejojo.

– Norėčiau, kad suskaičiuotume popieriuje, – tarė jis.

Alisa neiškentusi nusišypsojo. Išsiėmė savo užrašinę ir suskaičiavo:

Kliunkis Pliumpis paėmė knygelę ir atidžiai įsižiūrėjo.

– Veiksmas tarytum atliktas gerai... – pradėjo jis.

– Jūs laikote ją atbulai! – įsiterpė Alisa.

– Gerai sakai! – linksmai atsiliepė Kliunkis Pliumpis, o Alisa apvertė jam knygelę. – Taip ir maniau, kad keistokai atrodo. Jau sakiau, kad atimta *tarytum* gerai – nors dar neturėjau laiko kruopščiai patikrinti. Vadinasi, yra trys šimtai šešiasdešimt keturios dienos, kada galima gauti negimtadienio dovanų...

– Be abejo, – pritarė Alisa.

– Ir, matai, tik *viena* gimtadienio dovanoms. Štai tau ir šlovė!

– Nesuprantu, ką turite omenyje sakydamas „šlovė“, – pareiškė Alisa.

Kliunkis Pliumpis niekinamai nusišypsojo.

– Žinoma, ir nesuprasi... kol nepaaiškinsiu. Noriu pasakyti, „štai tau ir puikus nenuginčijamas įrodymas“!

– Bet „šlovė“ nereiškia „puikus nenuginčijamas įrodymas“, – paprieštaravo Alisa.

– Kai *sakau* kokį žodį, – pašaipiai atšovė Kliunkis Pliumpis, – jis reiškia kaip tik tai, ką noriu, kad reikštų, – nei daugiau, nei mažiau.

– Klausimas būtų, – tarė Alisa, – ar galima priversti žodžius reikšti tiek daug skirtingų dalykų.

– Klausimas būtų, – atkartojo Kliunkis Pliumpis, – kas čia šeimininkas, tik tiek.

Alisa taip apstulbo, kad neištarė nė žodžio, tad po minutėlės Kliunkis Pliumpis vėl prabilo.

– Žodžiai turi charakterį. Kai kurie iš jų, ypač veiksmažodžiai, pasipūtę labiausiai... Su būdvardžiais gali daryti, ką nori, bet tik ne su veiksmažodžiais... Bet man pavyksta tvarkytis su visa jų šutve! Impenetratyvumas! Štai ką *aš* sakau!

– Gal galėtumėte paaiškinti, ką tai reiškia? – paprašė Alisa.

– Dabar jau kalbi kaip protingas vaikas, – labai patenkintas pagyrė Kliunkis Pliumpis. – Sakydamas „impenetratyvumas“ turėjau omenyje, kad jau gana

apie tai kalbėti ir būtų neblogai, jei pasakytum, ką ketini veikti toliau, nes manau, jog nesiruoši apsistoti čia visam gyvenimui.

– Kiek daug turi pasakyti vienas žodis, – susimąsčiusi tarė Alisa.

– Kai spaudžiu žodį gerokai paplušėti, kaip dabar, – kalbėjo Kliunkis Pliumpis, – visuomet moku priedą.

– Štai kaip! – nustebo Alisa. Buvo per daug sugluminta, kad dar ką nors ištartų.

– Matytum, kaip jie zuja aplink mane šeštadienio vakarą, – toliau kalbėjo Kliunkis Pliumpis, rimta mina kraipydamas galvą, – žinai, sulekia pasiimti algų.

(Alisa nedrįso paklausti, kaip jis su jais atsiskaito, tad, aišku, negaliu to pasakyti ir *jums*.)

– Pone, atrodo, jūs labai išmintingai aiškinate žodžius, – tarė Alisa. – Gal malonėtumėte paaiškinti, kokia eilėraščio „Džambaliūnas“ prasmė?

– Nagi, padeklamuok, – paragino Kliunkis Pliumpis. – Galiu paaiškinti visus eilėraščius, kiek tik jų buvo kada nors sukurta, ir ganėtinai daug dar nesukurtų.

Tie žodžiai teikė vilties, tad Alisa išpyškino pirmąjį posmą:

Tai una druna duku Džambaliūnas.
Aplipęs krupiais trinka miela kūnas.
Tai isla misla jo sparnai – malūnas,
Tai kompaciela vybur Džambaliūnas.

– Gerai, pakaks, – nutraukė ją Kliunkis Pliumpis, – čia daugybė sunkių žodžių. *Una druna* sakoma apie orų karžygį, kai jis nutvėręs priešą gerai jį papurto.

– Puiku, – atsakė Alisa, – o *duku*?

– Ką gi, *duku* reiškia *tuzinti* ir *puzinti*. Supranti, tai lyg smėliadėžė – dvi reikšmės sudėtos į vieną žodį.

– Dabar suprantu, – susimąstė Alisa. – O kas yra *krupiai*?

– Na, *krupiai* panašūs į barsukus... jie kaip driežai... ir tokie kaip kamščiatraukiai.

– Turėtų būti labai keisti padarai.

– Tokie ir yra, – pritarė Kliunkis Pliumpis. – Be to, lizdus jie suka po saulės laikrodžiais... ir minta sūriu.

– O ką reiškia *trinka* ir *miela*?

– *Trinkuliuoti* – tai trinkuliais trinksėti aplink kaip kokiam trinkalui. O *mielėti* – tai apipelyti.

– O *isla* – tai tikriausiai asla aplink smėlio laikrodį? – paklausė Alisa, pati nustebinta savo išradingumo.

– Žinoma. Ji vadinama *isla*, nes prasideda dar toli iki laikrodžio ir nusidriekia toli už jo...

– Ir toli į visas puses, – pridūrė Alisa.

– Būtent. Na, paskui *misla*. Tai išmintis ir kvailumas kartu (štai tau dar viena smėliadėžė). O *kompaciela* – tai smulkus, apšepęs paukštelis su į visas šalis styrančiomis plunksnomis. Tarsi kokia gyva šluota.

– Paskui dar *vybur*? – prisiminė Alisa. – Tikriausiai aš jus labai varginu.

– Na, *vybur* – tai toks pereinamasis garsas tarp čirenimo ir švilpimo, kai per vidurį dar ir nusičiaudėjama. Gal jį dar išgirsi – tenai, miške, o kartą išgirdusi būsi *suvis* užganėdinta. Kas tau padeklamavo visus šiuos sunkiai įkandamus niekus?

– Perskaičiau knygoje, – atsakė Alisa. – Bet Labulis – tikriausiai jis – deklamavo man ir daug suprantamesnių eilėraščių.

– Žinai, jei jau kalbame apie eilėraščius, – tarė Kliunkis Pliumpis, ištiesdamas didžiulę ranką, – eilėraščius, tiesą sakant, deklamuoju nė kiek ne prasčiau nei kiti...

– Ak, tik nereikia nieko sakyti! – skubiai pertraukė Alisa, vildamasi jį sustabdyti.

– Eilėraštis, kurį padeklamuosiu, – nepaisydamas Alisos toliau kalbėjo Kliunkis Pliumpis, – buvo parašytas vien norint tave pralinksminti.

Alisa suprato, kad tokiu atveju ji tikrai *privalo* išklausyti, tad atsisėdo ir liūdnokai padėkojo.

Kada žiema balta balta,
Linksma dainelė tau skirta...

– Tik aš jos nedainuoju, – dar pridūrė jis.

– Matau, kad nedainuojate, – atsakė Alisa.

– Jei *matai*, ar aš dainuoju, ar ne, esi akylesnė nei dauguma žmonių, – rūsčiai pareiškė Kliunkis Pliumpis.

Alisa tylėjo.

Svaigiu pavasario metu
Bandau išreikšti, ką juntu.

– Labai jums dėkoju, – tarė Alisa.

Kai žydi vasara karšta,
Dainuoju apie šį bei tą.

O rudenį, kai lapai vysta,
Ant lapų užrašau sau viską.

– Pasistengsiu ir aš, jei tik iki to laiko neužmiršiu, – pažadėjo Alisa.

– Verčiau susilaikytum nuo tokių pastabų, – leptelėjo Kliunkis Pliumpis, – pliauški niekus ir man trukdai.

Žuvims laiškelį parašiau,
Ir ko man reikia – paprašiau.

O žuvys jūros pakraščių
Iškart atsakė tuo pačiu:

– Atleiskit, mielas pone, mes
To padaryt negalim, nes...

– Bijau, kad ne visai suprantu, – įsiterpė Alisa.
– Toliau bus lengviau, – atsakė Kliunkis Pliumpis.

Dar vieną laišką parašiau:
– Darykit tai, ko paprašiau.

Bet žuvys šaipėsi, ir tiek.
– Esi be ūpo? Pakentėk.

Aš antrą kartą paprašiau:
– Verčiau pakluskite greičiau.

Didžiulis mano virdulys,
Visi skanėstai ten sulįs.

Iš džiaugsmo daužosi širdis,
Jau kunkuliuoja virdulys.

Tada pasakė tas kažkas:
– Žuvelės miega kolei kas.

Aš tiesiai šviesiai atsakiau:
– Pažadinkite kuo skubiau.

Taip, taip, aš aiškiai pasakiau.
Tiesiog į ausį jam rėkiau.

Kliunkis Pliumpis vis kėlė balsą ir deklamuodamas paskutinę eilutę jau beveik spiegte spiegė. Alisą net šiurpas nukrėtė, ir ji pamanė: „*Nė už ką* nenorėčiau būti tuo laiškanešiu!“

– Kam rėkti? Pats gal negirdi?
Nes mes dar nesame kurti.

Jis buvo baisiai išdidus,
Galiausiai tarė: jeigu jūs...

Kamščiatraukį susiradau
Žuvies aš žadint nuvykau.

Bet durys buvo su spyna.
Kumščiuot ir spardyt – negana.

O kai raktelį pamačiau,
Bandžiau pasukti jį, tačiau...

Stojo ilga tyla.

– Tai viskas? – nedrąsiai paklausė Alisa.

– Viskas, – atsakė Kliunkis Pliumpis. – Sudie.

„Kaip netikėtai", – pamanė Alisa, bet sulaukus tokios *itin* aiškios užuominos, kad reikia eiti, vargu ar būtų gražu pasilikti. Tad ji atsistojo ir ištiesė ranką.

– Likite sveiki, iki vėl susitiksime! – kiek įmanydama linksmiau atsisveikino ji.

– Jei ir *susitiktume*, aš tavęs nepažinčiau, – nepatenkintas burbtelėjo Kliunkis Pliumpis, ištiesdamas jai paspausti vieną pirštą. – Atrodai visiškai taip pat kaip kiti žmonės.

– Paprastai žmonės atpažįstami iš veido, – susimąsčiusi atsakė Alisa.

– Tai aš ir sakau, – suniurzgė Kliunkis Pliumpis. – Tavo veidas visiškai toks pat kaip kitų: dvi akys, štai taip... – nykščiu parodė, kur jos įstatytos, – tarp jų nosis, apačioje burna. Visų vienodai. O jei, pavyzdžiui, abi akys būtų toje pačioje nosies pusėje – arba burna virš akių – vis būtų šiek tiek lengviau.

– Neatrodytų gražiai, – paprieštaravo Alisa.

Bet Kliunkis Pliumpis tik užsimerkė ir burbtelėjo:

– Palauk, kol išbandysi.

Alisa minutėlę luktelėjo, gal jis dar ką nors pasakys, bet jis neatsimerkė ir jos nepaisė, tad ji dar kartą atsisveikino ir nesulaukusi atsakymo tylutėliai nusliūkino šalin. Tačiau nueidama neiškentė ir tarė sau: „Iš visų nepakenčiamiausių... – ji pakartojo tai garsiai, nes tarti tokį ilgą žodį buvo tikra paguoda, – iš visų nepakenčiamiausių žmonių, kuriuos *kada nors* buvau sutikusi..."

Sakinio ji taip ir nebaigė, nes tą akimirką mišką nuo vieno krašto iki kito sudrebino baisus dundesys.

Septintas skyrius

Liūtas ir Vienaragis

Dar po akimirkos mišku pasipylė kareiviai, iš pradžių jie bėgo po du ir po tris, paskui po dešimt ar dvidešimt ir daugiau, ir pagaliau jų jau plūdo minių minios, jie tarytum užtvindė visą mišką. Baimindamasi, kad bus sutrypta, Alisa pasislėpė už medžio ir žiūrėjo į bėgančius kareivius.

Jai toptelėjo, kad kaip gyva dar nebuvo mačiusi taip silpnai ant kojų besilaikančių kareivių: jie nuolat už ko nors užkliūdavo ir suklupdavo, o vienam parvirtus ant jo užgriūdavo dar keli, tad netrukus žemė buvo nuklota krūvelėmis vyrų.

Paskui pasirodė žirgai. Jie bėgo keturiomis kojomis, tad laikėsi tvirčiau nei pėstininkai, bet vis tiek retkarčiais suklupdavo. Atrodė, taip jau turi būti, kad kaskart žirgui suklupus nuo jo kaipmat nukrenta ir raitelis. Sąmyšis vis didėjo, ir Alisa labai apsidžiaugė ištrūkusi iš miško į atvirą lauką, kuriame išvydo ant žemės sėdintį Baltųjų Karalių. Jis paskubomis kažką rašė savo užrašinėje.

– Pasiunčiau visus! – išvydęs Alisą patenkintas sušuko Karalius. – Mieloji, ar eidama mišku nesutikai mano karių?

– Sutikau, – tarė Alisa, – manyčiau, jų čia keliolika tūkstančių.

– Keturi tūkstančiai du šimtai septyni, toks tikslus skaičius, – pataisė Karalius, dirstelėjęs į knygelę. – Žinai, visų žirgų negalėjau pasiųsti, nes du reikalingi žaidimui. Ir dar nepasiunčiau dviejų Žygūnų. Jie abu išėjo į miestą. Pažvelk į kelią ir pasakyk, ar matai kurį nors.

– Kelyje nieko nematau, – atsakė Alisa.

– Kad *man* kas duotų tokias akis, – irzliai burbtelėjo Karalius, – gal ir aš įžiūrėčiau Nieką! Ir dar iš taip toli! Tokioje šviesoje *aš* teįžvelgiu tik tikrus žmones!

Bet Alisa šiuos žodžius praleido pro ausis. Ranka prisidengusi akis ji įtemptai žvelgė į kelią.

– Dabar jau kažką matau! – pagaliau sušuko. – Bet jis eina labai lėtai – ir kaip keistai elgiasi!

Žygūnas ėjo straksėdamas ir rangydamasis lyg ungurys, abi rankas plačiai išskėtęs tarytum vėduokles.

– Visai nieko keisto, – paprieštaravo Karalius. – Jis – anglosaksų Žygūnas, o anglosaksai taip ir elgiasi. Šitaip jis žengia tik tada, kai būna laimingas. Jo vardas Piškis.

– Aš myliu Piškį, nes jis Puikus, – nesusilaikiusi ėmė deklamuoti Alisa. – Nemėgstu jo, nes Pasipūtęs. Šeriu jį... Pienėmis ir Pyragu. Jo vardas Piškis ir gyvena jis...

– Pievoje, – paprastai užbaigė Karalius, nenutuokdamas, kad įsitraukė į žaidimą, kol Alisa dvejojo, koks miestas prasideda raide P. – Kitas Žygūnas vardu Skryblius. Žinai, man reikia *dviejų* – vienas šen, kitas ten. Kad vienas pareitų, o kitas išeitų.

– Prašyčiau pakartoti, – suglumusi paprašė Alisa.

– Prašinėti negražu, – atšovė Karalius.

– Norėjau pasakyti, kad nesupratau, – paaiškino Alisa. – Kodėl reikia, kad vienas pareitų, o kitas išeitų?

– Ar nesakiau? – nekantriai suniurzgė Karalius. – Man reikia dviejų: atnešti ir nunešti. Kad vienas atneštų, o kitas neneštų.

Kaip tik tada priartėjo Žygūnas. Jis buvo baisiai uždusęs, tad neištarė nė žodžio, įstengė tik mojuoti rankomis ir rodyti vargšui Karaliui baisiausias grimasas.

– Ši jauna dama myli tave, nes tavo vardas prasideda raide P, – tarė Karalius, pristatydamas Alisą ir vildamasis nukreipti Žygūno dėmesį. Bet veltui: anglosaksiška elgsena kiekvieną akimirką darėsi vis keistesnė, didžiulės akys pašėlusiai vartėsi į šalis.

– Tu mane gąsdini! – pareiškė Karalius. – Man silpna... Duokite pyrago!

Tai išgirdęs Žygūnas praskleidė krepšį, kabantį jam ant kaklo, ir didžiai pralinksmino Alisą ištraukdamas gabalą pyrago ir įteikdamas jį Karaliui. Šis ėmė godžiai krimsti.

– Dar vieną gabalą! – pareikalavo Karalius.

– Nieko neliko, tik pienės, – dirstelėjęs į krepšį atsakė Žygūnas.

– Tai duok pienes, – vos girdimai sumurmėjo Karalius.

Alisa nudžiugo matydama, kad užkandęs Karalius gerokai pažvalėjo.

– Kai prastai jautiesi, niekas taip neatgaivina kaip pienės, – pareiškė jis, žiaumodamas lapus.

– Manyčiau, geriau būtų apipurkšti jus šaltu vandeniu, – pasiūlė Alisa, – arba duoti uostomosios druskos.

– Nesakiau, kad nėra nieko *geriau*, – atsakė Karalius. – Sakiau, niekas *taip* neatgaivina kaip pienės.

Alisa neišdrįso tam prieštarauti.

– Ar, be tavęs, dar kas nors ėjo keliu? – paklausė Karalius, tiesdamas ranką Žygūnui, kad šis duotų dar žiupsnelį pienių.

– Niekas, – atsakė Žygūnas.

– Tikra tiesa, – pritarė Karalius, – ši jaunoji dama irgi jį matė. Na, žinoma, juk Niekas vaikšto lėčiau už tave.

– Aš stengiuosi, – niūriai burbtelėjo Žygūnas. – Greičiau už mane tikrai niekas nevaikšto!

– Jis tavęs neaplenks, – tarė Karalius, – antraip būtų atėjęs čia pirmas. Na ką gi, jau atsipūtei, vadinasi, gali papasakoti, kas nutiko mieste.

– Pakuždėsiu slapčia, – tarė Žygūnas.

Jis sudėjo rankas prie burnos dūdele ir palinko Karaliui prie ausies. Alisa nuliūdo, nes ir ji norėjo išgirsti naujienas. Tačiau užuot kuždėjęs Žygūnas tik visu balsu suriko:

– Jie ir vėl tam ruošiasi!

– Ar tu *tai* vadini kuždesiu? – pašokdamas ir visas drebėdamas sušuko vargšas Karalius. – Jei dar kartelį šitaip sugriaudėsi, paliepsiu iš tavęs sumušti sviestą! Nudundėjo man galvoje lyg koks žemės drebėjimas!

„Labai jau menkas žemės drebėjimas!“ – pamanė Alisa.

– Kas vėl tam ruošiasi? – išdrįso paklausti ji.

– Nagi, žinoma, Liūtas ir Vienaragis, – atsakė Karalius.

– Kaunasi dėl karūnos?

– Taip, tikrai, – patvirtino Karalius, – bet juokingiausia, kad karūna *mano*! Bėkime jų pažiūrėti.

Ir jie nubėgo. Bėgdama Alisa sau kartojo senos dainos žodžius:

Vienaragis su Liūtu karūnos norėjo.
Liūtas miesto akivaizdoj mūšį laimėjo.
Kas vaišino juos duona, o kas pyragu,
Ir iš miesto išgrūdo abu su trenksmu.

– Ar... tas... kuris laimės... gaus karūną? – šiaip ne taip išspaudė ji, nes bėgdama sunkiai gaudė kvapą.

– Oi, ne! – paprieštaravo Karalius. – Kas tau šovė į galvą?

– Gal... būtumėt toks geras... – dar kiek pabėgėjusi sušvokštė Alisa, – ir sustotumėte minutėlei... atsikvėpti?

– Aš visai *geras*, – atsiliepė Karalius, – tik nepakankamai *stiprus*. Matai, minutė siaubingai greitai prabėga. Jos, kaip ir Barzduko, nesustabdysi!

Alisa visai uždusо ir nebeįstengė kalbėti, tad toliau jie lėkė tylėdami ir pagaliau pribėgo didžiulę minią, kurios viduryje kovėsi Liūtas ir Vienaragis. Juodu gaubė toks dulkių debesis, kad iš pradžių Alisa neįžiūrėjo, kur yra katras, bet netrukus jai pavyko iš rago atpažinti Vienaragį.

Jie įsitaisė netoli Skrybliaus, kito Žygūno, šis stovėjo su puodeliu arbatos vienoje rankoje, sviestainiu kitoje ir žvelgė į kovą.

– Jis ką tik iš kalėjimo, o prieš ten patekdamas buvo nebaigęs gerti arbatos, – sukuždėjo Alisai Piškis. – Ten gaudavo tik austrių geldelių, tad žinai, yra labai išalkęs ir ištroškęs. Na, kaip tu, mielas vaike? – paklausė jis, meiliai apkabindamas Skryblių už kaklo.

Skryblius atsigręžė ir linktelėjo, paskui vėl įniko į sviestainį.

– Ar smagiai leidai laiką kalėjime, vaikeli? – klausinėjo Piškis.

Skryblius dar kartą atsigręžė ir šįkart jo skruostu nuriedėjo viena ar dvi ašaros, bet pats jis neištarė nė žodžio.

– Kalbėk, ar amo netekai! – nekantriai šūktelėjo Piškis. Bet Skryblius tik kramsnojo užsigerdamas arbata.

– Kalbėk, sakau tau! – sušuko Karalius. – Kaip einasi kova?

Skryblius vargais negalais nurijo didelį kąsnį sviestainio.

– Puikiai einasi, – atsakė jis springdamas. – Kiekvienas iš jų buvo parverstas žemėn maždaug aštuoniasdešimt septynis kartus.

– Tai tikriausiai jau greitai bus įnešta balta ir juoda duona? – drįso įsiterpti Alisa.

– Ji jau paruošta, – tarė Skryblius, – jos gabalėlį kaip tik ir valgau.

Tuokart kova liovėsi, ir Liūtas su Vienaragiu šnopuodami atsisėdo, o Karalius sušuko:

– Dešimt minučių pasistiprinti!

Piškis ir Skryblius tuoj pat ėmėsi darbo – nešiojo padėklus su balta ir juoda duona. Alisa paėmė gabalėlį paragauti, bet duona buvo *labai* sudžiūvusi.

– Vargu ar šiandien jie bekovos, – kreipėsi Karalius į Skryblių. – Eik ir paliepk mušti būgnus.

Skryblius tarsi žiogas nustraksėjo tolyn.

Minutėlę ar dvi Alisa tyliai stovėjo ir žiūrėjo jam pavymui. Staiga ji nušvito.

– Žiūrėkite, žiūrėkite! – sušuko nekantriai rodydama pirštu. – Per lauką bėga Baltųjų Valdovė! Ji išlėkė štai ten iš miško... Kaip greitai tos Valdovės *moka* bėgti!

– Neabejoju, kad ją vejasi koks priešas, – nė neatsigręždamas pareiškė Karalius. – Miške jų pilna.

– Bet argi nebėgsite jai padėti? – paklausė Alisa, priblokšta jo ramybės.

– Kuriems galams? Neverta! – atšovė Karalius. – Ji taip pašėlusiai skuodžia. Būtų lygiai tas pat, jei mėgintum pagauti kokį Barzduką! Bet, jei nori, užsirašysiu knygelėje... Ji – miela, gera būtybė, – tyliai pakartojo sau, atsivertęs užrašinę. – Ar „būtybė“ rašoma su trumpąja „u“?

Tą akimirką pro šalį slinko Vienaragis, susikišęs rankas į kišenes.

– Šįkart nugalėjau aš, – dėbtelėjęs į Karalių tarė jis.

– Per nago juodymą, per nago juodymą, – nervingai pritarė Karalius. – Žinai, nereikėjo persmeigti jo ragu.

– Jam neskaudėjo, – nerūpestingai atšovė Vienaragis.

Buvo benueinąs tolyn, bet žvilgsnis užkliuvo už Alisos. Jis tučtuojau atsigręžė ir kurį laiką stovėjo žvelgdamas į ją su didžiausiu pasibjaurėjimu.

– O... kas gi... čia? – pagaliau paklausė.

– Tai vaikas! – uoliai paaiškino Piškis, žengdamas priešais Alisą, kad galėtų ją pristatyti, ir anglosaksų papročiu plačiai išskėsdamas rankas. – Tik šiandien aptikome. Užklupome visu gražumu!

– Visuomet maniau, kad vaikai – tai pasakų pabaisos! – nusistebėjo Vienaragis. – Ar jis gyvas?

– Jis kalba, – rimtai atsakė Piškis.

Vienaragis žvelgė į Alisą lyg netikėdamas savo akims, paskui burbtelėjo:

– Kalbėk, vaike.

Alisa neištvėrusi nusišypsojo.

– Ar žinote, kad aš irgi visuomet maniau, jog Vienaragiai yra tik pasakų pabaisos? Anksčiau nė vieno nebuvau mačiusi gyvo!

– Na, dabar jau *būsime* vienas kitą matę, – tarė Vienaragis. – Jei tu tikėsi manimi, aš tikėsiu tavimi. Sutarta?

– Sutarta, jei jums taip patinka.

– Nagi, seni, nešk šen slyvų pyragą! – paliepė Vienaragis, gręždamasis į Karalių. – Ir nesiūlyk man tos savo juodos duonos!

– Žinoma... žinoma! – sumurmėjo Karalius ir pamojo Piškiui. – Praskleisk krepšį! – sukuždėjo. – Greičiau! Ne tą – tas pilnas pienių!

Piškis iš krepšio išėmė didelį pyragą ir padavė Alisai palaikyti. Pats tuo metu ištraukė lėkštę ir peilį. Iš kur visa tai radosi, Alisa niekaip nesuprato. „Rodo triukus kaip koks fokusininkas“, – pamanė ji.

Tuo metu prie jų prisidėjo Liūtas. Jis atrodė baisiai pavargęs ir mieguistas, akys buvo pusiau užmerktos.

– Kas gi čia? – tarė tingiai markstydamasis ir žvelgdamas į Alisą. Jo balsas sklido iš gelmės, lyg gaustų didžiulis varpas.

– Sakai, *kas* gi čia? – nekantriai šūktelėjo Vienaragis. – Niekad neatspėsi! Net *aš* neatspėjau.

Liūtas įbedė į Alisą pavargusias akis.

– Kas tu? Gyvūnas... daržovė... o gal mineralas? – paklausė kaskart nusižiovaudamas.

– Tai pasakų pabaisa! – sušuko Vienaragis, Alisai nespėjus atsakyti.

– Tada, Pabaisa, apdalyk visus pyragu, – tarė Liūtas, guldamas ant žemės ir pasidėdamas smakrą ant letenų. – Ir judu abu atsisėskite, – paliepė Karaliui bei Vienaragiui. – Ir kad visiems pyrago būtų po lygiai!

Karalius aiškiai jautėsi nepatogiai sėsdamas tarp tų dviejų didelių būtybių, bet kitur jam vietos nebuvo.

– Tai bent dabar galėtume pakovoti dėl karūnos! – pareiškė Vienaragis, šelmiškai nužvelgdamas karūną. Vargšas Karalius taip drebėjo, kad karūna vos laikėsi ant galvos.

– Turėčiau be vargo laimėti, – burbtelėjo Liūtas.

– Nesu tuo įsitikinęs, – atkirto Vienaragis.

– Nagi, vaikiausi tave aplink visą miestą, baily tu! – piktai suriaumojo kildamas nuo žemės Liūtas.

Čia įsikišo Karalius, norėdamas sustabdyti įsiliepsnojantį kivirčą. Buvo labai susijaudinęs, balsas beveik virpėjo.

– Aplink visą miestą? – paklausė jis. – Ilgokas kelias. Vijaisi senuoju tiltu ar pro turgavietę? Vaizdas gražiausias nuo senojo tilto.

– Šito tai jau nežinau, – suurzgė Liūtas vėl atsiguldamas. – Pakilo tiek dulkių, kad nieko nesimatė. – Na, Pabaisa, laikas pjaustyti pyragą!

Alisa buvo įsitaisiusi nedidelio upelio pakrantėje. Didžiulę lėkštę ji pasidėjo ant kelių ir stropiai darbavosi peiliu.

– Kad jį kur galas! – atsiliepė (jau buvo beveik apsipratusi vadinama Pabaisa). – Atpjoviau kelis gabalėlius, bet jie ir vėl sulimpa!

– Nežinai, kaip dorotis su Veidrodžio karalystės pyragais, – pareiškė Vienaragis. – Pirma jį išdalyk, paskui pjaustyk.

Kad ir kaip tai atrodė beprasmiška, Alisa klusniai atsistojo ir apnešė lėkštę ratu, o pyragas tuo metu pats pasidalijo į tris dalis.

– Dabar supjaustyk, – paliepė Liūtas, kai mergaitė grįžo į vietą su tuščia lėkšte.

– Sakau jums, šitaip neteisinga! – sušuko Vienaragis. Alisa tuo tarpu sėdėjo suglumusi su peiliu rankoje, nežinodama, nuo ko pradėti. – Pabaisa Liūtui davė dukart daugiau negu man!

– Bet ji nieko nepasiliko sau, – atkirto Liūtas. – Pabaisa, ar mėgsti slyvų pyragą?

Tačiau Alisai nespėjus nieko atsakyti sutratėjo būgnai.

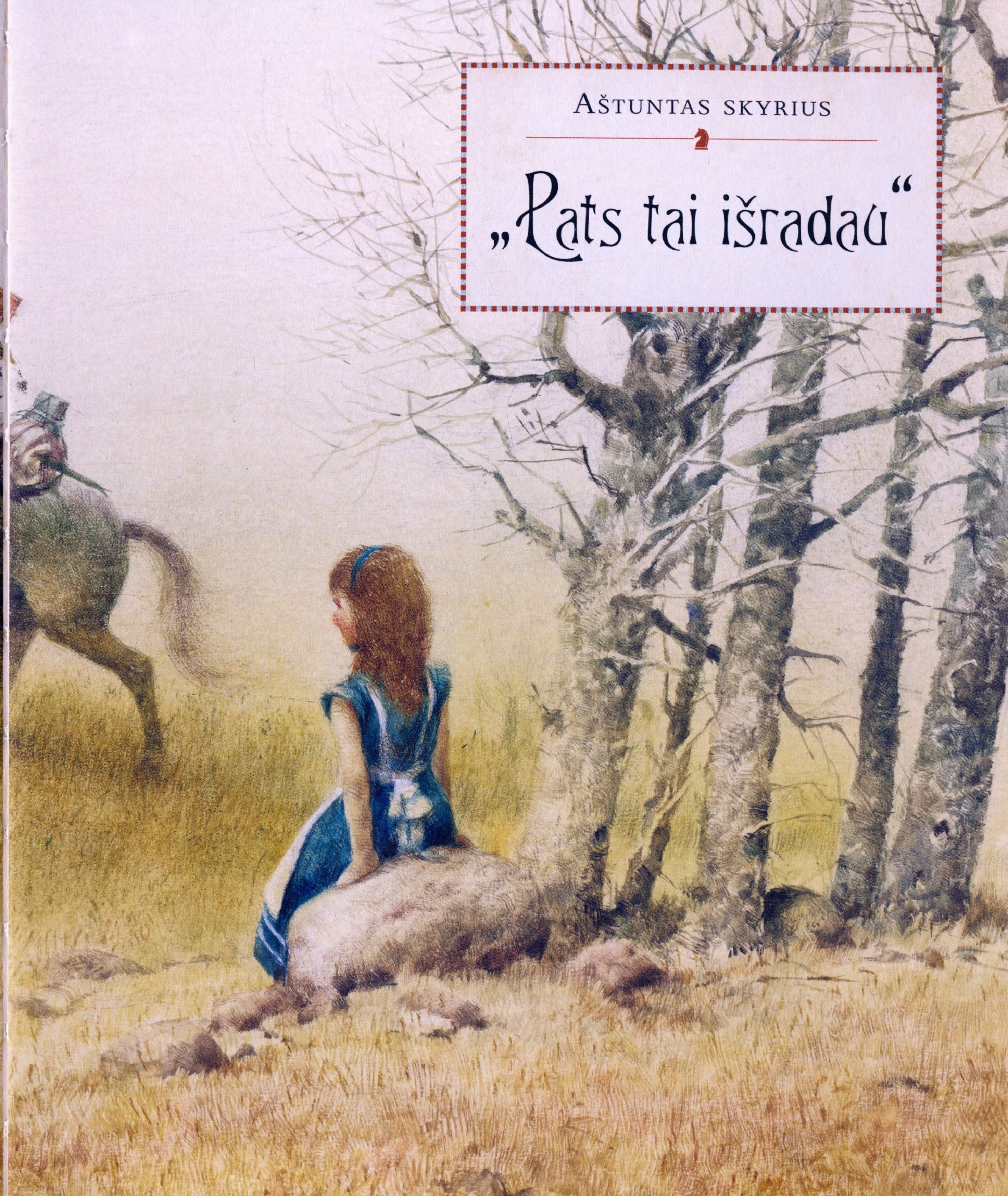

Ji negalėjo suprasti, iš kur sklinda triukšmas, – griaudėjo visur aplink, nepaliaujamai dundėjo galvoje, atrodė, ji tuoj apkurs. Alisa pašoko ir išsigandusi stryktelėjo per upelį. Dar spėjo pamatyti, kad Liūtas su Vienaragiu taip pat atsistojo, piktai dairydamiesi, kas nutraukė jų puotą. Paskui mergaitė parpuolė ant kelių ir delnais užsidengė ausis, veltui mėgindama pasislėpti nuo baisaus triukšmo.

„Jei šitie būgnai neišvarys jų iš miesto, – pamanė sau, – tai niekas nepadės!“

Aštuntas skyrius

„Pats tai išradau“

Po kurio laiko bildesys tarytum palengva nutilo, stojo mirtina tyla, ir Alisa, kažko sunerimusi, pakėlė galvą. Aplink nebuvo matyti nė gyvos dvasios, ir jai pirmiausia toptelėjo mintis, kad Liūtą, Vienaragį ir tuos keistus anglosaksų Žygūnus ji tikriausiai susapnavo. Bet prie kojų tebegulėjo didelė lėkštė, kurioje ji kiek anksčiau bandė supjaustyti slyvų pyragą.

– Vis dėlto tai nebuvo sapnas, – tarė ji sau, – nebent... nebent mes visi esame tame pačiame sapne. Tik viliuosi, kad tai *mano*, o ne Juodųjų Karaliaus sapnas! Nenorėčiau būti kieno nors sapne, – kalbėjo toliau ir truputį nepatenkintu balsu pridūrė: – Turiu puikų sumanymą! Eisiu, pažadinsiu jį ir pažiūrėsiu, kas bus!

Tą akimirką jos mintis nutraukė garsūs šūksniai.

– Ei! Ei! Šachas!

Jos link, mojuodamas milžinišku vėzdu, šuoliavo Žirgas su raiteliu, apsitaisiusiu juodais šarvais. Vos priartėjęs, jis staiga sustojo.

– Tu mano belaisvė! – sušuko raitelis, risdamasis nuo Žirgo.

Kad ir kaip išgąsdinta, dabar Alisa labiau baiminosi dėl raitelio negu dėl savęs ir žvelgė į jį, vėl sėdantį ant Žirgo, su nerimu. Vos tik patogiai įsitaisęs balne, raitelis vėl pradėjo:

– Tu mano...

Bet čia pasigirdo kitas balsas.

– Ei! Ei! Šachas!

Alisa nustebusi apsižvalgė dairydamasi kito priešo.

Šįkart tai buvo Baltųjų Žirgas. Jis sustojo prie Alisos ir nuo jo riste nusirito raitelis – visai taip pat, kaip anksčiau nusirito Juodųjų raitelis, o paskui vėl užsiropštė ant Žirgo ir kurį laiką abu sėdėjo nebyliai žvelgdami vienas į kitą. Alisa sumišusi dairėsi į juos.

– Žinai, ji mano belaisvė! – pagaliau pareiškė Juodųjų Žirgo raitelis.

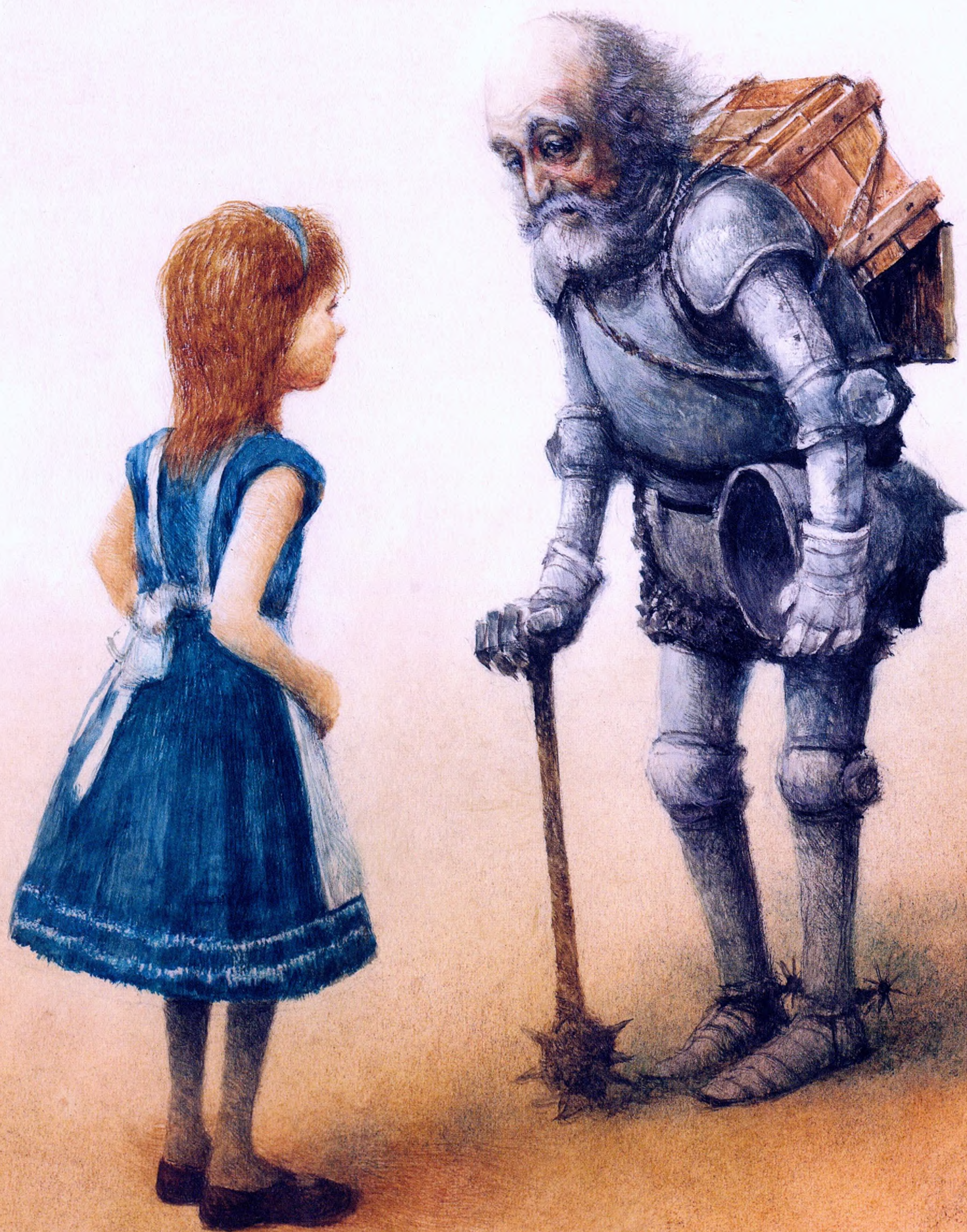
– Taip, bet paskui atėjau *aš* ir ją išlaisvinau! – atkirto Baltųjų Žirgo raitelis.

– Ką gi, tuomet mums teks dėl jos kautis, – tarė Juodųjų Žirgo raitelis, keldamas prie balno kabantį šalmą, primenantį žirgo galvą, ir maukšlindamasis jį.

– Tikiuosi, laikysiesi Kovos Taisyklių? – paklausė Baltųjų Žirgo raitelis, taip pat dėdamasis šalmą.

– Aš visuomet jų laikausi, – atrėžė Juodųjų Žirgo raitelis, ir juodu ėmė taip įnirtingai vienas kitą vanoti, kad Alisa pasislėpė už medžio nuogąstaudama, jog gali kliūti ir jai.

– Kažin kokios tos Kovos Taisyklės, – svarstė pati sau, nedrąsiai žvilgčiodama iš savo slėptuvės. – Viena Taisyklė yra tarytum tokia: jei riteris kerta kitam, nuverčia jį nuo Žirgo, o jei nepataiko, nuvirsta pats... O kita Taisyklė tarytum būtų tokia: vėzdus jie laiko suspaudę lyg lėlės... Ir kaip žvangėdami griūva! Lyg į groteles trenktųsi visas židinio įrankių rinkinys! O kokie ramūs jų Žirgai! Leidžiasi užsėdami ir nusėdami it kokie stalai!

Kita Kovos Taisyklė, į kurią Alisa neatkreipė dėmesio, tarytum reikalavo visuomet kristi ant galvų, ir mūšis baigėsi abiem šitaip vienam šalia kito nuvirtus. Atsikėlę juodu paspaudė vienas kitam ranką, Juodųjų raitelis vėl sėdo ant Žirgo ir nušuoliavo tolyn.

– Garbinga pergalė, tiesa? – uždusęs paklausė Baltųjų Žirgo raitelis, priėjęs prie mergaitės.

– Nežinau, – sudvejojo Alisa. – Nenoriu būti niekieno belaisvė. Noriu būti Valdovė.

– Ir būsi, kai peržengsi kitą upelį, – tarė Baltųjų Žirgo raitelis. – Pasirūpinsiu, kad saugiai prieitum miško pakraštį... O paskui, žinai, turėsiu grįžti. Ten baigiasi mano ėjimas.

– Labai jums dėkoju, – tarė Alisa. – Gal galėčiau padėti nusiimti šalmą?

Buvo aišku, kad jam per sunku tai padaryti pačiam, bet galiausiai jai pavyko jį iškratyti lauk.

– Dabar galima ir lengviau atsikvėpti, – tarė raitelis, abiem rankomis braukdamas per susivėlusius plaukus ir atgręždamas į Alisą kilnų veidą bei dideles romias akis. Mergaitė pamanė kaip gyva neregėjusi taip keistai atrodančio kario.

Jis vilkėjo skardiniais šarvais, kurie jam itin blogai tiko, o ant pečių dugnu į viršų kabėjo keista pušinė dėžutė, jos dangtis karojo atsivožęs. Alisa smalsiai ją nužvelgė.

– Matau, grožiesi mano dėžute, – draugiškai tarė raitelis. – Pats ją išradau, kad turėčiau kur laikyti drabužius ir sumuštinius. Supranti, nešioju ją dugnu į viršų, kad neprilytų.

– Bet juk daiktai gali *iškristi*, – mandagiai paprieštaravo Alisa. – Ar žinote, kad dangtis atsivožęs?

– Nežinojau, – atsakė raitelis; veidu nuslinko apmaudo šešėlis. – Tada visi daiktai tikriausiai iškrito! O be jų dėžutė nereikalinga.

Taip sakydamas jis nusiėmė nuo pečių dėžutę ir jau ketino šveisti į krūmus, bet staiga jam į galvą šovė mintis, ir jis atsargiai pakabino dėžutę ant medžio.

– Žinai, kodėl taip padariau? – paklausė Alisos.

Alisa papurtė galvą.

– Tikiuosi, kad joje įsikurs koks bičių spiečius – tada turėčiau medaus.

– Bet juk turite avilį – ar kažką į jį panašų – pritvirtintą prie balno, – įsiterpė Alisa.

– Taip, tai puikus avilys, – nepatenkintas sutiko raitelis, – vienas iš puikiausių. Bet jame dar neįsikūrė nė viena bitė. O štai čia – pelėkautai. Tikriausiai tos pelės baido bites – arba bitės baido peles – nežinau, kas ką.

– O aš svarsčiau, kam tie pelėkautai, – tarė Alisa. – Nelabai tikėtina, kad Žirgui ant nugaros būtų pelių.

– Gal ir taip, – sutiko raitelis, – bet jei jų *vis dėlto* atsirastų, nenorėčiau, kad jos čia visur šmirinėtų.

– Matai, – patylėjęs kalbėjo toliau, – verčiau jau būti *viskam* pasiruošusiam. Dėl to Žirgas ir turi tuos antkojus.

– Bet kam gi jie? – didžiai smalsaudama paklausė Alisa.

– Kad saugotų nuo ryklių įkandimų, – atsakė raitelis. – Pats juos išradau. O dabar padėk man užsėsti ant Žirgo. Josiu su tavimi iki pamiškės... Kam ta lėkštė?

– Slyvų pyragui, – atsakė Alisa.

– Verčiau pasiimkime ją kartu, – tarė raitelis. – Pravers, jei kartais rastume kokio slyvų pyrago. Padėk man įkišti ją į šį maišą.

Teko ilgokai paplušėti, kol jiems tai pavyko; nors Alisa laikė maišą rūpestingai praskleidusi, raitelis buvo baisus kerėpla: pirmus du ar tris kartus mėgindamas įkišti lėkštę pats įkrito į maišą.

– Matai, maišas jau gerokai prigrūstas, – aiškino jis, kai pagaliau įspraudė lėkštę vidun, – jame tiek daug žvakidžių.

Ir prikabino maišą prie balno, jau nukarstyto morkų ryšulėliais, židinio įrankiais ir daugybe kitų daiktų.

– Viliuosi, tavo plaukai gerai surišti? – paklausė, kai juodu leidosi į kelią.

– Kaip visada, – nusišypsojo Alisa.

– Vargu ar to bus gana, – susirūpino jis. – Matai, vėjas čia *baisiai* stiprus. Kaip koks sultinys.

– Ar sukūrėte planą, kaip saugoti plaukus, kad vėjas jų nesutaršytų? – pasiteiravo Alisa.

– Dar ne, – atsakė raitelis. – Bet turiu planą, kaip apsaugoti juos nuo *slinkimo*.

– Mielai apie tai išgirsčiau.

– Pirmiausia paimi tiesią lazdą, – aiškino raitelis. – Paskui apsuki ant jos plaukus, kad vytųsi į viršų kaip vijokliai ant vaismedžio. Juk plaukai krenta dėl to, kad kabo žemyn... Niekas nekrenta *aukštyn*, tiesa? Pats tai išradau. Gali išbandyti, jei nori.

„Sumanymas neatrodo itin lengvai įvykdomas", – pamanė Alisa ir kelias minutes žingsniavo tylėdama, sugluminta to išradimo ir retkarčiais stabtelėdama padėti vargšui raiteliui, kuris tikrai *nebuvo* puikus jojikas.

Kai tik Žirgas sustodavo, o taip atsitikdavo labai dažnai, raitelis nusirisdavo Žirgui po kojomis, o kai tik Žirgas vėl žengdavo į priekį – paprastai gan staiga, – raitelis nuvirsdavo atbulas. Šiaip balne jis laikėsi gana gerai, jei neminėsime įpročio retkarčiais virsti į šonus, ir kadangi dažniausiai griūdavo ton pusėn, kur žingsniavo Alisa, mergaitė netrukus suprato, kad geriausia būtų neiti *taip* arti Žirgo.

– Jums, ko gero, nedaug teko jodinėti, – išdrįso pratarti Alisa, penktą kartą padėdama raiteliui atsikelti.

Jis atrodė baisiai nustebęs ir truputį užsigavęs dėl tokios pastabos.

– Kodėl taip manai? – paklausė vėl ropšdamasis į balną ir viena ranka laikydamasis Alisai už plaukų, kad nenuvirstų į kitą pusę.

– Nes įgudę jojikai taip dažnai negriuvinėja.

– Aš daug jodinėjau, – rimtai pareiškė raitelis, – netgi labai daug!

Alisa nesumetė, ką geriau atsakyti.

– Tikrai? – sumurmėjo, bet padarė tai kuo nuoširdžiausiai.

Kurį laiką jie keliavo tylėdami. Raitelis jojo užsimerkęs, kažką sau niurnėdamas, o Alisa susirūpinusi laukė, kada jis vėl kris.

– Didžioji jojimo meno sėkmė, – staiga garsiai prabilo raitelis, mojuodamas dešine ranka, – tai...

Čia sakinys nutrūko taip pat netikėtai kaip ir prasidėjęs, nes raitelis sunkiai žnektelėjo stačia galva tiesiai Alisai ant tako. Šįkart mergaitė gerokai išsigando ir keldama jį susirūpinusi paklausė:

– Tikiuosi, kaulų nesusilaužėte?

– Nieko rimta, – atsiliepė raitelis, lyg būtų nieko prieš, jei du ar trys kaulai ir būtų sulūžę. – Didžioji jojimo meno sėkmė, kaip jau sakiau, tai gebėjimas išlaikyti pusiausvyrą. Va, štai šitaip...

Jis paleido apynasrį ir išskėtė rankas, rodydamas Alisai, ką turi omenyje, taigi šįkart krito visu ūgiu atbulas tiesiai Žirgui po kojomis.

– Daug jodinėjau! – nepaliaujamai kartojo jis, kol Alisa vėl kėlė jį nuo žemės. – Daugybę kartų!

– Juokas pro ašaras! – šįkart netekusi kantrybės sušuko Alisa. – Jums reikėtų medinio arklio su ratukais, ne ko kito!

– Ar tokie žirgai bėga ramiai? – didžiai susidomėjęs paklausė raitelis ir kaip tik laiku įsitvėrė Žirgui į kaklą, nes buvo jau vėl bekrentąs.

– Daug ramiau nei gyvieji, – prunkštelėjo Alisa, nors iš paskutiniųjų stengėsi nesusijuokti.

– Įsigysiu tokį, – mąsliai tarė sau raitelis. – Vieną arba du... Keletą.

Stojo tyla, paskui raitelis vėl prašneko.

– Man puikiai sekasi visokie išradimai. Kai paskutinį kartą mane kėlei, turbūt pastebėjai, kad atrodau gana susimąstęs?

– *Atrodėte* liūdnokas, – tarė Alisa.

– Ką gi, kaip tik tada bandžiau išrasti naują būdą perlipti vartus... Norėtum išgirsti?

– Labai norėčiau, – mandagiai atsakė Alisa.

– Papasakosiu, kaip man tai šovė į galvą, – pradėjo raitelis. – Matai, tariau sau: „Vienintelis keblumas – kojos, nes *galva* ir taip ganėtinai aukštai.“ Taigi pirmiausia padedu galvą ant vartų viršaus – ji atsiduria pakankamai aukštai, tada stojuosi ant galvos – matai, tada ir kojos atsiduria pakankamai aukštai. Ir baigta – aš kitoje pusėje.

– Taip, tada tikriausiai viskas bus baigta, – susimąsčiusi atsiliepė Alisa, – bet ar jums neatrodo, kad bus nelengva?

– Dar neišmėginau, – liūdnai atsakė raitelis, – tad negaliu nieko tvirtinti, bet bijau, kad bus sunkoka.

Jis atrodė taip susigraužęs dėl šios minties, kad Alisa skubiai pakeitė pokalbio temą.

– Koks keistas jūsų šalmas! – džiugiai sušuko. – Ar ir jį išradote pats?

Raitelis išdidžiai pažvelgė į kabantį prie balno šalmą.

– Taip, – atsakė jis, – bet esu išradęs dar geresnį, kūgio formos. Kai jį užsidėjęs krisdavau nuo Žirgo, jis visuomet tiesiai smigdavo į žemę. Taigi, pati supranti, krisdavau *labai* trumpai... bet, žinoma, *grėsdavo* pavojus pačiam į jį įkristi. Kartą taip ir nutiko... Blogiausia, kad, nespėjus man iš jo išsivaduoti, atjojo kitas Baltųjų Žirgas ir raitelis jį užsidėjo. Manė, kad tai jo šalmas.

Raitelis atrodė toks rimtas, kad Alisa nedrįso juoktis.

– Tikriausiai jam buvo nesaldu, – virpančiu nuo juoko balsu tarė Alisa, – laikyti jus ant galvos.

– Žinoma, turėjau jam įspirti, – rimtai prisipažino raitelis. – Tuomet jis šalmą nusiėmė, bet teko valandų valandas krapštyti mane lauk. Žinai, aš greitas... kaip žaibas.

– Tačiau tai kitoks greitis, – paprieštaravo Alisa.

Raitelis papurtė galvą.

– Patikėk, išbandžiau visas greičio rūšis! – pareiškė jis.

Taip sakydamas jis, apimtas jaudulio, iškėlė rankas, kaipmat nusirito nuo balno ir strimagalviais įvirto į gilų griovį.

Alisa pribėgo prie griovio krašto jo ieškoti. Šįkart krisdamas jis ją gerokai išgąsdino, nes jau kurį laiką puikiai laikėsi balne. Mergaitė nuogąstavo, kad dabar jis *tikrai* susižeidė. Bet nerimas kaipmat atlėgo išgirdus jo įprastą balsą, nors Alisa įstengė įžiūrėti tik padus.

– Visas greičio rūšis, – kartojo jis, – bet kaip lengvabūdiška dėtis kito vyro šalmą – ir dar su tuo vyru viduje.

– Kaip *galite* taip ramiai kalbėti gulėdamas žemyn galva? – paklausė Alisa, tempdama jį už kojų ir guldydama ant griovio krašto.

Klausimas raitelį tarytum nustebino.

– O ar ne vis tiek, kur yra kūnas? – atsakė jis. – Protas juk veikia taip pat. Tiesą sakant, kuo dažniau atsiduriu žemyn galva, tuo daugiau naujovių išrandu.

– Pats puikiausias man pavykęs sumanymas, – patylėjęs toliau pasakojo jis, – tai naujas pudingas, kurį išradau valgydamas mėsos patiekalą.

– Ir jį spėjo pagaminti, kad patiektų po mėsos? – paklausė Alisa. – Ką gi, *tikrai* spėriai apsisuko.

– Na, nespėjo, – susimąstęs lėtai porino raitelis, – tikrai *nespėjo*.

– Tai tikriausiai patiekė kitą dieną. Juk nevalgytumėte dviejų pudingų per tą pačią vakarienę?

– Na, ir ne *kitą* dieną, – vėl pakartojo raitelis, – ne kitą *dieną*. Tiesą sakant, – kalbėjo jis nuleidęs galvą vis tylesniu balsu, – nemanau, kad tas pudingas apskritai kada nors *buvo* iškeptas! Iš tikrųjų tas pudingas tikriausiai niekada ir *nebus* iškeptas! Bet vis tiek tą pudingą išradau labai sumaniai.

– Iš ko jis turėjo būti gaminamas? – paklausė Alisa, vildamasi jį pralinksminti, nes vargšas raitelis atrodė ganėtinai nusiminęs.

– Pirmiausia reikia sugeriamojo popieriaus, – sunkiai atsiduso raitelis.

– Vargu ar būtų gardu...

– *Vienas* nebūtų gardu, – nekantriai pertraukė ją raitelis, – bet nė nenumanai, kaip pasikeičia skonis sumaišius jį su kitais dalykais, tokiais kaip parakas ir antspaudų lakas. O štai čia turiu tave palikti.

Juodu kaip tik priėjo pamiškę.

Alisa įstengė tik spoksoti suglumusi, ji tebegalvojo apie pudingą.

– Tu nuliūdai, – sunerimo raitelis, – leisk man tave paguosti ir padainuoti dainą.

– Ar ji labai ilga? – paklausė Alisa, nes tądien jau buvo gerokai prisiklausiusi poezijos.

– Ilga, – atsakė raitelis, – bet *nepaprastai* graži. Visi, kurie tik išgirsta mane, ją dainuojantį, arba *apsiašaroja*, arba...

– Arba kas? – paklausė Alisa, nes raitelis ūmai nutilo.

– Arba ne. Žinai, daina vadinasi „Menkės akelės“.

– Ak, jos toks pavadinimas? – pasiteiravo Alisa, stengdamasi susidomėti.

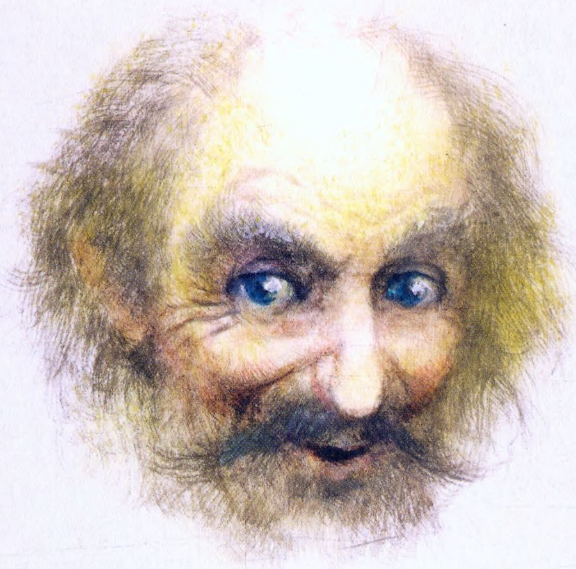
– Ne, tu nesupranti, – truputį suirzo raitelis. – Taip *vadinasi* pavadinimas. Tikrasis pavadinimas „Senas senas seneliukas“.

– Tai aš turėjau paklausti: „Ar taip ta *daina* vadinama?“ – pasitaisė Alisa.

– Ne, neturėjai, tai visai kas kita! Daina vadinama „Kiek darbo, tiek ir naudos“, bet taip tik *vadinama*, supranti!

– Tai vis dėlto *kokia* tai daina? – paklausė dabar jau visiškai sutrikusi Alisa.

– Tuoj pasakysiu, – tarė raitelis. – Daina „Sėdint ant tvoros“. Muziką sukūriau pats.

Tai sakydamas jis sustabdė Žirgą, vadeles paleido jam ant sprando ir lėtai, mušdamas ranka ritmą, užtraukė dainą. Raitelio švelnų kvailoką veidą nutvieskė blausi šypsena, lyg jis būtų mėgavęsis dainos melodija.

Iš visų keistų dalykų, nutikusių Alisai keliaujant po Veidrodžio karalystę, šis jai labiausiai įsirėžė atmintin. Net ir po daugelio metų aiškiausiai prisimindavo kiekvieną smulkmeną, tarytum visa būtų įvykę tik vakar: švelnias žydras raitelio akis ir malonią šypseną, besileidžiančios saulės atspindžius jo plaukuose ir šarvų žvilgesį liepsnojančioje šviesoje. Žirgas tyliai vaikštinėjo rupšnodamas žolę jai prie kojų, palaidos vadelės kabėjo ant sprando, toliau driekėsi tamsūs miško šešėliai. Visa tai įsirėžė atmintin lyg paveikslas, kai ji, ranka prisidengusi nuo saulės akis, atsišliejo į medį ir lyg sapnuodama žvelgė į keistą porą klausydama liūdnos dainos.

– Bet melodija tikrai ne jo sukurta, – tarė sau. – Melodija dainos „Atiduodu tau viską, ką galiu“.

Ji stovėjo ir labai atidžiai klausėsi, bet nė viena ašara taip ir nesublizgėjo akyse.

Turiu papasakot, tačiau –
Ką žmonės pagalvos?
Senukas, tas, kurį mačiau,
Sėdėjo ant tvoros.
Sakyk, seneli, kaip laikais?
Sunku net patikėti,
Jo žodžiai liejosi laisvai,
Tarsi vanduo pro rėtį.

Pasakė: gaudau drugelius,
Kur snaudžia prie aruodų.
Iš jų kepu aš pyragus
Ir gatvėje parduodu.
Juos perka vienas toks žmogus,
Jūreivis jis neblogas.
Jis baisiai mėgsta pyragus
Ir man šiek tiek užmoka.

Bet aš kurpiau kitus planus,
O jeigu jis žinotų!
Kaip nudažyt žaliai ūsus,
Kad jie mažiau styrotų.
Kai nesumojau aš išsyk,
Ką seniui išlementi,
Tariau: seneli, pasakyk,
Kaip sekas išgyventi?

Jis man atsakė su šypsniu:
Ten, kur šaltiniai teška,
Iš seno kalno akmenų
Bandau išspausti vašką.
Iš šito vaško ne medus,
Alyvos brangios varva.
O aš skaičiuoju skatikus
Už savo sunkų darbą.

Dabar kas dieną sukramtau
Namie kočiotą tešlą,
Ir su džiaugsmu kasdien matau,
Kad svoris nebemąžta.
Aš jį papurčiau iš peties,
Pakumščiavau į šoną:
Seneli, ką veiki išties,
Kaip užsidirbi duonai?

Žvejoju menkių akeles
Baltųjų viržių pievoj.
Iš jų aš gaminu sagas
Sidabro mėnesienoj.
Aš neparduodu tų sagų
Už auksą ar sidabrą.
Aš už varioką sutinku,
Nes man smagu, kai perka.

Bandelių ieškau po žeme,
Ant medžių ieškau krabų.
O nesančiuose kalnuose
Brangių vežimo ratų.
Todėl (jis mirktelėjo man)
Esu turtingas žiauriai.
Šviesybe, pažinties vardan,
Už jus išlenksiu taurę.

Prisiminiau pačiu laiku,
Kas ūpą man gadina.
Reiks tiltą gelbėt nuo rūdžių
Ir jį pamerkt į vyną.
Aš padėkojau jam karštai
Už tai, kad elgės tauriai,
Labiausiai, žinoma, už tai,
Kad už mane gers taurę.

Jei tektų ranką panardint
Į verdančią arbatą
Ar kairę koją įtalpint
Į dešinįjį batą,
Pravirkčiau. Prisiminęs jį
Nesusijaudint negali.
Balti plaukai. Iš lėto šneka.
Jo nosis tarsi varnos snapas.

Jo akys – mėlyna šviesa.
Paskendęs savo bėdose.
Jis kartais vograuja miglotai,
Lyg tešlą burnoje voliotų.
Jis knarkia tarsi koks bizonas,
Lengvai krypuodamas į šonus.
Jo judesiai keistai malonūs.
Štai toks jis buvo kitados,
Kai pamačiau jį ant tvoros
Tą vasarą,
Prieš daugel metų.

Dainuodamas paskutinius baladės žodžius raitelis pakėlė vadeles ir pasuko Žirgą į kelią, kuriuo jie buvo čionai atėję.

– Tau liko tik keli jardai, – tarė jis. – Nusileisi nuo kalvos, perlipsi upelį ir tapsi Valdove... Bet pirmiausia palūkėsi, kol aš nujosiu? – pridūrė, kai Alisa nekantriai įsmeigė ton pusėn žvilgsnį. – Ilgai neužtruksiu. Palauk, o kai prijosiu tą kelio posūkį, pamojuok nosinaite! Supranti, aš manau, kad man tai suteiks drąsos.

– Žinoma, palūkėsiu, – patikino Alisa. – Ir labai dėkoju, kad taip toli palydėjote... Ir už dainą – ji man labai patiko.

– Gal ir patiko, – suabejojo raitelis, – bet taip ir neapsiverkei, kaip tikėjausi.

Tad juodu paspaudė vienas kitam ranką ir raitelis lėtai nujojo atgal į mišką.

– Viliuosi, ilgai neužtruksiu jį *lydėdama*, – tarė sau Alisa stovėdama ir žiūrėdama jam įkandin. – Štai ir vėl! Tiesiai ant galvos, kaip paprastai! Bet atgal užsiropščia gan lengvai – tai dėl to, kad Žirgas apkabinėtas tokia gausybe daiktų...

Šitaip ji kalbėjo pati sau, žvelgdama į palengva keliu žingsniuojantį Žirgą ir nuo jo tai į vieną, tai į kitą pusę vis virstantį raitelį. Keturis ar penkis kartus nuvirtęs jis prijojo posūkį, tada ji pamojo jam nosinaite ir palaukė, kol dings iš akių.

– Tikiuosi, tai suteikė jam drąsos, – tarė ji ir pasisuko leistis nuo kalvos. – O dabar – per paskutinį upelį, ir tapsiu Valdove! Kaip didingai skamba!

Keliais žingsniais ji atsidūrė upelio pakrantėje.

– Pagaliau Aštuntasis Laukelis! – sušuko stryktelėdama į kitą krantą.

Ir išsitiesė pailsėti ant minkštos it samanos pievutės, šen bei ten išmargintos gėlėmis.

– Ak, kaip puiku, kad čia patekau! Bet *kas* gi man ant galvos? – sušuko sunerimusi.

Pakėlusi rankas ji užčiuopė kažką labai sunkų, standžiai juosiantį galvą.

– Bet kaip tas daiktas čia atsirado be mano žinios? – nusistebėjo ji, nusikeldama naštą nuo galvos ir guldydama sau ant kelių, kad galėtų geriau apžiūrėti.

Tai buvo auksinė karūna.

DEVINTAS SKYRIUS

Valdovė Alisa

– Ką gi, *puiku*! – šūktelėjo Alisa. – Niekada nesitikėjau taip greitai tapti Valdove... Ir štai ką pasakysiu, Jūsų Didenybe, – pridūrė griežtu balsu (jai visuomet patikdavo save truputį pabarti), – jums visiškai nedera šitaip voliotis ant žolės! Juk žinote, valdovės turi elgtis oriai!

Tad atsistojo ir ėmė vaikštinėti – iš pradžių kiek įsitempusi, nes bijojo, kad karūna nukris, bet guodėsi mintimi, jog niekas jos nemato.

– O jei aš tikrai Valdovė, – tarė vėl atsisėdusi, – greitai kuo puikiausiai su ja susitvarkysiu.

Viskas klostėsi taip keistai, kad ji nė kiek nenustebo pamačiusi iš vienos pusės sėdinčią Juodųjų Valdovę, iš kitos – Baltųjų. Alisai labai magėjo paklausti, kaip jos čia atsidūrė, bet nuogąstavo, kad taip elgtis būtų nemandagu. Tačiau nieko blogo, pamanė ji, jei paklausčiau, ar žaidimas baigėsi.

– Gal malonėtumėte pasakyti... – prabilo ji, baikščiai žvelgdama į Juodųjų Valdovę.

– Kalbėk tik tada, kai tave kas užkalbina! – griežtai pertraukė ją Valdovė.

– Bet jei visi laikytųsi šios taisyklės, – paprieštaravo Alisa, nes ji visada būdavo pasirengusi truputį pasiginčyti, – jei kalbėtum tik tada, kai tave kas

užkalbina, o kitas vis lauktų, kada *tu* prašneksi, tai tada, suprantate, niekas nepasakytų nė žodžio, tad...

– Juokinga! – sušuko Valdovė. – Nagi, vaike, nejau nesupranti... – staiga ji susiraukė ir nutilo, paskui, minutėlę pagalvojusi, netikėtai pakreipė kalbą kita linkme. – Ką turi omenyje sakydama „Jei aš tikrai Valdovė"? Kokią teisę turi taip save vadinti? Juk žinai, kad negali tapti Valdove, jei neišlaikei reikiamo egzamino. Ir kuo greičiau mes jį pradėsime, tuo geriau.

– Aš tik pasakiau „jei"! – gailiai teisinosi vargšė Alisa.

Abi Valdovės susižvelgė, ir Juodųjų Valdovė virptelėjusi pareiškė:

– *Anot* jos, ji tik pasakiusi „jei"...

– Bet ji pasakė kur kas daugiau! – suaimanavo Baltųjų Valdovė, grąžydama rankas. – Ak, daug daugiau!

– Taigi pasakei daugiau, – kreipėsi į Alisą Juodųjų Valdovė. – Visada kalbėk tiesą, prieš kalbėdama pagalvok, o paskui užsirašyk.

– Aš tikrai negalvojau... – buvo bepradedanti Alisa, bet Juodųjų Valdovė nekantriai ją nutraukė.

– Kaip tik tą ir sakau! *Turėjai* pagalvoti! Kaip manai, kokia iš vaiko nauda, jei jis negalvoja? Net pokštauti reikėtų pagalvojus... O vaikas, tikiuosi, kur kas svarbiau už pokštus. Šito niekaip nepaneigtum, net jei bandytum abiem rankomis.

– Aš nieko neneigiu rankomis, – nesutiko Alisa.

– Niekas ir nesako, kad neigi, – pareiškė Juodųjų Valdovė. – Sakau, jei bandytum.

– Ji taip nusiteikusi, – įsiterpė Baltųjų Valdovė, – kad *būtinai* nori ginčytis, tik pati nežino dėl ko!

– Bjaurus, piktas būdas, – rėžė Juodųjų Valdovė, paskui minutėlę ar dvi stojo nejauki tyla.

Tylą sudrumstė Juodųjų Valdovė kreipdamasi į Baltųjų Valdovę.

– Šiandien pavakary kviečiu jus pas Alisą vakarienės.

Baltųjų Valdovė blausiai šyptelėjo ir pridūrė:

– O aš kviečiu *jus*.

– Nė nežinojau, kad turiu iškelti pokylį, – nustebo Alisa, – bei jei jau jis *bus*, manau, *pati* turėčiau sukviesti svečius.

– Mes tau suteikėme progą tai padaryti, – paaiškino Juodųjų Valdovė, – bet turbūt dar mažai turėjai gero elgesio pamokų?

– Gero elgesio mokoma ne per pamokas, – pareiškė Alisa. – Pamokose mokomės spręsti aritmetikos uždavinius ir panašių dalykų.

– Ar moki sudėti? – paklausė Baltųjų Valdovė. – Kiek bus prie vieno pridėjus vieną ir dar vieną, ir dar vieną, ir dar vieną, ir dar vieną, ir dar vieną, ir dar vieną, ir dar vieną, ir dar vieną?

– Nežinau, – atsakė Alisa, – pamečiau skaičių.

– Sudėti ji nemoka, – įsiterpė Juodųjų Valdovė. – Ar moki atimti? Iš aštuonių atimk devynis.

– Matote, negaliu devynių atimti iš aštuonių, – iškart atsakė Alisa, – bet...

– Ji nemoka atimti, – pareiškė Baltųjų Valdovė. – O dalyti ar moki? Suraikyk kepalą peiliu – ką gausi?

– Tikriausiai... – buvo beprabylanti Alisa, bet už ją atsakė Juodųjų Valdovė.

– Aišku, sumuštinius. Dar pamėgink atimties uždavinį. Atimk iš šuns kaulą, kas liks?

Alisa susimąstė.

– Žinoma, kad neliks kaulo, jei jį atimsiu. Ir šuns neliks – jis puls man kąsti... Taigi tikrai žinau, kad ir *manęs* turėtų ten nelikti!

– Tuomet, tavo manymu, neliks nieko? – paklausė Juodųjų Valdovė.

– Manau, toks būtų atsakymas.

– Neteisingas, kaip paprastai, – pareiškė Juodųjų Valdovė. – Liktų šuns kantrybė.

– Bet nesuprantu, kaip...

– Nagi, pažiūrėk! – sušuko Juodųjų Valdovė. – Šuo netektų kantrybės, ar ne?

– Tikriausiai, – atsargiai pritarė Alisa.

– Tuomet, jei šuo nubėgtų šalin, liktų jo kantrybė! – pergalingai sušuko Valdovė.

Kiek įmanydama rimčiau Alisa tarė:

– Gali būti, kad juodu nubėgtų į skirtingas puses.

Bet neištvėrusi pagalvojo: „Kokius baisius niekus mes čia *tauzijame*!“

– Ji *visai* nemoka spręsti aritmetikos uždavinių! – sutartinai pareiškė abi Valdovės.

– O *jūs* ar mokate sudėti? – staiga pasisukusi į Baltųjų Valdovę paklausė Alisa, mat jai nepatiko, kad prie jos taip kabinėjamasi.

Valdovė aiktelėjo ir užsimerkė.

– Galiu sudėti, – tarė ji, – jei manęs neskubinsi... Bet atimti – *niekaip*!

– Tu tikriausiai moki abėcėlę? – paklausė Juodųjų Valdovė.

– Be jokios abejonės, – patvirtino Alisa.

– Kaip ir aš, – sukuždėjo Baltųjų Valdovė. – Mudvi dažnai ją kartosime drauge, mieloji. Ir išduosiu tau paslaptį: moku skaityti žodžius iš vienos raidės! Argi ne puiku? Bet nenusimink. Ateis laikas, ir tu išmoksi.

Čia vėl prabilo Juodųjų Valdovė.

– Ar išmanai namų ruošą? – pasiteiravo ji. – Kaip kepama duona?

– Žinau! – noriai atsiliepė Alisa. – Paimi šiek tiek mielių...

– Kokių gėlių? – perklausė Baltųjų Valdovė. – Priskintų iš sodo ar iš gyvatvorių?

– Visai nereikia jų *skinti*, – aiškino Alisa, – jas *išmaišo*...

– Iš kokio maišo? – pasipiktino Baltųjų Valdovė. – Labai jau daug visko praleidi.

– Pavėduok jai galvą! – susirūpinusi pertraukė Juodųjų Valdovė. – Nuo tokio įtempto galvojimo dar ims karščiuoti.

Jos puolė lapų pluoštais vėduoti Alisą, ir galiausiai šiai teko maldauti, kad liautųsi, nes jau labai plaikstėsi plaukai.

– Ji jau atsigavo, – nusprendė Juodųjų Valdovė. – Ar moki kalbų? Kaip prancūziškai pasakyti *tindi rindi*?

– Mūsų kalboje tokio žodžio nėra, – rimtai atsakė Alisa.

– O kas teigė, kad yra? – perklausė Juodųjų Valdovė.

Alisa pamanė žinanti, kaip šįkart išsisukti iš keblios padėties.

– Jei pasakytumėte, ką reiškia *tindi rindi*, pasakyčiau, kaip tai būtų prancūziškai! – pergalingai sušuko ji.

Bet Juodųjų Valdovė tik atšlijo ir griežtokai tarė:

– Valdovės niekuomet nesidera.

„Verčiau jos nieko ir neklausinėtų“, – pamanė Alisa.

– Nesiginčykime, – susirūpinusi įsikišo Baltųjų Valdovė. – Kas sukelia žaibą?

– Žaibą sukelia, – ryžtingai atsakė Alisa, nes savo žiniomis nė kiek neabejojo, – griaustinis. Ne, ne, – skubiai pasitaisė, – norėjau pasakyti, atvirkščiai.

– Per vėlu taisytis, – pareiškė Juodųjų Valdovė. – Jei jau kartą ką pasakei, viskas, turi atsakyti už savo žodžius.

– Tai man primena... – tarė Baltųjų Valdovė, žvelgdama žemyn ir nervingai gniaužydama rankas, – kad praeitą antradienį griaudėjo *tokia* perkūnija... žinote, noriu pasakyti, vieną iš paskutinės antradienių aibės.

Alisa suglumo.

– Mūsų šalyje, – pataisė ji, – vienu metu būna tik viena diena.

– Kaip prastai ir nevykusiai tvarkotės, – įsiterpė Juodųjų Valdovė. – *Paklausyk*, mes dažniausiai turime iškart po dvi ar tris tokias pat dienas ir naktis, o žiemą kartais net po penkias – žinai, kad būtų šilčiau.

– Ar penkios naktys šilčiau nei viena? – išdrįso pasidomėti Alisa.

– Žinoma, penkiskart šilčiau.

– Bet, laikantis tos pačios taisyklės, jos turėtų būti penkiskart šaltesnės...

– Būtent! – suriko Juodųjų Valdovė. – Penkiskart šiltesnės *ir* penkiskart šaltesnės... Lygiai kaip aš už tave penkiskart turtingesnė *ir* penkiskart sumanesnė!

Alisa atsiduso ir nusileido. „Visai kaip mįslė be įminimo!“ – pamanė ji.

– Ir Kliunkis Pliumpis ją matė, – prislopintu balsu toliau pasakojo Baltųjų Valdovė, tarytum kalbėtų pati sau. – Jis atėjo prie durų su kamščiatraukiu rankoje...

– Ko jis norėjo? – paklausė Juodųjų Valdovė.

– Sakė norįs užeiti vidun, – kalbėjo Baltųjų Valdovė, – nes ieško begemoto. Deja, tą rytą tokio padaro name nebuvo.

– O ar paprastai būna? – apstulbusi paklausė Alisa.

– Na, tik ketvirtadieniais, – atsakė Valdovė.

– Žinau, ko jis atėjo, – pareiškė Alisa, – jis norėjo nubausti žuvis, nes...

Čia vėl prašneko Baltųjų Valdovė.

– Užėjo *tokia* perkūnija, negali nė įsivaizduoti!

– Žinai, ji *niekada* neturėjo vaizduotės, – įsiterpė Juodųjų Valdovė.

– Nuplėšė gabalą stogo, vidun prigarmėjo gausybė griausmo... Ir jis riedėjo po kambarius dideliais gumulais, vartydamas stalus ir kitus daiktus... Aš taip išsigandau, kad net pamiršau savo vardą!

„Ištikus nelaimei, niekuomet nereikėtų mėginti prisiminti savo vardo! Juk kokia iš jo būtų nauda?“ – pamanė sau Alisa, bet garsiai nieko nepasakė, bijodama įskaudinti vargšę Valdovę.

– Turėtumėte jai atleisti, Jūsų Didenybe, – kreipėsi į Alisą Juodųjų Valdovė, imdama Baltųjų Valdovę už rankos ir švelniai ją glostydama. – Jos ketinimai geri, bet dažniausiai ji neiškenčia neleptelėjusi kokios kvailystės.

Baltųjų Valdovė droviai dirstelėjo į Alisą. Šiai atrodė, kad *reikėtų* pasakyti ką nors malonaus, bet tą akimirką tikrai nieko neįstengė sugalvoti.

– Ji niekada nebuvo tikrai gerai auklėjama, – toliau dėstė Juodųjų Valdovė. – Bet jos nuostabiai puikus būdas! Paglostyk galvą ir pamatysi, kaip jai patiks!

Tačiau Alisa nedrįso to daryti.

– Parodyk jai šiek tiek gerumo, susuk plaukus ant popieriukų, ir įvyks stebuklas...

Baltųjų Valdovė giliai atsiduso ir padėjo galvą Alisai ant peties.

– Kaip ima miegas! – sudejavo ji.

– Pavargo vargšelė! – tarė Juodųjų Valdovė. – Suglostyk jai plaukus, paskolink savo naktinę kepuraitę ir padainuok liūliuojančią lopšinę.

– Čia neturiu naktinės kepuraitės, – pasakė Alisa, bandydama paklusti pirmajam nurodymui. – Ir nemoku jokių liūliuojančių lopšinių.

– Tuomet teks dainuoti pačiai, – tarė Juodųjų Valdovė ir uždainavo:

Učia liūlia pulkim į Alisos glėbį.
Kol puota prasidės, mums reikės pailsėti.
Jei pramigtume puotą, vyksim tiesiai į balių,
Dvi valdovės, miela Alisa ir karaliai.

– Dabar jau moki žodžius, – pridūrė dėdama galvą Alisai ant kito peties, – taigi padainuok ją *man*. Ir aš mieguista.

Dar po akimirkos abi Valdovės kietai įmigo ir garsiai užknarkė.

– Ką man dabar *daryti*? – sušuko Alisa, didžiai sutrikusi ir dairydamasi aplinkui, nes iš pradžių viena apvali galva, paskui kita it sunkūs kamuoliai nuriedėjo jai nuo pečių į skreitą. – Tikriausiai taip dar nebuvo, kad vienam žmogui tektų rūpintis iškart dviem miegančiomis Valdovėmis! To nebuvo net per visą Anglijos istoriją... Taip ir negalėjo nutikti, nes juk niekada vienu metu nevaldė dvi Valdovės. Pabuskite, jūs, sunkenybės! – nekantriai paragino ji, bet nesulaukė jokio atsako, buvo girdėti tik tylus šnarpštimas.

Kas minutėlę šnarpštimas darėsi aiškesnis ir vis labiau panašėjo į melodiją. Galiausiai mergaitė net įstengė išskirti žodžius. Ji taip atidžiai įsiklausė, kad kai dvi didelės galvos staiga išnyko jai iš skreito, Alisa jų nė nepasigedo.

Ji stovėjo priešais skliautuotas duris, virš kurių didelėmis raidėmis buvo užrašyti žodžiai VALDOVĖ ALISA, o abiejose arkos pusėse buvo pritaisyta po varpelio rankeną. Viena pažymėta užrašu „Lankytojų varpelis“, kita – „Tarnų varpelis“.

„Palūkėsiu, kol baigsis daina, – pamanė Alisa, – tada paskambinsiu... *Kuriuo* varpeliu turėčiau skambinti? – sugluminta pavadinimų spėliojo ji. – Aš nesu lankytoja, bet nesu ir tarnaitė. *Turėtų* būti varpelis su užrašu „Valdovė“...“

Kaip tik tuo metu durys truputį prasivėrė ir pro plyšį kyštelėjo galvą būtybė ilgu snapu.

– Šią ir kitą savaitę įeiti draudžiama! – pareiškė ji ir garsiai užtrenkė duris.

Alisa ilgai beldėsi ir skambino, bet veltui. Pagaliau prie jos lėtai prišlubavo labai senas Varlinas, kuris iki pakildamas sėdėjo po medžiu. Varlinas vilkėjo ryškiai geltonais drabužiais ir avėjo baisiai dideliais batais.

– Kas čia dabar? – kimiai sušvokštė Varlinas.

Alisa atsigręžė, pasiruošusi kaltę suversti bet kam.

– Kur tarnas, kuriam patikėta įleisti pro duris? – piktai prašneko ji.

– Kurias duris? – paklausė Varlinas.

VALDOVĖ ALISA
TARNŲ
LANKYTOJŲ VARPELIS

Alisa beveik trypė iš pykčio – taip ją erzino ištęsta Varlino šnekta.

– Na, žinoma, šitas duris!

Didelėmis bukomis akimis Varlinas minutėlę dėbsojo į duris, paskui priėjo arčiau ir patrynė jas nykščiu, lyg mėgindamas, ar nesilupa dažai. Galiausiai pažvelgė į Alisą.

– Įleisti pro duris? – perklausė jis. – O ką jos prašo leisti?

Buvo toks užkimęs, kad Alisa vargiai išgirdo, ką jis sako.

– Nesuprantu, ką norite pasakyti, – tarė ji.

– Juk kalbu suprantamai, ar ne? – toliau šnekėjo Varlinas. – Gal tu kurčia? Ko jos tavęs prašė?

– Nieko! – neteko kantrybės Alisa. – Aš į jas beldžiausi!

– Nereikėtų taip daryti, nereikėtų... – sumurmėjo Varlinas. – Žinai, tai erzina.

Paskui jis priėjo ir viena milžiniška koja spyrė į duris.

– Palik *jas* ramybėje, – sušvokštė šlubčiodamas atgal prie medžio, – tada ir jos *tave* paliks ramybėje, tikrai.

Tą akimirką durys plačiai atsilapojo ir pasigirdo šaižus balsas. Jis dainavo:

Karalystėje Veidrodžio – ko tik nebūna.
Mano rankoje skeptras, aš nešioju karūną.
Aš esu karalienė. Jus į puotą kviečiu,
Kurioje bus Valdovės ir daugybė svečių.

O priedainį užtraukė šimtai balsų:

Ar jau taurės pripildytos iki kraštų?
Padabinkit stalus kevalais riešutų.
Bus kava su katėm. Arbata su pelėm.
Tris po trisdešimt kartų Alisai – šlovė!

Tuomet nuskardėjo padriki sveikinimo šūksniai, ir Alisa pamanė: „Triskart po trisdešimt bus devyniasdešimt. Kažin ar kas nors skaičiuoja?“ Po valandėlės vėl stojo tyla, ir tas pats šaižus balsas užtraukė antrą posmą:

O, ateikit į Veidrodžio puotą greičiau,
Bus garbė pamatyti mane iš arčiau.
Mes pietausim, puotausim ir būsim kartu,
Dvi Valdovės ir aš, ir daugybė kitų.

Paskui vėl nuskambėjo priedainis:

Ar pripildėte savo taures rašalų?
Jei nenorit, tai vyną atskieskit vynu.
Į sveikatą! Ir net jei kas nors nenorės,
Mūs Alisai – devyniskart dešimt – šlovė!

– Devyniskart dešimt! – pakartojo nevilties apimta Alisa. – Ne, šitaip niekada nebus pabaigos! Verčiau eisiu nieko nelaukdama...

Ji žengė vidun, ir vos jai pasirodžius įsiviešpatavo mirtina tyla.

Eidama per didžiulę menę Alisa nervingai dirstelėjo į stalą ir pastebėjo, kad prie jo sėdi apie penkiasdešimt įvairiausių svečių: žvėrelių, paukščių, net

kai kur įsimaišiusi viena kita gėlė. „Gerai, kad visi susirinko nelaukdami, kol pakviesiu, – pamanė ji, – niekaip nebūčiau žinojusi, kuriuos reikia kviesti!“

Galustalėje stovėjo trys krėslai. Du jau buvo užėmusios Juodųjų ir Baltųjų Valdovės, tik vidurinis stovėjo tuščias. Tyla nejaukiai slėgė, tad atsisėdusi į krėslą Alisa troško, kad kas nors prabiltų.

Pagaliau prašneko Juodųjų Valdovė.

– Sriubą ir žuvį jau praleidai, – tarė ji. – Neškite kepsnį!

Ir padavėjai priešais Alisą padėjo avies kulšį. Mergaitė žvelgė į ją susirūpinusi, lyg niekada nebūtų pjausčiusi kulšies.

– Atrodo, truputį droviesi. Leisk man pristatyti tave avies kulšiai, – tarė Juodųjų Valdovė. – Alisa – Aviena, Aviena – Alisa.

Avies kulšis pakilo iš lėkštės ir linktelėjo Alisai, Alisa jai irgi linktelėjo nežinodama, išsigąsti ar juoktis.

– Ar galiu atpjauti jums po gabalėlį? – paklausė ji imdama peilį ir šakutę ir dirsčiodama tai į vieną, tai į kitą Valdovę.

– Jokiu būdu! – ryžtingai nukirto Juodųjų valdovė. – Etiketas neleidžia pjaustyti to, su kuo ką tik susipažinai. Išneškite kepsnį!

Padavėjai kepsnį išnešė ir vietoje jo atnešė didelį slyvų pudingą.

– Prašyčiau nepristatinėti manęs pudingui, – suskubo sakyti Alisa, – antraip liksime be vakarienės. Gal galėčiau jums įdėti?

Bet Juodųjų Valdovė niūriai dėbtelėjo ir suniurnėjo:

– Pudingas – Alisa, Alisa – Pudingas. Išneškite pudingą!

Padavėjai pudingą išlakino taip greitai, kad Alisa net nespėjo jam linktelėti.

Tačiau ji negalėjo suprasti, kodėl Juodųjų Valdovė viena viskam įsakinėja, ir, norėdama pažiūrėti, kas bus, šūktelėjo:

– Padavėjau! Grąžink pudingą atgal!

Pudingas bemat vėl atsidūrė kur buvęs, lyg burtų lazdelei mostelėjus. Jis buvo toks didelis, kad mergaitė žvelgė į jį net *truputį* susidrovėjusi, lygiai kaip ir į avieną. Tačiau iš paskutiniųjų nugalėjusi drovumą atpjovė gabalėlį ir padavė Juodųjų Valdovei.

– Koks įžūlumas! – pasipiktino Pudingas. – Kažin kaip tau patiktų, padare nelaimingas, jei atpjaučiau gabalėlį *tavęs*!

Jis kalbėjo žemu, sodriu balsu, ir Alisa neįstengė nė žodžio ištarti, tik sėdėjo ir žiūrėjo į jį išsižiojusi.

– Atsakyk ką nors, – paliepė Juodųjų Valdovė, – juokinga, kad kalba vien pudingas.

– Žinote, šiandien girdėjau tiek daug eilėraščių, – prašneko Alisa ir kiek nusigando – tą pačią akimirką, kai ji pravėrė burną, stojo mirtina tyla ir visų akys sužiuro į ją. – Man atrodo keista, kad visuose eilėraščiuose vienaip ar kitaip buvo minimos žuvys. Gal žinote, kodėl šiose apylinkėse taip mėgstamos žuvys?

Ji kreipėsi į Juodųjų Valdovę, bet šios atsakymas nuskambėjo kiek pro šalį.

– Jei jau kalbame apie žuvis, – lėtai ir iškilmingai tarė ji, prisikišusi Alisai prie ausies, – Jos Baltoji Didenybė žino vieną gražią mįslę – visą sueiliuotą ir vien apie žuvis. Gal ji ją užmintų?

– Kaip miela, kad Jos Juodoji Didenybė apie tai prakalbo, – it balandis suburkavo Baltųjų Valdovė. – Užminčiau su didžiausiu malonumu! Galiu?

– Mielai prašom, – mandagiai atsakė Alisa.

Baltųjų Valdovė džiugiai nusijuokė ir paglostė Alisai skruostą. Paskui ėmė deklamuoti:

Žuvį reikia pirmiausia pagaut.
Tai visai nesunku. Net vaikai meškerioja.
O paskui reikia žuvį nupirkt.
Tai visai nesunku. Ji nebrangiai kainuoja.

O dabar tu man žuvį paruošk.
Tai visai nesunku. Tai užtruks tik minutę.
Ji jau puode, matau. Tad mielai
Palūkėsiu truputį.

Nešk čionai. Tai visai nesunku.
Tuoj ragausime valgį.
Puodo dangtis tikrai per sunkus,
Nepajėgsiu atkelti.

Nes prie puodo tie dangčio kraštai
Kaip klijais prilipinti.
Tai atspėki dabar, kas lengviau –
Kelti dangtį ar mįslę įminti?

– Minutėlę pagalvokite ir tada įminkite, – tarė Juodųjų Valdovė. – O mes tuo tarpu išgersime į tavo sveikatą, į Valdovės Alisos sveikatą! – suklykė ji, ir visi ligi vieno svečiai puolė maukti.

Bet kaip keistai jie gėrė: kai kurie taures užsivožė ant galvų kaip žvakių gesintuvus ir sriuobė tai, kas varvėjo jų veidais, kiti apvertė grafinus ir gėrė nuo stalo kraštų tekantį vyną, o trys sveteliai (kurie atrodė kaip kengūros) įsirepečkojo į keptos avienos dubenį ir ėmė godžiai lapnoti padažą. „Visai kaip kiaulės iš lovio!“ – pamanė Alisa.

– Turėtum padėkoti pasakydama gražią prakalbą, – šnairuodama į Alisą paragino Juodųjų Valdovė.

– Žinai, juk turime tave paremti, – sukuždėjo Baltųjų Valdovė.

Alisa paklusniai atsistojo kalbėti, bet jautėsi kiek nusigandusi.

– Labai jums dėkui, – sukuždėjo atsakydama Baltųjų Valdovei, – bet kuo puikiausiai susidorosiu pati.

– To tai jau nebus, – ryžtingai nukirto Juodųjų Valdovė, tad Alisa pamėgino nuslėpti nepasitenkinimą ir nusileisti.

(„Jos iš tiesų mane taip *suspaudė*! – vėliau, pasakodama seseriai apie puotą, kalbėjo ji. – Galima pamanyti, kad norėjo suploti iš manęs blyną!“)

Ir tikrai, sakant prakalbą, jai buvo sunkoka išsilaikyti savo vietoje: Valdovės taip spaudė ją iš abiejų pusių, kad beveik pakėlė nuo žemės.

– Aš pakilau jums padėkoti, – prabilo Alisa ir tai sakydama *pakilo* kelis colius nuo žemės, tačiau įsitvėrė stalo krašto ir jai pavyko vėl nusileisti žemyn.

– Atsargiai! – suklykė Baltųjų Valdovė abiem rankomis griebdama Alisai už plaukų. – Tuoj kažkas bus!

Tuomet, kaip vėliau pasakojo Alisa, vienu metu nutiko visokiausių dalykų. Visos žvakės ištįso iki lubų ir atrodė panašios į švendrus, kurių viršuje blyksi fejerverkai. Visi buteliai stvėrė po porą lėkščių, mikliai prisitvirtino jas kaip sparnus ir su šakutėmis vietoje kojų ėmė skrajoti visur aplinkui. „Labai panašūs į paukščius“, – pamanė Alisa, vos įstengdama suregzti mintį toje ūmai užgriuvusioje baisioje maišalynėje.

Tą akimirką prie šalies ji išgirdo kimų juoką ir atsigręžė pažiūrėti, kas gi nutiko Baltųjų Valdovei, bet kėdėje, Valdovės vietoje, sėdėjo avies kulšis.

– Aš čia! – pasigirdo balsas iš sriubinės, ir atsisukusi Alisa spėjo išvysti platų geraširdišką Valdovės veidą, trumpą valandėlę šyptelėjusį jai per sriubinės kraštą. Paskui Valdovė dingo sriuboje.

Nebuvo galima gaišti nė akimirkos. Kai kurie svečiai jau gulinėjo induose, o samtis artėjo per stalą prie Alisos kėdės ir nekantriai mojo trauktis jam iš kelio.

– Ilgiau šito nebepakęsiu! – sušuko ji pašokdama ir abiem rankomis griebdama staltiesę; vienas stiprus trūktelėjimas, ir lėkštės, dubenys, svečiai ir žvakės tarškėdami suvirto į krūvą ant grindų.

– O *jus*, – Alisa įniršusi kreipėsi į Juodųjų Valdovę, kurią laikė visos šios piktadarybės kaltininke. Tačiau Valdovės šalia neaptiko – ji buvo netikėtai sumažėjusi iki nedidelės lėlytės ir dabar linksmai bėginėjo po stalą vaikydamasi savo skraistę, besivelkančią iš paskos.

Bet kada kitą kartą Alisa būtų nustebusi, tačiau *dabar* buvo per daug susijaudinusi, tad jos niekas nebestebino.

– O *jus*, – pakartojo ji, stverdama mažąją būtybę kaip tik tuo metu, kai ši stryktelėjo per butelį, ką tik nutūpusį ant stalo, – aš taip papurtysiu, kad, matysite, būsite kaip kačiukas!

Dešimtas skyrius

Purtymas

Tai sakydama ji pakėlė Valdovę nuo stalo ir iš visų jėgų papurtė.

Juodųjų Valdovė nė kiek nesipriešino, tik veidas labai susitraukė, o akys išsipūtė ir pažaliavo. Kol Alisa purtė, Valdovė vis mažėjo... storėjo... apvalėjo... ir...

Vienuoliktas skyrius

Nubudimas

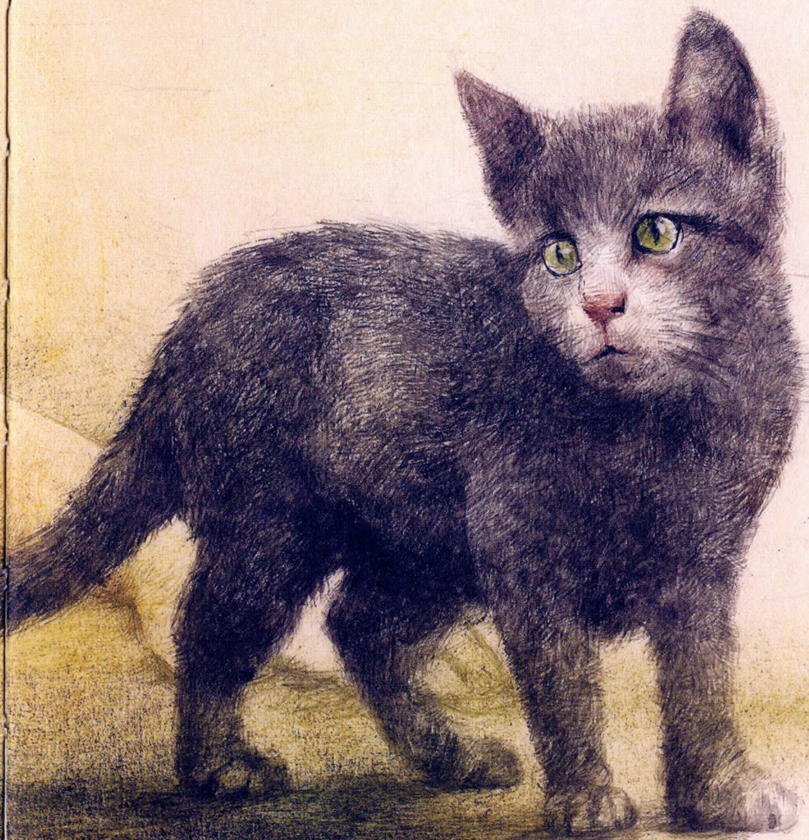

...ir tikrai, Alisa rankose *laikė* kačiuką.

Dvyliktas skyrius

Kas visa tai sapnavo?

– Jūsų Juodoji Didenybė neturėtų taip garsiai murkti, – pagarbiai, bet griežtokai kreipėsi į kačiuką Alisa, pasitrynusi akis. – Pažadinote mane – ak! – iš tokio gražaus sapno! Ir tu, Kačiuk, lydėjai mane visoje kelionėje po Veidrodžio karalystę. Ar žinojai, mielasis?

Kačiukai turi labai nekokį įprotį (Alisa jau kartą buvo juos perspėjusi) – kad ir ką jiems sakytum, jie *visuomet* tik murkia. „Jei tas jų murkimas bent reikštų „taip“, o miaukimas – „ne“, arba jei laikytųsi kokios nors kitos panašios taisyklės, – tuomet kalbėjo ji, – būtų įmanoma susikalbėti! Bet *kaip* šnekučiuotis, jei pašnekovas *visuomet* sako tą patį?“

Šįkart kačiukas tik murkė ir buvo neįmanoma atspėti, ką nori pasakyti: „taip“ ar „ne“.

Tad Alisa pasirausė tarp šachmatų figūrėlių ant stalo ir susirado Juodųjų Valdovę, paskui atsiklaupė ant kilimėlio prie židinio ir paguldė kačiuką taip, kad juodu su Valdove žvelgtų vienas į kitą.

– Nagi, Kačiuk! – sušuko ji, pergalingai suplojusi rankomis. – Prisipažink, kad buvai ja pavirtęs!

(„Bet jis nė nežvilgtelėjo į ją, – vėliau aiškino savo seseriai, – nusuko galvą ir apsimetė jos nematąs. Tačiau atrodė šiek tiek susigėdęs, tad pamaniau, kad tikrai buvo Juodųjų Valdove.“)

– Mielasis, tupėk truputį išdidžiau! – linksmai nusijuokė Alisa. – Ir padaryk reveransą, kol galvosi, ką... ką sumurkti. Nepamiršk, taip laimėsi laiko!

Ji pakėlė kačiuką ir pakštelėjo jam į snukutį.

– Tik todėl, kad tau teko garbė būti Juodųjų Valdove.

– Baltuke, lepūnėle tu mano! – kalbėjo ji dirsčiodama per petį į baltąjį kačiuką, kuris vis dar kantriai leidosi prausiamas. – Kažin kada Dina baigs prausti Jūsų Baltąją Didenybę? Turbūt ne be reikalo mano sapne buvai tokia netvarkinga. Dina! Ar žinai, kad šveiti Baltųjų Valdovę? Tikrai, kaip nepagarbiai elgiesi!

– O į ką kažin buvo pavirtusi *Dina*? – toliau čiauškėjo ji, patogiai įsitaisydama ant kilimėlio ir viena ranka pasiremdama smakrą, kad galėtų stebėti kačiukus. – Sakyk man, Dina, ar tik nebuvai pavirtusi į Kliunkį Pliumpį? Man *atrodo*, kad buvai... Bet savo draugams kol kas verčiau to neminėk, nes nesu tuo tikra.

– Beje, Kačiuk, jei tikrai būtum buvęs su manimi sapne, tau *būtų* patikęs vienas dalykas... Prisiklausiau tiek eilėraščių, ir visi jie buvo apie žuvis! Ryt rytą tavęs laukia tikras malonumas. Kol pusryčiausi, visą laiką tau deklamuosiu „Vėplys ir dailidė“, ir tu, mielasis, galėsi įsivaizduoti, kad šveiti austres!

– Dabar, Katinėli, pasvarstykime, kas gi visa tai sapnavo. Tai rimtas klausimas, branguti, ir tau *nereikėtų* taip laižyti letenėlių... Lyg šįryt Dina nebūtų tavęs nupraususi! Matai, Kačiuk, sapnuoti turėjau arba aš, arba Juodųjų Karalius. Žinoma, aš jį sapnavau... bet ir jis mane sapnavo! *Nejaugi* tai Juodųjų Karaliaus sapnas? Mielasis, buvai jo žmona, turėtum

žinoti... Ak, Kačiuk, padėk man nuspręsti! Nė kiek neabejoju, kad letenėlė palauks!

Bet nenuorama kačiukas ėmė laižyti kitą letenėlę ir apsimetė neišgirdęs klausimo.

O kaip manai *tu*?

Valtelė švelniai užliūliuos
Ant raibuliuojančios bangos
Vidurvasario spinduliuos.

Trys mergaitės nejučia
Susižvalgė paslapčia.
Gimsta pasakos pradžia.

Niauksis pamažu vanduo.
Vasarą pagrobs ruduo.
Kas saulutę išvaduos?

O svajoklė Alisa
Man vaidenas akyse
Skraidanti debesyse.

Trys mergaitės, trys vaikai,
Laukė pasakos ilgai.
Visa kita – tik niekai.

Jos Stebuklų šalyje.
Jos visur dabar su ja,
Su neblėstančia svaja.

O būtie, banga šviesi,
Saulės aukso ilgesy –
Gal tik sapnas tu esi?

PABAIGA

Dailininko žodis

„Veidrodžio karalystėje ir ką Alisa ten rado“ pirmą kartą išleista 1871 m., praėjus šešeriems metams po garsiosios Luiso Kerolio knygutės „Alisos nuotykiai Stebuklų šalyje“ pasirodymo. Dabar, beveik po 150 metų, šis iliustruotas leidimas išvysta dienos šviesą praėjus šešeriems metams nuo tų dienų, kai piešiau paveikslėlius knygelei „Alisos nuotykiai Stebuklų šalyje“, išleistai mūsų „Vaikų klasikos“ serijoje.

Iliustruoti pirmąją Kerolio knygelę buvo pašėlusiai sunku. Tikriausiai todėl, kad pernelyg arti ėjau paskui autorių pasakojimo keliu, per daug giliai nuklydau į jo vaizduotės mišką. Po šešerių metų, iliustravęs šešias „Klasikos“ serijos knygeles, išbandžiau mažiau pramintus takus, ieškodamas būdų, kaip šias senas istorijas iliustruoti šiuolaikiniams vaikams. Per vaizduotės mišką stengiausi praminti savo taką, kuris eitų lygia greta su Luiso Kerolio keliu, bet nesektų jo pėdomis. Taką, kuris leistų man laisvai „įžengti“ į pasakojimą, nupiešti savo paveikslėlį, paskui išeiti ir, istorijai plėtojantis, judėti joje pirmyn ir atgal.

Šįkart bendradarbiauti su Keroliu buvo daug maloniau, ir norėčiau, kad už šią patirtį būtų įmanoma kaip nors jam padėkoti.

Robert Ingpen

– Negaliu patikėti! – šūktelėjo Alisa.

– Negali? – užjaučiamai paklausė Valdovė. – Pamėgink dar kartą: giliai įkvėpk ir užsimerk.

Alisa nusijuokė.

– Neverta nė mėginti, – tarė ji. – Neįmanomais dalykais negalima patikėti.

– Matyt, neturi daug patirties, – pareiškė Valdovė. – Kai buvau tavo metų, kasdien po pusvalandį pratindavausi. Ir ką gi, kartais iki pusryčių būdavau patikėjusi net kokiais šešiais neįmanomais dalykais.

Ar bandėte patikėti tuo, kas neįmanoma? Alisa, perlipusi į kitą veidrodžio pusę, atsidūrė neįtikėtinoje Veidrodžio karalystėje, kur viskas kitaip. Čia visi dalyvauja didžiulėje šachmatų partijoje, pyragą reikia pirma išdalyti ir tik paskui supjaustyti, keliai veda ne ten, kur norėtum nueiti, kalba gėlės, prekės parduotuvėje juda, kad jų nepasiektum, o kartais tenka pasiutusiai greitai bėgti vien tam, kad liktum toje pačioje vietoje!

Prisijunkite prie nuotykių ir pamatysite, ar Alisai, pradėjusiai žaisti milžiniškoje šachmatų lentoje, pavyks iš Pėstininko tapti Valdove!

Skaitykite ir kitą Alisos nuotykį!

ISBN 978-609-441-360-5
